National Library
Bibliothèque Nationale
DEC 23 1981
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

B103/C/19/4

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1805 Taylor Ave., Racine Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3822 Markridge Road, La Crescenta, CA 91214.

NR. 51/52 — SESTDIENA, 1981. GADA 19. DECEMBRIS — 31. GADS

SATURDAY, 19. DECEMBER, 1981

SECOND CLASS MAIL — REGISTRATION NUMBER 2249 — CENA 75 centu

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS

novēl Latviešu Nacionālā Apvienība Kanadā

Laikraksta lasītājiem, līdzstrādniekiem un atbalstītājiem

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS

novēl Latvija Amerika redakcija un apgāds.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1981. G. 19. DECEMBRIS, 51./52. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — P. Ratnieks, Alb. Šterns, J. Grodnis. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 1-212-994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1805 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 35 dol., 6 mēnešiem — 18. dol., 3. mēnešiem — 9 dol. Atsevišķa numura cena 75 centi.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $5.00, **tekstā** $6.00, **pirmajā vai pēdējā lp.** $10.00 **par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā** $1.50 **par rindiņu, atkārtojot 4 reizes un vairāk 25 proc. atlaide.**

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

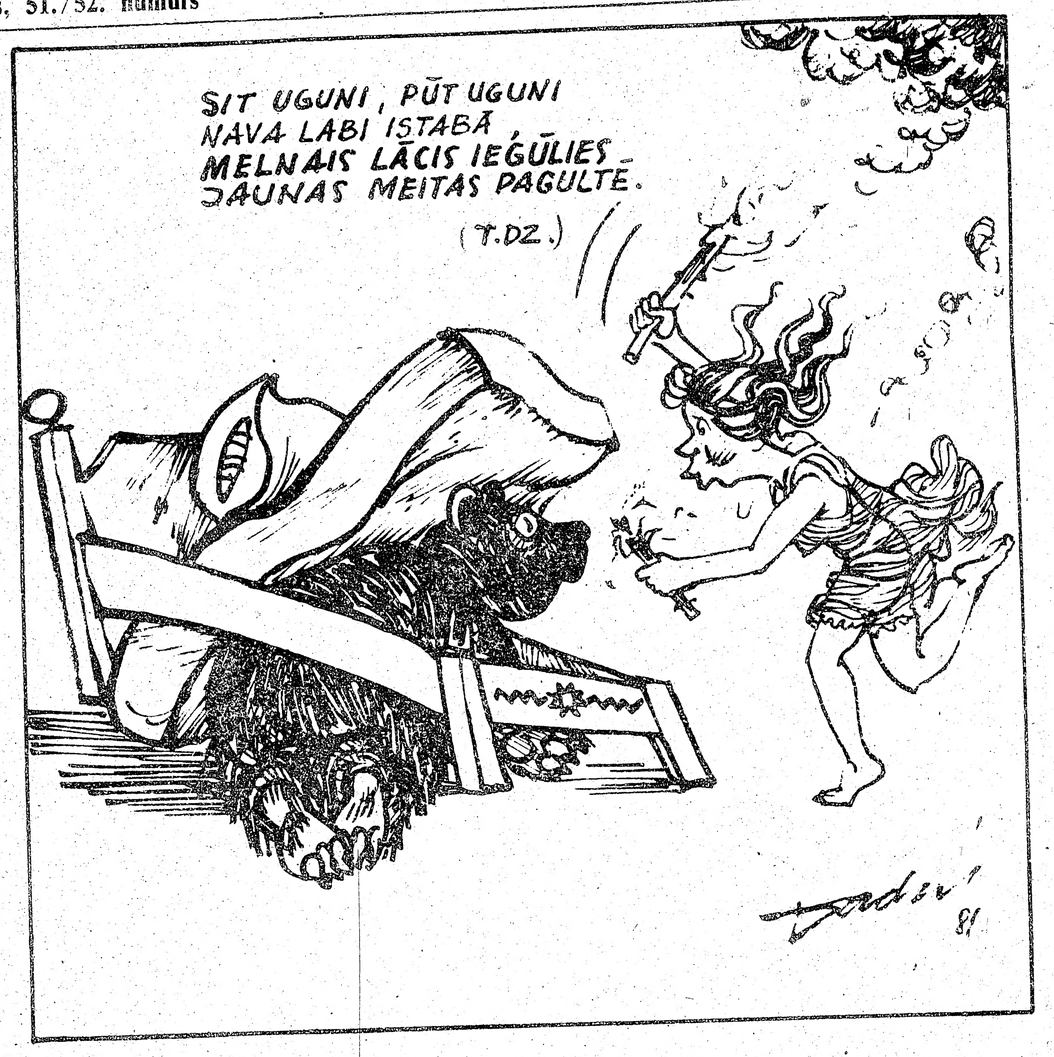

Viktors Kalniņš

Par koncentrācijas nometņu presi

Liekas, tikai nedaudzi no padomijas cilvēkiem, kam laimējies paglābties no apcietinājuma, zina par cietumu un koncentrācijas nometņu presi. Tās sākumi meklējami Chruščova ,,atkušņa'' laikos. Gulaga archipelagā plaši sazēla ,,kultūras izglītības'' pasākumi pusanalfabētu iekšlietu ministrijas virsnieku vadībā. Un, protams, arī katorgas prese.

Tā kā zonas jeb tā saucamie nometņu punkti nav izkaisīti lielos attālumos, politiskās audzināšanas daļa pie nometņu pārvaldes izdod avīzīti vienas lapas lielumā.

Pašas nometņu pārvaldes pēc saviem nosaukumiem ir ļoti dzejiskas, pat liriskas: Dubrovlag, Kamišlag, Ozerlag (tas ir Ozolaines, Meldru, Ezera nometnes). Vēl vairāk iekšlietu ministrijas ,,liriķi'' ir savas dzejiskās tieksmes izpauduši šo nometņu avīžu nosaukumos: ,,Par godīgu darbu'', ,,Par teicamu darbu'', ,,Ceļš uz mājām'', ,,Uz nākotni bez pagātnes''. Un kādas ,,pērles'' tur tiek iespiestas. Ja lielā prese Pad. savienībā bieži prasa zināmu sagatavotību, lai izprastu, ko grib ar to vai citu miglainu ievadrakstu izteikt partijas vadība, tad nometņu presē var sastapt tiešas aksiomas. Piemēram, ievadraksta nosaukums: ,,Jaunība ir katram cilvēkam, un tā nav netikums''. Iedomājieties, cik vēlīgi ir politiskās audzināšanas daļas apakšpulkveži un majori — gan jau cilvēki tiks pāri tai jaunībai!

Vai cita pērle: ,,Nometņu administrācija, ievērojot mūsu apakšnodaļas labākās tradicijas, nolēma nokomplektēt nepārtrauktu darbu visā diennaktī, trijās maiņās, lai slaistiem nebūtu tik kārotās atpūtas.''

Šīs avīzes izplata gan starp kriminālnoziedzniekiem, gan starp politiskiem, kas atrodas vienas pārvaldes dažādās nometnēs. Šajā jomā ,,audzināšanas'' darbs neatšķiras. Uz katras avīzes ir uzraksts kā uz kāda sevišķi slepena dokumenta: ,,ārpus nodaļas iznest nedrīkst.''

Dažreiz tādās avīzēs parādās grēksūdzes, īpaši, ja tuvojas soda puse vai divas trešdaļas. Lai tiktu atbrīvots pirms termiņa, tādi raksti ir gandrīz vai obligātais rituāls. Īpaši tīkami administrācijai ir tādi grēksūdzes raksti, kad tiek apsūdzēts kāds cits ieslodzītais, kas pēc cietumsargu kvalifikācijas nav stājies uz labošanās ceļa, citiem vārdiem runājot, nesadarbojas ar nometņu administrāciju. Biežāk tādas grēksūdzes nāk no krimināliem noziedzniekiem, bet būtu aplam teikt, ka tādu trūkst arī no politiskiem: apstākļi ir smagi, priekšā vēl ilgi gadi ieslodzījumā, un gadās tādi, kas neiztur. Bija tādi arī starp latviešiem, un pat no mūsu ,,Baltijas federācijas'' grupas.

Citreiz tādā avīzē parādās stingri brīdinājumi potenciāliem bēgļiem. Tie ieturēti īstā sociālistiskā reālisma garā. Piemēram, raksts ,,Bēdzēji uz nekurieni''. ,,Kur gribēja aizbēgt Simunis, Zabudko un Monastircevs? Sen jau pierādīts, ka no sevis neaizbēgsi. Bet no tautas naida un varas bēgt vispār ir noziedzīgi. Ar savu vieglprātību Simunis atstāja mūsu priecīgā brīvībā sievu par atraitni. (Simuni nošāva bēglus panākušie čekisti, tiešām ,,vieglprātība''!). Ļoti iespējams, ka viņa sieva pagātnē nepiedalījās Simuņa noziedzīgā nacionālistiskā cīņā pret padomju varu. (Simunis bija lietuviešu partizānu cīņu dalībnieks). Bet Monastircevs? Visas meklēšanas grupas operātīvās darbības dēļ palicis par invalidu. Uz ko viņš cerēja? Uz mūsu tautas mīkstčaulību, tautas, kas ieguva laimi asiņainās kaujās? Nē, nevar būt viņam nekādas piedošanas, tāpat kā Zabudko, kas ar savām bēgšanā nosaldētām lūpām nevar paskaidrot, kas pamudināja viņu uz šo noziegumu.'' Analoģiskā garā aprakstīta Visvalža Žīgura, latviešu jaunieša no Gulbenes, bēgšana no 11. nometnes Mordovijā. Noturēts automatiskos rokas dzelžos veselu diennakti, viņš uz visu mūžu palika invalids.

Du, gan Literaturnaja Gazeta. Uz tiem nav uzraksta: ,,ārpus Pad. savienības aizliegts izvest''. Nez, ko teiktu krieviski lasīt pratēji ārzemnieki, ja viņiem izdotos iepazīties ar soda nometņu presi — šo īsto padomju benžu publicistiskiem vingrinājumiem?

Lasītāju Vēstules

TIKAI DIVAS NEDĒĻAS

Par Kanadas pasta darbību, kas 1982. gada 1. janvārī paredzējusi paaugstināt sūtījumu likmes, liecina laikraksta Globe & Mail sūtītās vēstules vēsture. Toronto pastā nodotā vēstule kas adresēta Toronto dzīvojošam saņēmējam, bijusi ceļā apaļas divas nedēļas. Es uztraucos par laikraksta saņemšanas nokavēšanos par vienu vai divām dienām. Zvanu savai pasta nodaļai, un bieži notiek brīnumi. Pastnieks tiek atmodināts un avīze tūliņ ir klāt. Ieteicu to darīt visiem, kam pasts sagādā galvassāpes.

Marija Liepa Toronto

JAUNU PIEEJU GAŖEZERĀ

Esmu bijis Gaŗezera atbalstītājs no pašas pirmās dienas, tādēļ nevaru vienaldzīgi noskatīties aplamībās, ko izdara Gaŗezera padome. Domāju, ka šīs ir aplamības:

- Gaŗezera padome noraidījusi 50,000 dol. ziedojumu Gaŗezeram.
- Būvkomisija likvidēta, bet Gaŗezerā pietiekami daudz kārtējo darbu, ko tā veica, kas nemaksāja Gaŗezeram ne plika vērdiņa.
- Profesionālu cilvēku padomi noraidīti. Rezultātā, piem., apsegti Gaŗezera krasti ar jumta segumu — domāts, lai neizskalotu.
- Taupības dēļ pilna laika darbinieki atlaisti, bet tūlīt tie aizstāti ar paklausīgiem cilvēkiem.
- Nevajadzīgi izsaimniekoti sabiedrības saziedoti līdzekļi, bet administrācijas izrīcības attaisno ar padomes lēmumiem.
- Vietējā policija iejaukta padomes locekļu personīgajos konfliktos. Bez tam, ja rīko slepenas sēdes, tad tām ir jābūt slepenām, ne ar pieciem magnetofoniem.
- Gaŗezera vasaras vidusskolas vadības nevajadzīgi aktīvās pretdarbības rezultātā Gaŗezera padome noraidījusi iecienītā rakstnieka N. Kalniņa Gaŗezeram īpaši veltīto dziesmu spēli ,,Masku baile Vēja kalnā'', kas būtu izrādīta Gaŗezera dziesmu dienās vidusskolnieku izpildījumā.
- Divi vietējie latviešu uzņēmumi piedāvājuši izbūvēt Gaŗezera dziesmu leju par brīvu (apm. 3000 dol. vērtībā). Gaŗezera padome noraidījusi kā pirmo, tā otru piedāvājumu.
- Pēdējās divās Gaŗezera padomes sēdēs Gaŗezera dziesmu dienu rīcības komiteja nav atradusi nekāda atbalsta.

Pēc manām domām, lai atgūtu sabiedrības uzticību, Gaŗezeram ir noteikti vajadzīga jauna pieeja. **Jūlijs Drillis Three Rivers, Mich.**

PIETICĪGS CENU PACĒLUMS

Brīnos, ka Latvija Amerikā tik pieticīgi uzliek inflācijas nastas daļu uz lasītāju pleciem. Pasaules lielākā laikraksta ,,New York Times'' svētdienas izdevuma cena paaugstināta no 1 dol. uz 2 dolariem. Arī daudzu žurnālu cenas sadārdzinājušās par 50 proc. **U. K. Voterlū**

VAJADZĒJA ATCERĒTIES

Toronto valstssvētku sarīkojumā bija klāt viens no Latvijas proklamēšanas akta liecinieki un aktīviem dalībniekiem — kalpakietis vltn. Pēteris Ikšels. Rīkotāji varēja viņa klātieni apmeklētājiem pieteikt, jo tas ir retums, ka mūsu vidū vēl ir vēsturisku notikumu lieciniek i.

A. K. Toronto

Šī laikraksta dubultnumuru izsūtām ar tādu aprēķinu, lai lasītāji to saņemtu vēl pirms Ziemas svētkiem.

Nākamais laikraksta numurs iznāks 1982. gada 2. janvārī.

LA apgāds

Archibīskaps Arnolds Lūsis

Kristus piedzimšanas svētkos

„Un gani runāja savā starpā: Eima tad nu uz Betlēmi, raudzīt, kas noticis un ko tas Kungs mums licis paziņot. Un tie steigdamies nāca, un atrada ir Mariju, ir Jāzepu un bērniņu, silē gulošu"

(Lūkas ev. 2: 15 — 16)

Manā bērnībā Latvijā iznāca žurnāls Jaunības Tekas. Šai žurnālā parasti bija lasāmi stāsti un tēlojumi, kas cildināja krietnus cilvēkus un skubināja uz labiem darbiem.

Atmiņā palicis kāds stāstījums par vientuļu vīru, kas vēlas celt baku jūras krastā, vietā, kur uz zemūdens klintīm vētrā strandējuši daudzi kuģi, un daudzi jūrnieki zaudējuši dzīvību. Jūrmalas ļaudis šo labo ieceri tomēr neatbalsta. Viņu laivas ir vieglas. Vētras laikā viņi tās izvelk liedagā. Un no grimstošiem kuģiem viļņi reizēm krastā izskalo mantas, kas jūrmalas ļaudīm labi var noderēt ...

Tad bākas cēlējs pie darba stājās viens pats. Neatsaucība viņu nesarūgtina. Izsmiekls un trulā vienaldzība, ar kādu citi vēro viņa darbu, viņu neietekmē. Un pienāk diena, kad bāka ir uzcelta. Bet — naktī sākas liela vētra. Melni viļņi baltiem putu vainagiem ar gigantisku spēku grauj bākas pamatus, un rītam austot bāka ir sagāzusies. „Nemākuļa darbs" — spriež vērotāji: „to jau varēja paredzēt! Bez bākas esam iztikuši līdz šim. Un iztiksim arī nākotnē."

Bet bākas cēlājs neatsakās no savas ieceres. Viņš grib glābt un pasargāt. Viņš strādā ar vēl lielāku degsmi un neatlaidību. Un kad darbs ir pabeigts — bākā iedegas tālu saredzama spoža gaisma ... Kad, dienai austot, ļaudis iet raudzīt pabeigto darbu, tie atrod bākas cēlāju — mirušu ...

Šo stāstu atceroties, man nāk prātā Betlēmē piedzimušais Dieva sūtītais cilvēces Pestītājs Jēzus Kristus. Nepazīts, pārprasts, bieži vien nicināts un pat ienīsts — Kristus, ar savu evaņģeliju — ir uzcēlis baku, kuŗas ugunis ar spožu gaismu rāda ceļu tiem, kas grib pārdzīvot laikmetu vētras un negaisus, kas grib izglābt savu dzīvību, kas grib aizsniegt drošu ostu.

Arī mēs dzīvojam vētras laikmetā. Tas, ka daudzi šīs vētras brāzmaino trakošanu vēl neizjūt, liecina tikai par trulu vienaldzību pret laikmeta norisēm pasaulē. Par šo vētru liecina sociālo pretišķību paasināšanās — bagātiem kļūstot aizvien bagātākiem, un nabagiem aizvien nabadzīgākiem; par vētru liecina ciniskā cilvēku tiesību ignorēšana valstīs, kur Kristus evaņģeliju uzlūko par bīstamāko lasāmvielu; par vētru liecina naids, kas sarīda cilvēku pret cilvēku, rasi pret rasi, tautu pret tautu.

Kas rādīs ceļu, kas dos gaismu, kas palīdzēs izglābties?

Mūsu laikmeta izcilākais vēsturnieks Arnolds Toinbijs — atskatoties uz 6000 gadiem cilvēces vēsturē, savas grāmatas beigās raksta: „Atskatoties uz 6000 gadiem cilvēces vēsturē, redzam, ka daudzi ir aizgājuši — Viens palicis. Tā ir patiesība un manu pētījumu rezultāts par pasaules ‚glābējiem'.

Kad mēs devāmies tos meklēt, mēs atradām veselu pūli šo atpestītāju. Bet — kolonna pēc kolonnas atkrita vēstures skrējienā. Vispirms tie, kas pasauli gribēja atpestīt ar

zobenu. Pēc tam — archaisti, kas meklēja atpestīšanu, atgriežoties pie pirmavotiem. Tiem sekoja futūristi, kas pestīšanu redzēja progresā. Tad aizgāja filozofi. Tie visi pazuda, līdz beidzot tikai vecie dievi palika sacensībā. Bet arī tie atteicās, kad nāca pēdējais pārbaudījums. Tie nebija ar mietu savu daļu apzīmogot ar asinīm.

Un tagad, kad sacensība ir beigusies — mēs redzam vēstures skatuvē tikai vienu tēlu ... Tas paceļas augstu pāri visiem citiem patiesības pjedestālā, un sniedzas līdz pašam apvārsnim. Tas ir Jēzus no Nācaretes — Dievs, kas atnācis miesā."

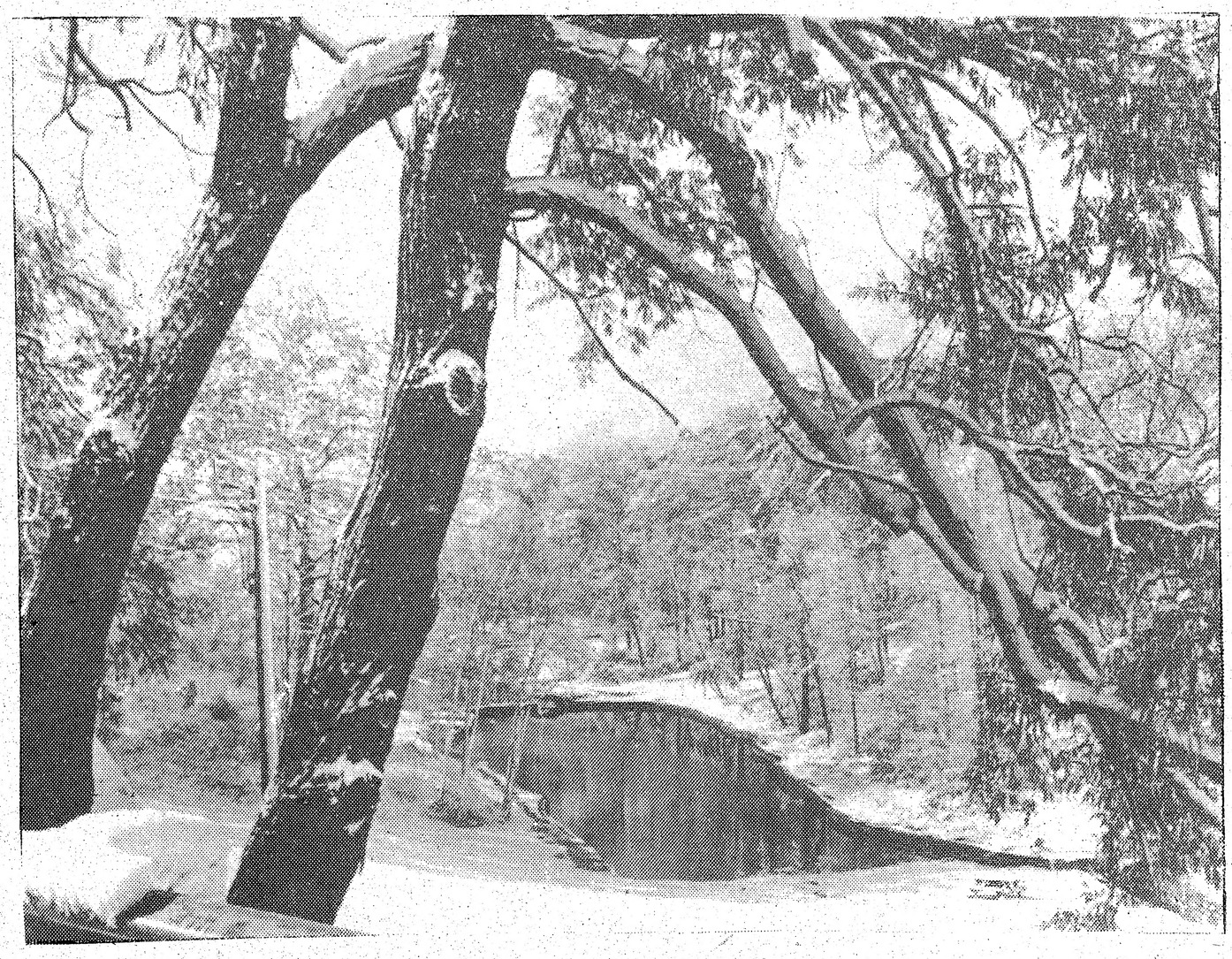

Tā raksta mūsu laikmeta vēsturnieks, kuŗam ir bijusi drosme pateikt to, ko daudzi citi grib noklusēt, proti, to, ka Kristus piedzimšana Betlēmē ir bijusi izcilākais notikums cilvēces vēsturē. Ar Kristus piedzimšanu Dievs izlicis ceļa zīmes, kas ved no tumsas uz gaismu; no grēka uz svētdzīvi; no naida uz mīlestību; no varmācības — uz taisnību; no cīņas — uz mieru; no nāves laikā uz dzīvību mūžībā ...

Bet lai šajos Kristus piedzimšanas svētkos mēs tiešām aizietu līdz Betlēmei, lai mēs tiešām tur atrastu, kā evaņģelijā teikts, „ir Mariju, ir Jāzepu un bērniņu, silē gulošu" (Lūk. 2:16) — mums jāiet pa ceļu, kuŗa vārds ir — pazemība. Mums jāmēģina atbrīvoties no aizspriedumiem, ko esam piesavinājušies skolas grāmatu gudrībā. Tikai pazemības ceļā ejot, mūsu sirdīs iestaros apskaidrots prieks ... Prieks par Pestītāju, kas uzcēlis ar savu evaņģeliju laikmeta vētrās nesagrautu baku, kuŗas ugunis rāda ceļu visiem, kas meklē drošu ostu un ilgojas pēc miera. Miera sirdī. Un miera pasaulē, ko meklē cilvēki, kam ir labs prāts un kas Dievam godu dod.

Latvijas valsts dibināšanas atcere Hamiltonā

Valstssvētku svinības Hamiltonā šogad sākās 15. novembrī ar kopēju luterāņu un katoļu dievkalpojumu St. Charles baznīcā. Dievkalpojumu vadīja prāv. St. Mozga no Londonas, bet svētrunu teica māc. K. Kuškēvičs; ar kora dziesmām to kuplināja ev. lut. Kristus draudzes un HLB apvienotais koris dir. J. Dindzāna vadībā.

18. novembŗa dienā HLB bija izkārtojusi, ka pie pilsētas valdes nama atkal plīvoja Latvijas karogs.

Latviešu skola Hamiltonā atcerējās 18. novembri ar svētbrīdi māc. K. Kuškevica vadībā un piemērotiem priekšnesumiem, skolotājam M. Reinbergam sakot izjustu svētku runu, bet latviešu skolas skolniekiem dzejas un dziesmas.

Latvijas valsts dibināšanas akts risinājās 21. novembrī Lietuviešu zālē. Svētku dalībnieki godināja latviešu karavīrus un LKOK klātesošā LKO kav. J. Kapteiņa personā, kas saņēma ziedu velti. LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs teica svētku runu. O. Bērztiss bija izkārtojis, ka adtā bija klāt visi austrumu Eiropas apspiesto tautu pārstāvji, tāpēc T. Kronbergs vispirms teica īsu uzrunu angļu valodā, cildinot apspiesto tautu cīņas degsmi par brīvību, it sevišķi izceļot poļus. Runātājs uzsvēra, ka lai gan mūsu tautai ir atņemta brīvība, bet 1918. gada 18. novembri neviena launa vara nevar atņemt. Mums ikvienam jāapzinās, ka mūsu tauta Latvijā prasa brīvību, kā arī mūsu atbalstu tās atgūšanā. Lai to spētu, mums jābūt labai politiskai pārstāvniecībai, pašiem jābūt ar neapšaubāmu nacionālo stāju un vienotiem. Mums uzticētā uzdevuma veikšanā mums jābūt stipriem kā latviešiem un jāizvairās no asimilācijas, jauktajām laulībām un materiāliem labumiem. — LNAK valdes pr-sēdis T. Kronbergs nobeidza ar vārdiem: „Tikai nacionāli stipra tauta izturēs, mums jāspēj pacelties tai 18. novembŗa gaisotnē, kādā mūsu senči dzīvoja un cīnījās pirms 63 gadiem. Viņi bija ar mieru dot visu Latvijas brīvības labā, pat dzīvības, tikai tad drīkstam cerēt uz jauno Latvijas rītu!"

Apsveikumu rindu ievadīja Hamiltonas pilsētas galvas un apgabala vadības pārstāvji, kam sekoja igauņu, lietuviešu, poļu, ungāru, ukraiņu un daudzkultūras padomes priekšsēža apsveikumi.

Rakstveida apsveikumu bija sūtījusi pretkomūnisma cīnītāja Edīte Haidere. Sarīkojumu raiti un izjusti vadīja Biruta Upīte-Kvapisinska.

Koncerta daļā dzirdējām skanīgo Toronto Dainas kori dir. J. Beloglāzava vadībā ar sešām dziesmām. Divas J. Vītola dziesmas nācās atkārtot. Beverinas dziedonim klavieŗu pavadījumu veica 14 gadīgā Linda Kronbērga. Aktā un koncertā bija 200 apmeklētāju, bet ballē apm. 120. Spēlēja iecienītā Runču deju kapella, Hamiltonā 18. novembŗa svinības rīko Jauniešu pārvalde, Hamiltonas Latviešu Biedrība un DV Hamiltonas nodaļa. Šogad valsts svētku sarīkošanas atbildīgajā vadībā bija HLB ar priekšnieku V. Rudzīti.

J. G.

DV godina brīvības cīnītājus

Latvijas valsts neatkarības proklamēšanas dienā 18. novembrī DV priekšnieks J. Frišvalds un bij. organizācijas centrālās valdes priekšsēža 2. vietnieks Jēk. Leitītis ieradās Notinghamas Vilfordas kalna kapsētā Anglijā un nolika ziedus uz pltn. Kārļa Mangulļa kapa, ar to simboliski godinot visus kritušos un mūžībā aizgājušos Latvijas brīvības cīnītājus.

Šogad 22. oktobrī palika 40 gadi, kopš cīņās uz austrumu fronti no Rīgas devās pirmais latviešu brīvprātīgo bataljons (oficiāli apzīmēts par 16. Zemgales btlj.), kuŗa pirmais komandieris bija pltn. Mangulis. Mangulis, dzimis 1900. g. 9. martā un miris 1959. g. 8. martā, kā tikko dibinātās Latvijas kaŗa skolas kadets piedalījās Latvijas atbrīvošanas kaŗā, ieskaitot Rīgas atbrīvošanu no bermontiešiem 1919. gada 11. novembrī. Baigajā gadā viņš zaudēja savu brāli un vienīgo dēlu, ģimnazistu. Trimdā bija DVF Notinghamas nod. pirmais valdes priekšsēdis un īsu laiku arī zemes valdes loceklis. Apbedīts kopā ar vēlāk mirušo dzīvesbiedri Zelmu.

Minētajā kapsētā atdusas arī Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībnieks vltn. Vilis Kārkliņš (bijis Kurzemes artilerijas pulkā baterijas komandieŗa palīgs), kapt. Augusts Reinhards (cīnījies strēlnieku pulkos, dienējies Latvijas armijā kā rotas komdr. 1. Liepājas kājn. p. un brīvprātīgi Latviešu leģionā kā prettanku rotas komdr. plkv. V. Veisa pulkā, Volchovā), Ed. Pavulēns un skaits citu bij. leģionāru.

Vācijas viesis J. Leitītis 18. novembŗa vakarā teica runu Latvijas valstssvētku sarīkojumā, kuŗu savā namā bija izkārtojusi DVF Notinghamas nodaļa. Sarīkojums bija labi apmeklēts, un apmeklētāju vidū bija arī pulciņš šejienes aktīvo latviešu jauniešu. Leitīša līdzdalību valstssvētku sarīkojumos un referātus Anglijā bija izkārtojusi DVF kultūras daļa.

J.B.

Plašu publicitāti izpelnījās LNJAK Toronto rīkotā protesta demonstrācija par cilvēku tiesību ignorēšanu Pad. savienībā. Šis uzņēmums, kuŗā redzams LNAK valdes viceprieksēdis Dr. L. Lukss, lietuviešu pārstāvis Pauls Trumpiks un LNJAK politiskās nozares vadītāja Dace Veinberga, parādījās lielajā laikrakstā Toronto Sun.

Toronto studenšu korporāciju kopas prezidijs 1981./82. gadam. Uzņēmumā no kreisās: mag. cant. Rasma Pērkone (Daugaviete), viceseniore Guna Plūmane (Spīdola), seniore Benita Tiltiņa (Aurora), sekretāre Marta Kundrate (Daugaviete) un ekonome Judīte Vāgnere (Spīdola). Foto J. Liģers.

Latviešu skola Hamiltonā atzīmēja Latvijas valsts dibināšanas dienas atceri 18. novembŗa vakarā svinīgā sarīkojumā ar tematu — Latviešu tautas brīvības centieni. Svētku runu teica skolotājs M. Reinbergs. Uzņēmumā pag. g. pamatskolas absolventi, kas visi šogad mācās ģimnazijā: (no kreisās) Māris Grīnbergs, Ernests Magrics, Laura Ādlere, Lolanda Birziņa, Mārtiņš Keršteins un Leons Jēgeris.

Nozīmīga literāra sacensība

Šajā mūsu tautai tik izšķirīgā posmā cīņā par brīvības atgūšanu Latvijai svarīga nozīme būs mūsu jaunās paaudzes nacionālai apziņai un tēvzemes mīlestības ugunīm.

Mūsu radošie gara darbinieki ar savu devumu latviešu kultūras saglabāšanā un ticība Latvijas saules rītam ir ne tikai tautiskās apziņas spēka avoti, bet arī pravietiski ceļa zīmju rādītāji.

Izcila vieta šo gara darbinieku vidū ir dzejniekam Andrejam Eglītim, kas ticībā Dievam un Mātei Latvijai ir ilgus gadus kalpojis mūsu tautai. Andrejam Eglītim arvien garā tuvs bijis mūsu lielais dzejnieks Jānis Poruks. Korporācija Selonija sava filistra Jāņa Poruka 110 gadu dzimšanas dienas atcerei nodibinājusi Selonijas literāro balvu mūsu jaunās paaudzes labākiem esejistiem par tematu ,,Andreja Eglīša devums latviešu tautai''. Tāpat balva paredzēta arī Andreja Eglīša izcilāko darbu pārtulkošanai angļu, vācu, franču vai spāņu valodā.

Selonijas literārās balvas apmērs ir 3500 dol., — un to pirmo reizi paredzēts piešķirt 1982. g. 24. novembrī korporācijas 102. dibināšanas gada atceres dienā. Darbi iesūtāmi Selonijas globālajam senioram Guntim Suksem — 28 Vonda Avenue, Willowdale, Ontario M2N 5E9, Canada, līdz 1982. g. 24. oktobrim. Turpat pieprasāma arī tuvāka informācija par sacensības tehniskiem noteikumiem.

Selonijas globālā konventa seniors Guntis Sukse mums paskaidro: ,,Selonija savā vairāk nekā 100 gadu pastāvēšanas laikā centusies arvien stāvēt tuvu mūsu tautas likteņgaitām. Latvijas brīvības cīņās visi Selonijas locekļi nodeva sevi pagaidu valdības rīcībā, tā liekot pamatu Studentu rotai un Kalpaka bataljonam, tēvzemes mīlestību apliecinot cīņas laukā ar asins upuriem.

Pašreiz mūsu svarīgākais cīņas ierocis ir nacionālās pašapziņas saglabāšana un ticības uzturēšana taisnības uzvarai.

Atceroties sava filistra Jāņa Poruka devumu latviešu tautai un pieminot šī lielā dzejnieka 110. šūpuļsvētkus, Selonijas konvents, lai stiprinātu tēvzemes mīlestību mūsu jaunatnē, nolēma radīt Selonijas literāro balvu 3500 dol. apmērā, ko nākamgad pirmo reizi piešķirs autoram, kura vecums nedrīkst pārsniegt 35 gadus, pie kam sacensības darbus izvērtēs īpaša literātu komiteja.

Selonija cer uz latviešu sabiedrības un, pats galvenais, uz mūsu jaunās paaudzes literātu nedalītu atbalstu šim labi domātajam pasākumam.''

Dzejnieks Andrejs Eglītis

Arturs Ozoliņš sajūsmina

Arturs Ozoliņš savā koncertā Toronto latviešu koncerapvienības izkārtojumā klausītājiem sniedza daudzpusīgu un interesantu programmu. Mākslinieka bagātajam repertuāram klāt nākuši vairāki no jauna iestudēti darbi.

Koncerts iesākās ar Šūberta Sonātu La-mažorā (op. 120). Sonātas atskaņojumā pilnā mērā izcēlās darba romantiskais raksturs, kā arī šī komponista skaņu maģika. Sonātas uzbūve ir samērā vienkārša, tāpēc sākuma temai būtu bijis vēlams atturīgāks frazējums, jo skaņas te runā pašas savu valodu. Iespaidīgi bija dinamiskie pretstati un skaidrais nošu ritējums, sevišķi sonātas ātrajās daļās.

Kalniņa savdabīgos vaibstus mākslinieks labi parādīja balādē ar tās kontemplātīvo liriku, kā arī saasināto episko elementu. Balādei sekoja divas Kalniņa Poēmas — klavieru miniatūras, bagātas noskaņām; tad — Ivanova nelielā skaņu glezna: skicējums Si-minorā. Pirmās daļas beigās — Lista Mierinājums Nr. 3, Re-mažorā un Mefisto valsis. Mierinājums ir maza apmēra kompozicija ar plīstošu kantilēru, kuŗā Ozoliņš lieku reizi parādīja izjustu priekšnesumu.

Kā varens pretstats jāmin Lista Mefisto valsis. Šis darbs prasa brāzmainu spēku un lielu ritmisku trauksmi. Straujās oktāvas, spēcīgie akordi, droši mērķētie skaņu lēcieni darbu tiktāl sakāpināja, ka likās, pats velns iesēdies mākslinieka citkārt tik piemīlīgajā raksturā.

Pēc starpbrīža trīs Albenīza darbi no Iberijas svītas: Triana, El Albaicin un Corpus-Christi en Seville. Tiem pamatā spāņu folkloras materiāls. Ar savu gaisotni, krāsu bagātību, straujajiem deju ritmiem tie atgādināja karstasinīgos Spānijas čigānus. Šo garu uztvert un parādīt izpildījumā māksliniekam bija īsti pa spēkam, ņemot vērā, ka šādas mūzikas iespaidā ir veidojies viņa agrās bērnības posms.

To pašu var sacīt par Ginasteras Sonātu. Šis darbs, kuŗā arī sastopami folkloras elementi (Arģentīnas) noslēdza koncerta programmu.

Runājot par Artura Ozoliņa spēles īpašībām, būtu jālieto vienīgi apzīmējumi vispārākā pakāpē, bet — saka, ka lietot superlātīvus nav labā gaumē. Lai par to spriež paši koncerta apmeklētāji.

Bija piedevas, kuŗas, kā vienmēr, mākslinieks deva ar prieku; žēl, ka vienīgi divas: Šopēna valsi Do-diez minorā un Villa-Lobosa Polichienelle.

Sarkanas rožu veltes iepriecināja noreibušo mākslinieku.

Marta Tūtere-Kundrate

Mūsu starptautiski slavenais pianists Arturs Ozoliņš savas spožās mākslinieka karjēras pirmajos gados debitēja Toronto latviešu rīkotajā koncertā.

Patiesības meklēšanas dzeja

GUNA IKONA, PATIESĪBAS MEDĪBAS. (DZEJOĻI). GUNAS IKONAS ZĪMĒJUMI. TORONTO, 1981. 160 LAPPUSES.

Gunas Ikonas pirmā dzejoļu grāmata godalgota sacensībā, iznāca DV apgādā. Otrā grāmata parādās pēc gadu desmita starplaika un apliecina dzejnieces savdabības un izteiksmes varēšanas nostiprināšanos. Gunas Ikonas dzejai ir divi avoti — griba izprast pasauli atziņas gaismā, uz ko norāda grāmatas virsraksts Patiesības medības, un blakus tam pasaules skatīšana ar gleznotājas acīm vizuālos priekšstatos, kas izaug no autores intereses par tēlotājām mākslām.

Intellektuālā pasaules skatīšana nospraužaiztures emocionālai vai jutekliskai jūsmai un ved tuvāk patiesībai. Taču, vairāk uzsvērta, tā dažkārt apslāpē dzejas skanēšanu un liek iestigt vārdos. Laimīgas ir tās lappuses, kur pasaules atzīšana un pieņemšana izraisās neaizturēti, atrazdama pati īstos vārdus un vieglu, skanīgu panta kustību, kā vasaras ainavā 95. lappusē vai rindās par laika nīdētāju varu 72. lappusē. Kaut grāmatai ir pasvītrots intellektuāls notonējums, labākās ir lappuses, kur emociju vilnis vai jūtekļu prieks guvis virsroku.

Gunas Ikonas dzejoļu tematika ir šā laikmeta ainava. Viņai ir daļa dzejoļu, kas atspoguļo Latvijas likteņus un trimdinieka izjūtas. Tie ir tverti svaigā, savdabīgā izteiksmē, ar dzejnieces pašas vārdiem, neieslīgstot konvencijā. Divi lielie lirikas avoti — daba un mīlestība gandrīz nekur neparādās neatkarīgi, tie parasti saistīti ar atziņu motīviem, kas radušies, patiesību meklējot. Atklātajā un pieņemtajā atziņā dzejniece ieiet ar tādu atdošanos, ,,kā bērns ieiet sapnī'' (137. lpp.).

Dzejoļi veidoti brīvajā pantā ar gludu ritmiku, patīkamu skanīgumu. Tikai viens dzejolis, kas nosaukts par Vientiesīgo sonetu (101. lpp.), veidots ar kārtnām atskaņotām rindām. Gleznu izvēle vairumā vizuāla, taču nenonākot vienpusībā, jo laba daļa epitetu izaugusi no intellektuālas ievirzes. Šis jūteklisko priekšstatu izvētījums atziņas vietā dod dzejniecei iespēju radīt savdabīgas dzejas gleznas: vēsā lokanība, dziļuma spuras (61. lpp.), mēness daudz deldētā ripa (60.), mirušie zvaigznāji, aizskaloto dienu makšķernieks (63.), pārrauts tuvums (67.), ilgu apstrāvotās salas (69.)u.t.t. Tādā kārtā arī šīs dzejas forma ir intellekta apzīmogota.

Šī grāmata gaumīgā izteiksmē pasvītro Gunas Ikonas dzejas īpatnību, kas liek pasauli ne tikai apjūsmot kā atklāt, ne tik daudz apdziedāt kā izdibināt.

Jānis Andrups

MŪSU ĒRĢELNIEČU KONCERTI

Toronto latviešu sabiedrība var būt laimīga, ka tās vidū ir izcilā ērģeļu mākslinieces Anita Rundāne, pastāvīgā ērģelniece Sv. Jāņa draudzē, kā arī jaunā ērģelniece Ruta Āze, ērģelniece un mūzikālās daļas vadītāja Donway United baznīcā.

Abas šīs ērģelnieces sniedza tā sauktos ,,pusdienas laika koncertus'' — 25. novembrī Jorkminsteras baptistu baznīcā (turpat, kur bija Dziesmu svētku garīgais koncerts) Anita Rundāne, bet Sv. Paula anglikāņu baznīcā (kur bija Dziesmu svētku kopdievkalpojums) Ruta Āze. Abās baznīcās ir lieliskas ērģeles, un tās atplauka visā krāšņumā un noskaņu bagātībā, atskaņojot labi izvēlētās un sagatavotās programmas.

Anitas Rundānes virtuozitāte ir jau tālu pazīstama, bet šoreiz viņas priekšnesumu raksturoja izjūta un izteiksmes līdzekļu bagātība. Sevišķi tas sakāms par 3 J. Langlais kompozicijām koncerta beigu daļā. Koncerta sākumā dzirdējām gavilējošo J.S. Bacha prelūdiju korālim ,,Lai Dievu visi teic'', bet bez tam arī mazāk pazīstamās svaigās G. Bales kompozicijas.

Mūzikas literātūra ērģelēm ir ļoti bagātīga; gandrīz visa tā sniedz klausītājiem arī reliģisko pārdzīvojumu, kas saviļņo vai arī nomierina. Lielas pūles, Dieva doto talantu izkopjot un priekšnesumu sagatavojot, tiek pieliktas, lai mēs to varētu saklausīt un piedzīvot.

Rutas Āzes progress ērģeļu spēlē ir bijis ļoti noteikts. Nopietnais darbs ir devis panākumus. To rādīja arī šis koncerts Sv. Paula lielajā baznīcā, kur ērģelniece koncertējusi jau vairākas reizes.

Arī viņas programmā bija pārstāvēta baroka un franču skolas mūzika (J.S. Bach un M. Dupre), kā arī šī gadsimta angļu komponista H. Vilana darbi. Rūpīgi izstrādātais un noteiktais izpildījums guva atsaucību.

Paldies abām ērģelniecēm par skaistajiem koncertiem!

I.G.

Atgādinajums

Jāņa Jaunsudrabiņa balvas fonds atgādina, ka darbi godalgošanai Jāņa Jaunsudrabiņa balvai jāiesūta līdz 31. decembrim fonda priekšsēdim Dr. Kārlim Zvejniekam, 1123 N. 3rd St., Aberdeen, S.D. 57401. Godalga paredzēta latviešu autoru prozas darbam (vai darbiem), kas sarakstīti vai grāmatā iespiesti laikā no 1979—1981. gada beigām.

Balva ir $500.00 apmērā. Balvas noteikumi paredz, ka darbam jāiekļaujas jaunas vērtības latviešu literātūrā, paliekot augstas mākslinieciskas kvalitātes robežās. Darbi (grāmatas vai manuskripti) jāiesūta 3 eksemplāros, un tos izvērtēs speciāla žūrijas komiteja.

MŪSU LASĪTĀJU IEVĒRĪBAI

Kanadas pasta vadība jau pieteikusi, ka sākot ar 1982. gada janvāri līdzšinējās likmes tiks ievērojami paaugstinātas, pat līdz 100 proc. apmēram.

Lai gan mūsu laikraksta materiālā baze tautiešu atsaucības dēļ ir stabila, apgāds ir spiests daļu no sadārdzinātā pasta izdevumu posteņa ietilpināt pārkārtotā jaunā abonēšanas maksā. Mēs ceram, ka lasītāji šādu mūsu soli sapratīs un attaisnos.

Sākot ar 1982. gada 1. janvāri LATVIJA AMERIKĀ Kanadā un ASV

1 gada abonementa maksa būs .....40 dol.

6 mēnešu.....21 dol.

3 mēnešu.....12 dol.

1 mēneša.....4 dol.

ATSEVIŠĶA LAIKRAKSTA NUMURA CENA BŪS 1 DOL.

Abonements Anglijā, Vācijā, Zviedrijā, Austrālijā un citās zemēs paliek līdzšinējais 35 dol. (Kanadas) gadā.

Mēs atļaujamies cerēt, ka tie abonenti, kas jau paspējuši nosūtīt samaksu par 1982. gadu par līdzšinējām likmēm, atradīs par iespējamu papildināt iemaksu, lai segtu starpību sakarā ar sadārdzinātiem pasta izdevumiem.

LATVIJA AMERIKĀ APGĀDS

Ziemeļamerikas latviešu meistarsacīkstes volejbolā un basketbolā notika Toronto. Attēlā: sportistu parādē ar Latvijas karogu iesoļo Imants Kārkliņš, pa kreisi Daina Vāgnere, pa labi Larisa Stikuta. Aizmugurē ASV karogu nes A. Richters, bet Kanadas — M. Žulps.
Foto J. Liģers.

Nāc, māsiņa, ciemoties
Ziemas svētku vakarā;
Būs zirnīši, būs pupiņas,
Būs cūciņas šņukurītis.

Daugavas Vanagu Toronto nodaļas

Eglītes vakars

DV NAMĀ, 125 BROADVIEW AVE., TORONTO
19. DECEMBRĪ, PL. 19.30.

Svētbrīdis: MĀRTIŅŠ IRBE
Piedalās: ILZE KRAUJIŅA — *dzejas*
ŽENIJA un ALBERTS VĪTOLI — *dziesmas*
ANITA RUNDĀNE — *klavieres*

PAŠAPDĀVINĀŠANĀS
(dāvanas min. vērtība 5.00 dol.)

IEEJA 8.00 DOL., IESKAITOT SILTAS VAKARIŅAS.

Visi laipni ielūgti —
DV Toronto nodaļas valde

Kristus Dārza valde aicina ziedotājus noziedot savu devumu līdz šī gada beigām, ja vēlas saņemt nodokļu atlaides kvīti par 1981. gadu.

Kristus Dārza valde sveic visus ziedotājus, atbalstītājus un labvēļus Kristus dzimšanas svētkos, vēlot laimīgu 1982. gadu.

PATEICĪBA

Izsaku sirsnīgu pateicību visiem, kas mani atcerējušies manā grūtajā slimības laikā, pārciešot sirds un smadzeņu trieku un plaušu karsoni slimnīcā: māc. Gaidem, J. Liģerim ar dzīvesbiedri, mājās apmeklējot māc. Celmam, kas mani stiprināja ar Svēto vakarēdienu. Tāpat pateicība ordeņa brālim majoram Amerikam, kpt. Tūtem, invalidu apv. pr-kam Krustiņam, latv. Dzelzs krusta apv. priekšn. O. Perro, kā ar Mazurai, Miesnieka jaunkundzei, J. Zamuram, Apsītim ar dzīvesbiedri, Pīpem ar dzīvesbiedri un DV pārstāvjiem Kļaveniekam un Braslipam.

Sevišķa pateicība Dr. Karolam, kas vēl arvien rūpējas par manu veselības stāvokli mājās, un tiem draudzes locekļiem, kas mani ir atcerējušies.

Arturs Vītoliņš

PATIESĪBAS FONDS Ziemas svētku laikā sūta visiem individuāliem un organizāciju ziedotājiem pateicību un sveicienus. FONDA valde cerēja, ka denunciācijas izbeigsies, bet tas nav noticis. Joprojām mums ir vajadzīgi līdzekļi ne tikai advokātu izdevumiem, bet visas dezinformācijas pareizai apgaismošanai. FONDAM domātie ziedojumi rakstāmi uz vārda *Latvian Truth Fund, Inc.* un nosūtāmi:

LATVIAN TRUTH FUND, INC.
P.O. BOX 1682
NEW YORK, N.Y. 10163

Priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu Jauno gadu novēl:

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašnieki,

sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem!

Ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:

1) jūs ietaupat darbu un laiku,

2) izolāciju un apkures izdevumus,

3) uzlabojat mājas izskatu un līdz ar to vērtību,

ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

☐ LIETUS NOVADA CAURULES

☐ LOGI

☐ DURVIS

☐ MARKĪZES (Awnings)

☐ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

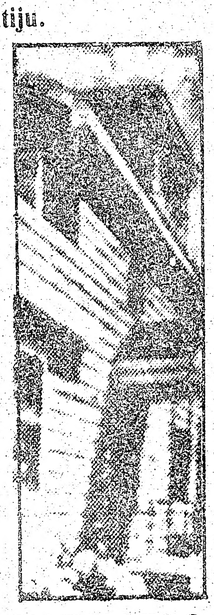

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS

534-2864

Īpašnieks Arturs Mīme

226 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6R 1X3

Ziedi katram gadījumam

PERCY WATERS FLORIST INC.

Pastāv vairāk nekā 60 gadus Toronto.

PIEGĀDĀ TORONTO APKĀRTNĒ UN VISĀ PASAULĒ.
445 Danforth Ave., Toronto M4K 1P2
463-1125

Murray E. Newbigging

BĒRU MĀJA

Izjusti personīgi pakalpojumi
Pastāvīga kapella.

M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director

733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

Ja jums vajadzīgi ērti apavi, iegriezieties

MELITA apavu veikalā

480 QUEEN ST. W., TORONTO, ONT.
TEL. (416) 863-1548

* „White Cross" apavi
* Piemēroti apavi platajai pēdai
* Dāmu kurpes līdz 11. nr.
* Kungu kurpes līdz 16. nr.
* Mērenas cenas

VEIKALS TUVU IGAUŅU „ROONEM'S" MAIZNĪCAI.

Jums pakalpo GEORGE un AUDREY SITARENIOS (STARR).

VALUBE

JEWELLERY

DIMANTI - PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
VEIKALS UN DARBNĪCA

College Park
444 Yonge St., Toronto, Ontario M5B 2H4
TEL. (416) 595-1125

ALDONA KORMS

Liela verdzība mazajā valstī

OKUPĒTAJĀ LATVIJĀ JAU PASTĀV 12 KONCENTRĀCIJAS NOMETNES

Rietumeiropas valstīs, ASV un Kanadā televīzija 1975. g. decembrī parādīja filmu par koncentrācijas nometni Rīgā. Filmu no okupētās Latvijas toreiz slepeni bija dabūjis mācītājs Kļaviņš un kopijas piegādājis televīzijas sabiedrībām.

Piecu minūšu garajā filmā rādītie skati ļoti iespaidīgā veidā attēloja politisko ieslodzīto lielo traģismu un komūnisma bezgalīgo varmācību okupētajā Latvijā.

Vācu televīzijas raidītās filmas efektu ievērojami palielināja papildus izrādīta Eiropas un Āzijas karte ar koncentrācijas nometņu tīklu, kuru izdeva „Komūnisma upuru internacionālās komitejas" prezidents Dr. Kosarevs.

Ne Solžeņicina dokumentārais izdevums „Gulaga archipelags", ne uz rietumiem nokļuvušo bijušo ieslodzīto liecības, ne arī „Amnesty International" izdotās dokumentācijas par apstākļiem koncentrācijas nometnēs un psichiatriskās slimnīcās Pad. savienībā nespēja radīt tik ļoti dziļu satricinājumu un sašutumu plašās sabiedrības masās kā šīs amatieņa slepeni uzņemtās šaurfilmas daži skati no verdzības nometnes Rīgā.

Franču komūnistu partija savā laikrakstā publicētajā ziņojumā uzsvēra: „Ja filmā uzņemtie skati izrādīsies par neviltotu patiesību, tad tas nodarīs lielu zaudējumu Pad. savienības prestižam." Partijas politbirojs savukārt uzsvēra: „Ja filmā attēlotais ir patiesība un Padomju savienība to oficiāli neatsauks, tad politbirojs atklāti nosodīs tur pastāvošos apstākļus, jo politbirojs ir pret katru represijas veidu un pilsoņu apspiešanu par viņu politiskiem uzskatiem."

Kāds Aleksējevs rakstā, publicētā partijas laikrakstā Pravda 1975. g. decembra izdevumā, asā uzbrukumā franču televīzijai uzsvēra: „Uz ekrāna izlaista pretpadomju pīle." Tātad ne partijas CK, ne politbirojs neuzdrošinājās oficiāli un atklāti izteikties pret izrādītās filmas patiesību, jo tautu apspiešanu Latvijā, Lietuvā un Igaunijā organizēja partijas ideologs — CK sekretārs un politbiroja loceklis Suslovs. Ar viņa gādību jau tajā laikā Mordavijā tika ierīkotas speciālas vergu nometnes patriotiem no Ukrainas, Armēnijas, Latvijas, Lietuvas, Igaunijas u. c.

„Literaturnaja Gazeta" 1975. g. 24. decembra izdevumā publicētā rakstā „Vēlreiz par viltošanu", autors Gorjačovs paskaidro, ka lietas noskaidrošanai viņš esot aizbraucis uz Rīgu. Tur saticies ar soda nometnes administrāciju, izstaigājis visu nometni un starp krimināliem ieslodzītiem neesot saticis nevienu politisko. Zīmīgi, ka Latvijas komūnistiskās partijas laikrakstā „Cīņa" nekas par filmas izrādi netika publicēts.

No filmas izrādes toreiz izraisītā sašutuma visā brīvajā pasaulē pagājuši 6 gadi un viss jau aizmirsts. Tagad saņemta ziņa no starptautiskiem informācijas avotiem, ka okupētā Latvijā pastāv jau 12 koncentrācijas nometnes. Divas no tām sieviešu un viena ieslodzītiem jauniešiem.

Šī nu ir tā brīvība un kultūra, ko Maskavas vadītāji okupācijas varu ieveda Latvijā.

Mazā Latvijā, kur tikai 2,5 milj. iedzīvotāju, ieskaitot daudzas sveštautu grupas, pārvietotas no Krievijas, pastāv 12 koncentrācijas nometnes, kas liecina par tur pastāvošās verdzības augsto pakāpi. Verdzībā nekad nevar būt brīvas informācijas, jo tur nav brīvības. Ziņa par 12 koncentrācijas nometņu pastāvēšanu okupētajā dzimtenē ir jauns sauciens nevis kultūrsakariem, vasaras kursiem vai studijām turienes augstskolās, bet kopējai un neatlaidīgai cīņai ieslodzīto tautiešu likteņa atvieglošanai.

I. Bl.

TORONTO ZIŅAS

● Latviešu kaŗa veterānu strēlnieku biedrība Kanadā rīko savu gadskārtējo Ziemsvētku kauju atceri 9. janvārī pl. 18 Latviešu namā. Māc. A. Celms vadīs svētbrīdi, uzrunu teiks biedrības priekšnieks P. Zariņš no Hamiltonas un svētku runu majors A. Ameriks. Priekšnesumos piedalīsies Andŗa Dindzāna vadīts Hamiltonas jauniešu kokļu un dziesmu ansamblis ar dziesmām un kokļu spēli un Stans Butkēvics ar deklamācijām. Programmu vadīs Biruta Senkēviča. Pēc tam kopmielasts un loterija.

● DV Toronto vanadzes pateicas visām talciniecēm, kas ziedojušas savu laiku vai līdzekļus, veicinot Ziemas svētku tirdziņa labu izdošanos. Novēlam priecīgus svētkus un laimīgu Jauno gadu.

● Gadskārtējās latviešu kultūras dienas Toronto risināsies no 30. janvāŗa līdz februāŗa beigām. Tās oficiāli atklās 30. janvārī pl. 18 Latviešu namā, kur TLTA ģimnazija, atzīmējot Draudzīgā aicinājuma atceri, sniegs savas drāmas pulciņa jauniestudējumā un H. Miķelsona režijā J. Pētersona komēdiju Prāta cilvēks pirmizrādi. Pirms izrādes kultūras dienu atklāšanas uzrunu teiks LNAK pārstāvis. Atkārtojuma izrāde 31. janvārī pl. 17 turpat.

Kultūras dienu sarīkojumus rīko LNAK kultūras nozare, bet citus — atsevišķi ansambļi un organizācijas. Nedēļas nogalē no 5. — 7. februārim Sv. Jāņa baznīcas telpās notiks Silvijas Šteineres no ASV gleznu izstāde. Turpat 7. februārī dzejnieka Ojāra Jēgena referāts. Svētdien, 14. februārī, turpat, sarīkojums ar skatuves mākslinieka Reiņa Birzgaļa no ASV piedalīšanos. Pēc dzejnieces Ingrīdas Vīksnas apceres par skatuves mākslinieku pats Reinis Birzgalis stāstīs par savu mūža darbu un pieredzi Dailes teātrī. Būs iekārtota arī skate ar R. Birzgaļa grāmatām un citiem materiāliem. Sarīkojums sauksies „Reiņa Birzgaļa pasaule skatos un skaņās". Nedēļu vēlāk, 21. februārī, gadskārtējais LNAK kultūras nozares sarīkojums „Balsis un atbalsis" ar PBLA kultūras fonda šā gada laureātu piedalīšanos.

Mākslinieku vienības Latvis gadskārtējā izstāde notiks no 26. februāŗa līdz 28. februārim Sv. Jāņa baznīcas telpās, kur 28. februārī būs referāts par tematu Ieskats Rīgas mākslas un mākslinieku dzīvē ap gadsimta miju.

● Latviešu biedrības sestdienas skolā 19. decembrī pēc rīta lūgšanas korporācijas Lettonia seniors Imants Alksnis stāstīs par Latvijas trešo valsts prezidentu, kopš kuŗa dzimšanas šogad paiet 100 gadu. DV Toronto vanadžu kopa ar priekšsēdi A. Jākobsoni pacienās skolēnus launaga laikā. — Skolas eglītes sarīkojumā 3. janvārī pl. 15 Latviešu centrā izrādīs Mirdzas Timmas lugu zelta atslēdziņa 6. klases skolēnu izpildījumā, skolotājas E. Pētersones iestudējumā. Svētbrīdis, rotaļas un bufete.

● Toronto ev. lut. draudžu jauniešu grupas mācītāju I. Gaides un J. Cālīša vadībā arī šogad izdarīs Ziemsvētku apmeklējumus, lai iepriecinātu slimus un vientuļus tautiešus veco ļaužu aprūpes mītnēs, slimnīcās un privātās mājās. Tautieši lūgti pieteikt mācītājiem vēlamos apmeklējumus. Sv. Andreja draudzes dmu komiteja šogad gatavo Ziemsvētku saimīšus. Sapulcēšanās šogad Sv. Andreja baznīcā 21. decembrī pl. 17. Pēc veiktajiem apmeklējumiem dalībnieki pulcēsies jauniešu kopīgā svētbrīdī Sv. Andreja baznīcā.

● Pensionāru apvienības saietā Latviešu namā 160 dalībnieku pēc apvienības sarīkojumu daļas vadītāja K. Taņņa uzrunas noklausījās Friča Vilmaņa deklamāciju, V. Plūdoņa pasaku par ezi un zaķi un H. Miķelsona — Valdas Moras dzejoļi Ceļojums pa sapņiem, Mintauta Mežmiļa feļetonu un Tālmanes „Ziemsvētku gaidās" lasījumu. H. Miķelsons arī demonstrēja, kā uzņem skatus televīzijas raidījumos. Apvienības teātŗa grupa izrādīja B. Senkēvičas īsļugu „Satikšanās" M. Kociņas iestudējumā, kas piedalījās arī tēlotājos, pārējie bija A. Ziediņš un E. Austriņš. Programmas norisi vadīja M. Kociņa. Pēc tam bija kafija un nodarbības pa grupām. Pēc svētku pārtraukuma nākošais saiets 7. janvārī pl. 14 ar māc. A. Brieža svētbrīdi un apvienības koŗa dziesmām.

● Kopbaznīcas Ticības celsmes stundas, kas notiek otrdienu vakaros pl 19.30, ar 12. janvāri notiks atkal Sv. Jāņa baznīcā. Celsmes stundās piedalās visi Toronto luterāņu mācītāji un bībeles studijās apskatīs Lūkas evaņģeliju. Visi aicināti apmeklēt šīs stundas.

● Pēc Sv. Andreja draudzes 6. janvāŗa dievkalpojuma draudzes dāmu komitejas rīkotajā ārmisijai veltītā pēcpusdienā ar kafijas galdu par ārmisijas darbu un tā nozīmi pastāstīja stud. teol. M. Irbe. Māc. J. Cālītis vadīja kopīgo Ziemsvētku dziesmu dziedāšanu Sandras Kuzes klavieŗu pavadījumā. Kollektē ārmisijas darbam savāca 253 dol.

● Austrumu draudzes pirmajā Bībeles stundā 9. decembrī Sv. Barnaba baznīcas augšējā zālē 11 dalībnieku draudzes māc. A. Celma vadībā apskatīja Jāņa evaņģeliju. Bībeles stundas notiek katru otro trešdienu divreiz mēnesī, un tās atkal atsāks 6. janvārī pl. 19 Sv. Barnaba baznīcā.

● Māc. I. Gaide salaulājis Viju Agnesi Franci un Pēteri Robertu Celmiņu. Līgava pieder pie korporāc. Gaujmaliete un līgavainis — korp. Selonija saimes, kuŗas seniors Guntis Sukse apsveica jaunlaulātos ar ziediem.

● Austrumu draudzes dāmu komiteja Ziemsvētkos atvēlējusi no saviem līdzekļiem 1072 dol. palīdzības darbam ārpus Kanadas vai Kanadā. — Ziemsvētku eglītes sarīkojums 20. decembrī pl. 14.30 Sv. Barnaba baznīcas zālē ar māc. A. Celma vadītu svētbrīdi, svētdienas skolas audzēkņu priekšnesumiem un sadraudzības brīdi.

● Māc. J. Cālītis salaulājis Irisu Bisenieci un Pēteri Birzi un Gunāru Andri Šnikvaldu un Ketrinu Džemu Kaklaudu (McLeod).

● Latviešu centra Umurkumurs būs atvērts sestdien, 26. decembrī, un 2. janvārī no pl. 15, kad dabūjamas siltas vakariņas. „Piektdienu prieks" ar siltām vakariņām 8., 15., 22. un 29. janvārī turpat. Umurkumura atbildīgais vadītājs ir Centra valdes loceklis A. Zeibolts.

● Sv. Jāņa draudzes 12. decembŗa dievkalpojumā, piedaloties archibīskapam A. Lūsim un māc. I. Gaidem, atzīmēja draudzes 33 gadu pastāvēšanas atceri.

● Pulkveža Viļa Januma pieminas pēcpusdiena svētdien, 7. februārī, pl. 17 Broktonas vidusskolas zālē, 90 Awde St. (Bloor Dufferin). Dzejnieks M. Lorbergs referēs par plkv. Januma — Latvijas un latviešu brīvības sardzē un A. Kalupnieks — Plkv. Janums un viņa karavīri. Priekšnesumos Silvijas Tintas un Ernesta Juršēvska deklamācijas, DV Toronto sieviešu koris Zīle, DV koris Senatne un DV vīru koris Kanadā. Sarīkojuma atlikums Minsteres latviešu ģimnazijas atbalstam. Ieejas maksa 5 dol., pensionāriem 4 dol, bet skolu jaunatnei ieeja bez maksas.

● LNJAK Ziemsvētku balle 19. decembrī pl. 19.30 Latviešu centrā.

● Pēc ilgāka pārtraukuma prezidenta Kārļa Ulmaņa jubilejas piemiņas komiteja pulcējās priekšs. E. Šķobes vadībā 2. decembrī Latviešu namā, piedaloties 9 komitejas darbiniekiem. Prezidenta piemiņas grāmatas Degsme ekspedīcijas vad. O. Sils ziņoja, ka grāmata sekmīgi izpārdota (990 grāmatas). 3 grāmatu saņēmēji palikuši parādā, bet pastā pazudušas 7 grāmatas. Sēdes dalībnieki apsprieda jautājumu par otras piemiņas grāmatas izdošanu, kuŗā prezidenta K. Ulmaņa dzīve un darbs atspoguļotos citu skatījumā. Komiteja bija ieskatos, ka tā savu pienākumu pret mūsu valsts prezidentu nav līdz galam veikusi, jo nav īstenota ne piemiņas plāksne, ne piemineklis. Arī šai jautājumā apsvērs iespējas. Sakarā ar darba slodzi un pienākumiem LNAK padomē (priekšsēdis), kā arī tālās dzīves vietas dēļ, no priekšsēža pienākumiem atteicās E. Šķobe, tomēr soloties arī turpmāk darboties līdz. Viņa vietā pr-ža amatu uzņēmās sekretārs J. Vandelis, bet sekr. pienākumus V. Eglīte.

EDMONTONA

● 19. augustā, piedzīvojusi 80. mūža gadus, no šīs zemes gaitām 22. novembrī šķirusies DV Edmontonas nodaļas vanadžu saimes piederīgā Alma Siliņa. Aizgājējas dzimtā vieta bija Rīga. Viņu pārpelnoja un mūžības klēpim atdeva 26. novembrī. **O. K.**

SV. KATRĪNAS

● Šejienes mednieku un makšķernieku klubs rīkoja 5. decembŗa vakarā, Poļu zālē gadskārtējo biedru vakaru ar kluba labāko makšķernieku un šāvēju apbalvošanu. Norisi vadīja kluba priekšn. H. Freimanis. Apbalvojumus pasniegt viņam līdzēja makšķernieku sekc. vad. P. Odiņš ar vietn. R. Kalniņu, un mazkalibra šaušanas sekc. vad. K. Klints Pēdējais savukārt vakaru kuplināja ar savu sacerēto humoresku par fotografiem un fotografēšanos. Par bagātīgu vakariņu galdu bija parūpējušās kluba dāmas Ārijas Freimanes vadībā. Atspirdzinājumu bufetē rosījās J. Vērdiņš ar P. Odiņu. Loterijai, ko vadīja Lidija Vērdiņa, laimestus bija dāvājuši kluba biedri un labvēļi. Sarīkojums bija pulcinājis ap 80 kluba biedru ar viesiem. Tie līksmoja deju priekos līdz vēlai nakts stundai pie Imanta Ķipja skaņu lenšu mūzikas. Sarīkojumu vadīja priekšs. H. Freimanis, veltījot pateicības vārdus sarīkojuma apmeklētājiem. **O. K.**

Latvisko zināšanu semināri

Tautas augstskolas saimniecības padomes sēdē 25. novembrī Latviešu namā 16 dalībnieku vidū bija pārstāvji no LNAK, Toronto korporāciju kopas, Latviešu preses biedrības Kanadas kopas, akadēmiskās vienības Līdums, Toronto latviešu biedrības, Latviešu nama un trim luterāņu draudzēm un baptistu draudzes.

Dalībnieki uzklausīja TA prezidija priekšsēža Ā. Sudmaļa, kasieŗa Arvīda Bērziņa un nozaŗu vadītāju, kā arī revīzijas komisijas ziņojumus.

Par ģimnaziju ziņoja direktrise V. Slavieša. Skolēnu skaits samazinājies uz 54, un ģimeņu skaits šogad ir 47. Skolēni mācās piecās klasēs un divās ŗupās, kas sagatavo skolēnus klasēm. Bez rēgulārām klasēm var mācīties interešu grupā , ja ir laiks un interese. Latviešu nams dod brīvas telpas piektdienu vakaros ģimnazijai, bet interešu grupām arī citos vakaros. Ģimnazijas padome lūdz pārstāvjus savās organizācijās un draudzēs pārrunāt, lai piektdienu vakaros netraucētu ģimnazijas darbu un neaicinātu ģimnazistus uz citām ārpusskolas nodarbībām. Par neklātienes skolu, kuŗā darbojas skolotāji J. Mežaks, E. Ezera un A. Mukta, ziņoja Ā. Sudmalis, skolā šogad mācās tikai viens skolēns, jo ASV nodibināta jauna neklātienes skola.

Par latvisko zināšanu semināŗu ziņoja V. Slavieša, ka šis ir trešais mācību gads. Pagājušā mācību gadā notikuši 6 semināri ar 280 apmeklētājiem kopā, caurmērā ik katrā semināŗā piedalījās no 40 — 100 klausītāju. Pa visu laiku apzināti 30 lektori. Semināra valdes priekšniece ir Pamela Melnbārde, sekretāre Viviana Vasaŗāja, kasieris J. Ķikiņš, locekļi Sandra Bādere un Kārlis Ozols. Semināra padomē darbojas 28 locekļi, visi latviešu ģimnazijas absolventi, no tiem lielais vairums studē vai beiguši studijas. Reizi gadā padome sanāk uz sēdi un izplāno nākamā gada programmu. Patlaban sāk veidoties mazie semināri un pirmā sanāksme 13. decembrī pl. 13 ar semināru par Latvijas vēstures studijām latviešu vēsturnieku skatījumā. Aicināti visi, kam. interese studēt Latvijas vēsturi semināru veidā. Semināri ir bez maksas, brīva kafija un maizītes. Ja seminārs paticis, var atstāt ziedojumu. Tā izveidojusies 40 labvēļu grupa, kas rēgulāri apmeklē semināŗus un aizejot atstāj ziedojumu. Labvēļu grupa paredzējusi 1982. g. 14. martā pl. 14 rīkot labvēļu vakaru Latviešu namā. Ieejas maksa 20 dol. ar auksto galdu un vīnu. Pieteikšanās pie labvēļu grupas kasieŗa J. Galeja, tālr. 741-5970.

Revīzijas komisijas priekšsēdis A. Šterns ziņoja par revīziju, kuŗā visi norēķini atrasti labā kārtībā, un ierosināja izteikt pateicību kasierim A. Bērziņam. Visi TA ieņēmumi saimniecības gadā, no 1980. g. 1. jūlija līdz šā gada 30. jūnijam, bijuši 12.274 dol., bet izdevumi 11.956 dol., dodot atlikumu 318 dol. No 5 prezidija locekļiem šogad bija pārvēlams kasieris. Šai amatā uz nākošajiem trim gadiem ievēlēja līdzšinējo Arvīdu Bērziņu. Prezidijā bez priekšnieka Ā. Sudmaļa vēl darbojas priekšnieka vietnieks O. Sils, sekretāre Gunta Liepiņa un prezidija loceklis Dr. E. Žubeckis. Revīzijas komisijā darbojas A. Šterns, L. Gruzīte un K. Zenaitis.

V. S.

LONDONA

● Savā dzīves vietā 13. novembrī ar sirdstrieku mirusi Anna Marija Ādmine, dzim. Šmiltiņa. Nelaiķe dzimusi 1910. gada 1. februārī Jēkabpilī. Aizgājēju no A. Millard George bēŗu nama izvadīja māc. J. Prauliņš. Nelaiķe bija ļoti rosīga sabiedriskā darbā un iecienīta visā Londonas latviešu sabiedrībā, par ko arī liecināja pavadītāju pārpildītais bēŗu nams. Pie šķirsta stāvēja DV Londonas nodaļas vanadžu goda sardze, bet šķirstu nesa nodaļas vanagi. Aizgājēju apbedīja Mount Pleasant kapsētā, blakus 1957. gadā mirušam vīram. Kapos no nelaiķes atvadījās un nolika ziedus I. Bērziņa DV Londonas nodaļas vanagu un vanadžu vārdā, L. Zvagule no Londonas latviešu kopas un dāmu komitejas, R. Epneris no Londonas ev. lut. draudzes, un L. Zandersone un F. Arnds no Londonas latv. pensionāru apvienības. Ļoti izjustus atvadvārdus aizgājējai savā un draugu pulka vārdā veltīja Lūcija Cauka. Papildus vēl draugu vārdā atvadījās L. Zvagule un Dz. Stirāja.

Bēŗu mielasts notika Kiwanis Senior Citizens centrā, par kuŗa izrīkošanu bija rūpējušies visi pavadītāji, LLK dāmu komitejas un DV nodaļas vanadžu kopas pārraudzībā. Mielasta beigās F. Arnds pateicās visiem bēŗu mielasta dalībniekiem un izkārtotājiem, bet sevišķi R. Epnerim, kas kārtoja nelaiķes izvadīšanu. **G-ntrs**

HAMILTONA

● Latvijas valsts 63 g. atceres sarīkojumā Hamiltonā LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs teica svētku runu, pārskatāmi un kodolīgi runājot par mūsu valsts Latvijas un mūsu latviešu tautas postu un ciešanām, ko mums ir nodarījusi komūnistiskā Krievija, atgādinot arī to, kas ne tikai nodarīts pagātnē vien, bet turpinās mūsu tautas iznīcināšana arī joprojām.

Mūsu valsts Latvijas dzimšanas dienas atceres svētkos piedalījās kā lūgti viesi no Hamiltonas pilsētas valdes un arī pārstāvji no citu cittautiešu organizāciju apvienībām Hamiltonā. Ļoti patīkami pieminēt, ka latviešu jaunieši jo dzīvi piedalās mūsu nacionālo svētku izkārtošanā. Svētku norises programmas vadītāja bija jaunās paaudzes B. Kvapisinska, kas ļoti daiļi un patīkami izkārtoja svētku programmas norises gaitu. Karogu ienesot un iznesot dzirdējām Tev mūžam dzīvot Latvija! A. Dindzāna klavieŗu izpildījumā.

Priekšnesumu daļā iepriecināja diriģenta Jāņa Beloglāzova vadītais Dainas koris. Nobeigumā ļoti krāšņi un vareni izskanēja Beverīnas dziedonis Lindas Kronbergas klavieŗu pavadījumā.

A. P.

Ž. Zentiņš

Pirmais sporta kongress

Pasaules kara vētrām beidzoties, daudzi latviešu labākie sportisti un sporta darbinieki atradās Vācijā, Austrijā un Zviedrijā. Viņu vidū bija pēdējais brīvās Latvijas augstākais sporta dzīves vadītājs Alfreds Bērziņš un mūsu starptautiski pazīstamie sportisti un sporta darbinieki — Voldemars Baumanis un Roberts Plūme. Latviešu bēgļu nometnēs iesākās rosīga sporta dzīve. Lai veidotu un saskaņotu Latviešu sporta dzīvi, ievēlēja Latviešu sporta un fiziskās audzināšanas padomi. Vēlēšanās piedalījās 69 bēgļu nometnes, nododot 2671 balsi. Par trimdas sporta vadītāju un padomes priekšsēdi izraudzīja Alfredu Bērziņu, par viņa vietnieku Angļu zonā ievēlēja Valdemāru Baumani, bet amerikāņu zonā Aleksandru Celmu.

1949. gadā latviešu bēgļi sāka strauji emigrēt uz aizjūras zemēm. Viena pēc otras likvidējās latviešu bēgļu nometnes. Izira rosīgās sporta kopas. Lai neatstātu latviešu sporta organizācijas darbu pašplūsmei, Latviešu sporta un fiziskās audzināšanas padome Vācijā savā likvidācijas sēdē izraudzīja sporta vadītājus pasaules mērogā. Kanadai šim uzdevumam bija izraudzīts Ž. Zentiņš.

Ierados Kanadā 1949. gada vasarā un no latviešu laikrakstiem uzzināju, ka esmu aicināts uzņemties latviešu sporta dzīves vadību Kanadā. Ja pirmā sportistu sanāksmē, kas bija izziņota laikrakstā Brīvā Balss, aicinot ierasties Skudras foto ateljē, ieradās tikai basketbolists A. Miezītis, 1950. gada sākumā saņēmu pirmo apsveikumu par darba uzsākšanu no Hamiltonas latviešu biedrības sporta kopas, kas bija nodibināta tā paša gada 21. janvārī. Radās arī saskare ar latviešu sporta kopām Londonā, Sv. Katrīnās un Montrealā. 1950. gada martā nodibināja Toronto latviešu YMCA ar skaitliski lielāko sportistu skaitu. Tā kā biju Latviešu YMCA valdes priekšsēdis, tad dabiski, ka Kanadas latviešu sporta organizācijas darbā man nāca palīgā šīs organizācijas valdes locekļi. Vēlāk par savu oficiālo palīgu izraudzīju Jāni Pālenu, kas, diemžēl, darba apstākļu dēļ pārcēlās vēlāk uz Sv. Katrīnām. 1950. gada otrā pusē ļoti aktīva kļuva arī Montrealas, piedaloties Montrealas vietējā sporta dzīvē ar ļoti labiem panākumiem. Šajā laikā un it sevišķi 1951. gadā notiek arī vairākas draudzības sacīkstes latviešu sporta kopu starpā. Pirmās Ontario meistarsacīkstes volejbolā un basketbolā iesākās 1950. gada 16. septembrī Hamiltonas latviešu biedrības sporta kopas sarīkojumā, bet finālspēles volejbolā notika 30. septembrī Toronto. 1950. gadā notika arī pirmās draudzības sacīkstes vīriešu un sieviešu volejbolā un basketbolā ar Toronto igauņiem. Sevišķi rosīgs bija 1951. gads. Vēl pirms LSAK dibināšanas notika Ontario latviešu meistarsacīkstes galda tenisā, vīriešu basketbolā, vīriešu un sieviešu volejbolā un Kanadas latviešu meistarsacīkstes vīriešu un sieviešu volejbolā un vīriešu basketbolā, kurās piedalījās arī Montrealas latviešu sporta kopa. Pēdējās sacīkstēs izraudzīja arī latviešu izlases baltiešu sporta svētkiem, kas notika 26. maijā. Baltiešu sporta svētki izdevās lieliski, ar iespaidīgu parādi, karogiem un pārpildītu zāli jūsmīgu skatītāju.

Vairākās sportistu un sporta darbinieku sanāksmēs sīki apsprieda jautājumu par Kanadas latviešu sporta vadības vēlēšanām. Apspriedēs piedalījās Toronto, Hamiltona, Sv. Katrīnas, Londona un Montreala. Rakstveida saskare bija nodibināta ar Sadberiju un Vinipegu Kirkland Lake un Norandā bija gan latviešu sportisti, bet tie bija vēl organizācijas pirmsākumā.

Askatoties uz paveikto pirms lielā kongresa, varēja konstatēt, ka sporta organizācijas darbs Kanadā bija veicies vislabākā saskaņā un latviešu sportista vārdam ir laba slava vietējā sporta dzīvē. Likās, ka jaunās sporta vadības vēlēšanas ritēs tādā pašā savstarpējā sadarbības zīmē. Tagad, kad LSAK ir aizvadījusi 30 sekmīgus darba gadus, būtu nepareizi noklusēt ciņu, kas izraisījās sakarā ar ievēlamo jaunās organizācijas priekšsēdi.

Iepazīstoties Robertam Plūmem Kanadā, respektējot viņa vienreizējos nopelnus brīvās Latvijas un starptautiskā sporta laukā, uzskatīju par savu pienākumu aicināt viņu kandidēt priekšsēža amatam. Šis mans priekšlikums izraisīja negaidot asu pretakciju. — Kāpēc?

Savā laikā vadītāji posteņi sporta organizācijās Latvijā dauds ko nozīmēja — ārzemju braucieni, tikšanās pat ar valsts prezidentu u.t.t. Saskārās arī biedrību intereses — radās draugi un ienaidnieki. Izrādījās, ka arī šeit, veco atmiņu iespaidā, R. Plūmem bija samērā dauds pretinieku. Runājām par šo jautājumu gan sēdēs, gan arī privātās sanāksmēs. Man piesolīja garantētu ievēlēšanu, ja atsakos atbalstīt R. Plūmes kandidatūru. Man nepiekāpjoties, galu galu tomēr vienojās, ka R. Plūme būs vienīgais kandidāts, bet es biju personiski zaudējis dažus savus agrākos atbalstītājus. Jāpiezīmē, ka R. Plūme bija ar mieru kandidēt ar noteikumu, ja es būšu viņa vietnieks.

LSAK dibināšanas kongress notika otrā dienā pēc baltiešu sporta svētkiem 1951. gada 27. maijā, Toronto Central YMCA telpās. Par kongresa vadītāju ievēlēja Montrealas pārstāvi Arnoldu Tīcmani. Kongress vispirms izskatīja un pieņēma iepriekš izstrādātos Latviešu sporta apvienības Kanadā statūtus. Saskaņā ar statūtiem vispirms ievēlēja LSAK valdes priekšsēdi, vienīgo kandidātu Robertu Plūmi. Ievēlētā valde sadalīja amatus: pirmais priekšsēža biedrs Žanis Zentiņš, otrs biedrs Kārlis Bukass, sekretāre Valija Balode, biedrzinis Jānis Pālens, kasieris Imants Kāpostiņš un mantzinis Edvards Šteinhards. Jāpiezīmē, ka Kanada bija pirmā no aizjūras zemēm, kas noorganizēja vēlētu sporta vadību.

LSAK jaunā valde ķērās ar skubu pie darba, izveidojot plašu darbības programmu. Otrā valdes sēdē izraudzīja nozaru vadītājus un viņu palīgus: volejbolā V. Galviņu un J. Gauši, paukošanā H. Zichmani un E. Henšu, peldēšanā T. Ozolcelmu un G. Dābolu, vingrošanā J. Roni un O. Grīnbergu, galda tenisā M. Žulpu, futbolā H. Lazdiņu, bet viņu drīz aizstāja A. Grīnbergs, vieglatlētikā K. Bukasu — aizstāja J. Ādminis. Nolēma arī izstrādāt fiziskās audzināšanas propramnu latviešu skolām. Šinī pašā sēdē nolēma, ka LSAK organizēs vasaras nometni latviešu bērniem.

(Turpinājums 12. lp.)

MANČESTRA

● Konektikatas latviešu organizāciju līga rīkoja 14. novembrī Konkordijas ev. lut. dr. baznīcas zālē Latvijas valsts proklamēšanas atceres svinības. Svētku aktu ievadīja draudzes māc. P. Jaunzemis ar svētbrīdi. Dalībnieku saime nodziedāja ASV himnu Ilzes Akerbergas klavieru pavadījumā.

Uzrunāja organizāciju Līgas priekšsēde Dr. Ludmila Mitrēvica, un svinīgi izskanēja Latvijas valsts himna. Uzrunu teica Uldis Grava, aicinot uz kopīgu sadarbību neatkarīgas brīvas Latvijas valsts atgūšanā, cīņā par dzimto tēvzemi. Sveicināja lietuviešu un igauņu pārstāvji. Sarīkojumu vadītājs Ansis Mitrēvics paziņoja Tautas balvas piešķīrumu.

Vilimantikas ev. lut. draudzes skolas pārzinis Kazimirs Pukinskis pasniedza skolas aunēm Dainai Stukelei un Laumai Cerenai ALA izglītības biroja pārbaudījumos piešķirtos goda rakstus un godalgas par sekmēm pamatskolu grupā Amerikas apjomā.

Sviluību otrā daļā skaistu koncertu sniedza vijolnieces Lura un Silvija Padegas ar Ilzi Akerbergu pie klavierēm un Konektikatas Rotas koris Irīnas Kupčes vadībā.

18. novembra vakarā dievkalpojums Vilimantikas ev. lut. draudzes baznīcā bija labi apmeklēts māc. K. Kroņa un P. Jaunzemja vadībā.

P. S.

Biedrības valde novēl visiem biedriem, ģimenes locekļiem un labvēļiem:

Priecigus Ziemsvētkus un laimīgu Jauno gadu

Labu veselību, spēku, dzīves prieku un savstarpēju sadraudzību. 1982. g. 9. janvārī, pl. 18-tos Toronto Latviešu nama 2. zālē, 491 College St., Toronto, PULCĒSIMIES VISI, ņemot līdzi radus, draugus un paziņas

LATVIEŠU STRĒLNIEKU PULKU ZIEMSVĒTKU KAUJU ATCEREI

Vakara norise:

I — Karoga ienešana; Svētbrīdis, to teiks māc. A. Celms, nobeidzot ar Klusa nakts, svēta nakts
— Valdes priekšsēža uzruna. Dz.: Dievs Kungs ir mūsu stiprā pils.
— Majora LKOK Alberta Amerika runa un Dievs, svētī Latviju! — Karoga iznešana.

II — Hamiltonas latviešu skolas koklētāju kopas mūzikālie priekšnesumi Jāņa Dindzāna vadībā.
— Staņislava Butkēvica deklamācijas.
— Saviesīga dzīve pie biedrības dāmu komitejas klātiem galdiem. Apsveikumi, dziesmas un loterija.
— Biedrības valde lūdz paņemt līdz kādu mantiņu loterijai un to nodot kasierim pie ieejas.
— Ieeja visam vakaram pret labprātīgiem ziedojumiem, sākot ar $5.-.

Vakara norisi vadīs biedrības goda biedre dzejniece BIRUTA SENKĒVIČA.

Latviešu namā, 491 College St., Toronto

1982. gada sagaidīšanas

BALLE

Sākums 31. decembrī pl. 19.00 ar dāmu komitejas gatavotām vakariņām. Stiprā bufete, dzērieni pēc izvēles un spējām, dzirkstošais vīns, pārsteigumi. Loterija.

S. HNATIUK ORĶESTRIS

Piedalīšanās $18.00 no personas, ieskaitot vakariņas. Galdiņi rezervējami līdz 28. decembrim pa telefonu pie S. Zaķes 293-2513 vai L. Pauzeres 922-2931.

Visus laipni ielūdz nama valde

Pārdodami

100 akri bez ēkām, ar upīti un mazu ezeriņu.
50 akri ar upīti.
3 zemes gabali, 10 akru katrs, ar būvēšanas tiesībām.
90 jūdzes no Toronto, Mount Forest tuvumā. Zvanīt: (519) 323-2867

LAIKRAKSTAM LATVIJA AMERIKĀ

125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☐ vienu gadu $35.00
☐ 6 mēnešiem $18.00
☐ 3 mēnešiem $9.00

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu rakstīt uz

LATVIJA AMERIKA PUBLISHING, LTD. vārds

Gaišus un priecīgus Ziemas svētkus un raženu Jauno gadu

visiem vanagiem un vanadzēm, DV mērķu sekmētājiem, talciniekiem un labvēļiem

vēlē

DV Toronto nodaļa

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

19. decembrī pl. 9.00 TLB sestdienas skolas zālē prezidenta A. Kviešа 100 gadu atceres aktā I. Alksnis, korporācija Lettonia, teiks uzrunu. Visi aicināti.

20. decembrī Sv. Andreja baznīcā Ziemsvētki vārdos un dziesmās draudzes kora izkārtojumā.

27. decembrī pl. 16 DV namā Burtnieku Ziemsvētku svinēšana. Plaša programma. Groziņi. Visi ielūgti.

31. decembrī Latviešu Namā Jaungada sagaidīšanas balle. Rīko Nama valde.

DV TORONTO NODAĻAS SARĪKOJUMU KALENDĀRS 1981. GADAM

19. decembrī DV Toronto nod. eglītes vakars.

31. decembrī Jaungada sagaidīšanas vakars.

SV. KATRĪNAS

31. decembrī pl. 21.00 Sv. Katrīnu DV kopas Jaungadā sagaidīšana Beacon Motor Hotel telpās. Deju mūzika — I. Ķipis. Biļetes un galdiņi rezervējami, zvanot dienā A. Freimanim (416) 682-9725, vakarā M. Zvejniekam (416) 937-1169. Pārnakšņošanai hotelī zvanīt (416) 562-4155.

1982. gadā

10. janvārī pl. 15 DV Toronto nodaļas vēstures mūzejs DV namā rīko strēlnieku cīņu atmiņas un skati „Brāļu kapi". Ieeja pret ziedojumiem, sākot ar 3 dol.

16. janvārī pl. 18 Saulainē Kurzemes cietokšņa Ziemas svētku kauju atcere.

16. janvārī pl. 19.30 Latviešu Centrā Studenšu korporāciju kopa rīko tējas vakaru. Biļetes pie ieejas.

16. janvārī pl. 19.30 Latviešu Namā TMM kluba Zaķu balle. Izlozē medījumi un zivis. Pilna bufete. Spēlēs Ruņči.

30. janvārī pl. 18 un 31. janvārī pl. 17 Latviešu Namā TLTA ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma sarīkojums ar J. Pētersona komēdijas Prāta cilvēki izrādi.

1982. g. 7. februārī pl. 17.00 Brockton High School, 90 Awde Ave. (Bloor un Dufferin) pēcpusdiena plkv. Viļa Januma piemiņai.

20. febr. pl. 20 Town hall Jānis Laurs + čello ar Jaunanglijas trio no Austrālijas. Koncertapvienības koncerts.

27. februārī Viestura kora koncerts Latviešu Centrā Toronto.

12. martā pl. 20 Town hall Lilija Zobena — soprāns. Koncertapvienības koncerts.

1. maijā, sestdien, pl. 19.30 DV kora „Zīle" 10! gadskārtējais koncerts Walter Hall, Toronto.

Polijas sārts

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Kristus dzimšanas dienas gaišumu šogad drūmi apēno drāmatisku notikumu attīstība Eiropas sirdī.

Kremļa sarkanais sātans, neredzot citu izeju savas bojā ejas saglābšanā, izšķīries par poļu tautā uzliesmojušo brīvības un taisnības ilgu nežēlīgu apslāpēšanu. Nav nekādu šaubu, ka aiz Pad. savienībā apmācītā komūnistu poļitruka ģenerāļa Jaruzeļska muguras stāv neviens cits kā Sarkanās imperijas polītbirojs. Tas nebūt nenozīmē, ka Polijas sarkanais kvislings — Kremļa sulainis Jaruzeļskis spēs izpildīt Brežņeva, Ustinova un Andrupova plānu — nožņaugt poļu tautas mēģinājumu nokratīt uzspiestā režīma važas.

Neņemot vērā klusās revolūcijas vadoņu apcietināšanu, tauta ignorē Jaruzeļska nāves soda draudus un citus kaŗastāvokļa ietvaros pasludinātos bargos sodus. Poļu strādnieki ir drosmīgā apņēmībā, okupējot daudzas lielas rūpnīcas, likuši lietā savu pagaidām lietoto spēcīgāko ieroci — pasīvo pretestību — streikus.

Katra stunda var sagādāt jaunus pārsteigumus, jo izšķirīgais brīdis pienāks tad, ja Jaruzeļskis liks runāt armijas ieročiem tautas tālākai apspiešanai.

Lai neviens par zemu nenovērtē poļu nacionālās apziņas jūtas. Varbūt ka poļi ir viena no nedaudzām šīsdienas pasaules tautām, kas tautas un valsts brīvības dēļ, ja nepieciešams, ziedos augstāko — savas asinis un arī dzīvības.

Nav jāaizmirst arī Polijas katoļu baznīcas nozīme. Archibīskaps Glemps, kaut centās novērst polītisko konfrontāciju, nepārprotami ir nostājies poļu tautas vairākuma aizstāvja Valesas pusē.

Sava nozīme būs arī rietumvalstu pretreakcijai, kas tikai tagad pilnībā novērtē Polijas drāmas apjomu.

Tagadējā poļu tautas likteņstundā nav jāaizmirst pats svarīgākais: kopā ar poļu tautu ir tās izcilais dēls — pasaules lielākā morālā autoritāte Svētais Tēvs pāvests Jānis Pauls.

Ja vienkāršais poļu strādnieks šodien ceļos nometies lūdz Dievu un Polijas simboliskās aizstāves — Čestahovas Melnās Madonnas palīdzību, tad reizē viņš piemin arī paša Dieva sūtīto pasaules glābēju pāvestu Jāni Paulu.

Ja Jaruzeļskis nespēs īstenot savu kaklakungu dotās pavēles, var gadīties, ka Kremlis liks galdā savu milītāro dūri. Tāpat kā citiem neveiksmīgiem Kremļa sulaiņiem, pašam Jaruzeļskim jau izraksts kaps, kuŗā to iemetīs pēc čekista lodes saņemšanas.

Latvieši brīvajā pasaulē jau neskaitāmās demonstrācijās apliecina savu likteņkopību ar Polijas brīvības cīnītājiem.

Nemaz nav pārspīlēts apgalvojums, ka Polijas drāmatiskos notikumos izšķirsies ne tikai Austrumeiropas tālākais liktenis, bet arī latviešu tautas un valsts nākotne. Tur var arī izšķirties bankrotējušās komūnistu ideoloģijas terrora varas pastāvēšanas pamati.

Lai ikviens latvietis Kristus piedzimšanas svētbrīdī savā dievnamā vai sirds klusībā aizlūdz ne vien par mūsu tautu un Latviju, bet arī par poļu tautas klusās revolūcijas drosmīgiem cīnītājiem.

Lai kas notiktu Polijā, poļu tautas iedegtās brīvības alku ugunis vairs nav apslāpējamas. Tās var iedegties tikai vēl gaišākās liesmās — pārvērsties sārtā, kuŗā pelnos pārvērtīsies varmāku nelietīgie sapņi par pasaules pakļaušanu bezdievīgam Sātana režīmam.

Svētie raksti mums pauž: Nekas nenotiek bez Visvarenā ziņas. Pārbaudījuma laiks mūsu tautai varbūt jau tuvojas beigām. Vai Dievs nav izredzējis poļu tautu, lai pēc Viņa prāta pēc smagiem pārbaudījumiem ļautu taisnībai uzvarēt.

Aleksandrs Ķegumnieks

SVEICAM VISUS TAUTIEŠUS ZIEMAS SVĒTKOS UN NOVĒLAM SEKMĪGU JAUNO GADU!

DV KANADAS VALDE

Leonīds un Elmāra Gulbis, atpērkoties no svētku apsveikumiem, nodevuši savu velti Latvija Amerikā mērķu sekmēšanai.

Lidija Lideka - Norīte

Ziemas svētku brīnums

Ziemas svētku gaismas egle
debess zvaigžņu atspīdums,
svētā naktī mirdzēdama
kliedē ienaidu starp mums.

Dzesē izmisuma slāpes
tiem, kam dzīvē viss ir ņemts,
lai caur Ziemas svētku gaismu
aklam būtu redzēt lemts.

Debess brīnumaino vēsti
svētā naktī eņģel's nes,
lai pat ļaunās tumsas varā
cerībā mirdz svecītes.

Ziemas svētku priecas vēsti
sludina, kur cilvēks mīt,
spožas zvaigznes atspīdumā
Kristusbērnu ieraudzīt.

RAIBĀ NEDĒĻA

VAI JARUZEĻSKIS ĪSTENO ANDRUPOVA PAVĒLES

Iekšpolītiskā krize Polijā kuŗu katru brīdi var sasniegt eksplozijas pakāpi. Jaruzeļska izsludinātais kaŗastāvoklis nepaliks bez poļu tautas vairākuma atbildes. Solidāritātes mītnes okupēšana Varšavā un vairāku poļu nacionālistu apcietināšanas ir izaicinājums tautai, kas klusā revolūcijā ir sacēlusies pret uzspiesto režīmu.

KGB šefs Jurijs Andropovs ir Polijas drāmas režisors.

Piedzīvojuši diplomāti domā, ka Jaruzeļskis ir tikai Kremļa uzspiestās politiskās taktikas īstenotājs. Jau Solidāritātei dzimstot, KGB nosūtīja uz Dancigu savus aģentu kadrus, no kuŗiem daži esot iefiltrējušies līdz pat Solidāritātes augstākai vadībai. Šī plāna autors esot bijis KGB šefs Kremlī Jurijs Andrupovs. Viņš inscenēja Gīreka nobīdīšanu un visas varas sakoncentrēšanu Pad. savienībā skolotā poļu komūnistu ģenerāļa Jaruzeļska rokās. Jau pag. vasarā, nesaredzot citu izeju no poļu tautas konfrontācijas ar ienīsto režīmu, Sarkanās imperijas politbirojs Maskavā esot apsvēris pārejošas militāras diktātūras nodibināšanu Polijā. Šī diktātūra būtu tikai ārējā izkārtne komūnistiskā režīma saglabāšanai. Andrupovs esot cerējis tādā veidā piemānīt poļu tautu, jo Jaruzeļskis „iekšpolītiskās krizes pārvarēšanas ietvaros" pēc Maskavas pavēles apcietinājis ne tikai poļu nacionālistus un vairākus Solidāritātes atbildīgos vadoņus, bet arī lielu daļu izbijušos poļu komūnistu funkcionārus, pašu Gīreku ieskaitot.

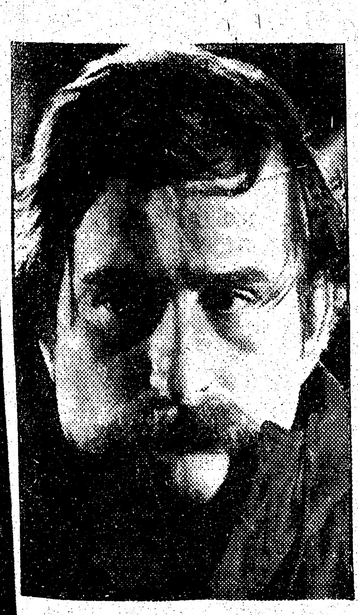

Valesa apcietināts.

Pagaidām Jaruzeļska „kārtības ievešanas" politiskā masku balle vēl nav prasījusi cilvēku upuŗus. Interesanti atzīmēt, ka, lai gan izsludināts kaŗastāvoklis, pēkšņi savu arodbiedrību dibināt ierosinājuši arī poļu policisti. Nav svarīgi, vai tas izdosies vai ne, bet tā ir zīme, ka uz policiju Jaruzeļskis paļauties nevarēs. Armijas loma līdzšinējā „kaŗastāvokļa" ietvaros ir pagaidām bijusi ļoti nenozīmīga. Pat tad, kad Varšavā pie slēgtās Solidāritātes mītnes sapulcējās tūkstošiem protestētāju, armija palika stāvot malā. Pats Jaruzeļskis pagātnē ir vairāk nekā dižojies, ka viņam pienākusies izšķirīga nozīme asins izliešanas novēršanā visos iepriekšējos strādnieku streikos un protestos pret valdību un partiju.

Vai armija paklausīs tagad Jaruzeļska pavēlēm lietot brutālu varu, atklāt uguni uz nepaklausīgiem poļu dumpiniekiem, par to ir jāšaubās. Pilsoņu kaŗu poļi savā zemē paši nekad nesāks. Arī tad ne, ja politiski bankrotējošā valdība labprātīgi neatteiksies no varas. Poļu strādnieku rokās ir

Pāvests aizlūdz par Poliju.

varenais ierocis — pasīvā pretestība resp. streiks. Ja Jaruzeļska „militārā tautas vienības atjaunošanas akcija" neizdosies, Kremlim būs jāizšķiras par tālākiem soļiem. Ar militāru Polijas okupāciju Kremlis ne tikai noskaņos pret sevi visas pasaules sabiedrisko domu, bet pats noasiņos poļu nacionālo cīnītāju apņēmīgā pretestībā.

Pāvests Jānis Pauls no Vatikāna uzmanīgi seko notikumiem savā dzimtajā pusē. Viņš gan brīdinājis no asins izliešanas, bet šis brīdinājums nenozīmē pamudinājumu Solidāritātei kapitulēt. Tas ir tiešs brīdinājums Kremlim. Ļaunākā gadījumā ar poļu nacionālistu asinīm tiks pietuvināta nejēdzīgā komūnistiskā režīma aprakšana. Varbūt atmodīsies illūzorā pacifismā iemidzinātā Eiropa, varbūt izšķirīgu vārdu teiks arī visa brīvā pasaule, kuŗai tagad Rēgena personā ir apņēmīgs vadonis, bet ne vairs piekāpīgs mīkstčaulis.

JAUNS APVIENOTO NĀCIJU ĢENERĀLSEKRETĀRS

Laikam neviena asara nenobirs par Austrijas politiskās ķirzakas, bezmugurkaulainā Kurta Valdheima aiziešanu no Apvienoto Nāciju vadības. Valdheims ir atbildīgs, ka viņa administrācijas laikā Apvienotās Nācijas pārvērtās par Kremļa un komūnistu līdzskrējēju propagandas tribīni, no kurienes demagogi varēja brīvi nomelnot ASV, Izraēlu un citas demokratiskās valstis.

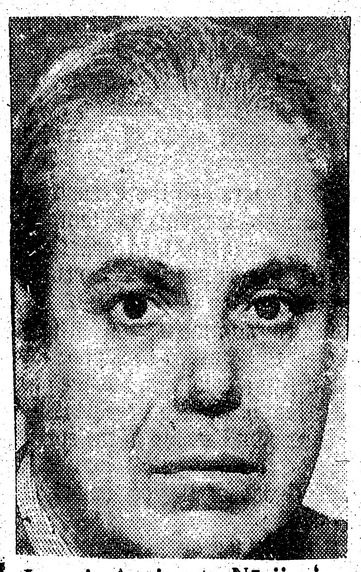

Jaunais Apvienoto Nāciju ģenerālsekretārs Perezs de Cuellars.

Pēc vairāku nedēļu ilgas politiskas tirgošanās, kuŗās savas veto tiesības svaru kausos lika kā ASV, tā arī Ķīna, pagājušā nedēļā beidzot izdevās ievēlēt jauno Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāru. Tas ir līdz šim atklātībai maz pazīstams, bet rūdīts Peru diplomāts Perezs de Cuellars. Vai viņš spēs restaurēt starptautiskā debašu kluba zaudēto prestižu un nozīmi, to rādīs laiks.

BONNAS UN PANKOVAS DIALOGS

Aizvadītajā nedēļā pirmo reizi 11 gadu laikā sašķeltās Vācijas abu daļu politiskie vadoņi mēģināja atrast formulu vairākām aktuālām problēmām. Kremļa ķipars — Austrumvācijas komūnistu vadonis Erichs Honekers, tiekoties ar Bonnas kancleru Helmūtu Šmitu Vīzentālē, Austrumvācijā, cita starpā norādīja: „... Divu kaimiņzemju attiecības nevar uzlaboties amerikāņu atomieroču ēnā."

Nav nekāds noslēpums, ka ikviens vācietis sirds dziļumos cer uz kādreizēju mākslīgi divās daļās sadalītas Vācijas apvienošanos. Honekera un Šmita dialogu daži komentātori uzskata par pirmo soli šajā virzienā, bet patiesībā tas ir aplams pieņēmums, jo sarunās krasi izteicās nepārvaramo politisko šķēršļu apmēri.

Honekers no jauna mēģināja pārliecināt Šmitu no bīstamās līdzdalības NATO aliansē, kas amerikāņu atomieroču dēļ militārā konflikta gadījumā varot pārvērst visu Vāciju putekļos. Šmits no savas puses uzsvēra atomieroču līdzsvara nepieciešamību lielvaru starpā. Tā ir ironija, ka šajā Rietum- un Austrumvācijas vadoņu dialogā Honekeram bija no jauna jāizlūdzas Rietumvācijas financiālais atbalsts savas klibojošās valsts saimniecības saglābšanai. Šmits arī apsolīja Honekeram bezprocentu aizdevumu uz nākošiem sešiem mēnešiem, par ko Austrumvācija savukārt solījās respektēt dažus līdz šim lauztos solījumus. Protams, ka par Berlīnes kauna mūŗa nojaukšanu nebija ne runas. Sociāldemokrata Šmita tikšanās ar komūnistu Honekeru Bonnas kancleram varbūt bija nepieciešama, lai apklusinātu savas partijas radikālā spārna aktīvistus. Honekeram no savas puses bija jābūt pieklājīgam pret Šmitu, jo nav šaubu, ka nākamās parlamenta vēlēšanās Rietumvācijā pilsoniskās partijas jau tagad nopietni apdraud Šmita izredzes. Vācijai pagriežoties uz labo spārnu, Honekeram būtu jāsāk jauna un neiedomājami grūtāka politiska spēle.

KLARKA AKCIJAS CEĻAS

Kanadas konstitūcijas projektu tagad akceptējis kā parlaments, tā arī senāts. Sagaidāms, ka nākamā gada sākumā karaliene Elizabete ieradīsies Kanadā, lai pati būtu klāt jaunās konstitūcijas proklamēšanā. Konstitūcijas debašu beigu posmā ministru prezidents Trudo bija spiests ņemt vērā kā opozicijas, tā arī provinču valdību iebildumus, kam mēnešiem viņš stūrgalvīgi pretojās. Tagad jaunajai Kanadas konstitūcijai pretojas vienīgi Kvebekas

Klarka partija priekšgalā.

premjērs Leveks. Cerams, ka valdība tagad nopietni stāsies pie saimnieciskās krizes atrisināšanas problēmām, kas konstitūcijas apsēstības dēļ līdz šim palika tikpat kā ignorētas. Nav brīnums, ka pēc pēdējās sabiedriskās domas pētīšanas institūtu aptaujas konservātīvo partijas līdera Džo Klarka akcijas ir ievērojami cēlušās. Patlaban konservātīvo partija ar 42 proc. vēlētāju atbalstu ir tālu priekšā liberāļiem, kas noslīdējuši uz 39 proc., un jauno demokratu partija spējusi paturēt līdzšinējo 18 proc. vēlētāju līmeni. Klārka partijas popularitātes pieaugums tautā nodrošinās konservātīvo partijas vadītāja palikšanu amatā līdz 1984. gada kārtējam partijas kongresam. Atzīmējams, ka tāpat kā kādreiz ievērojamo konservātīvo valstsvīru Džonu Dīfenbeikeru, tā šodien Džo Klarku viņa paša partijā demagoģiski apkaŗo izbijušais partijas prezidents Daltons Kamps.

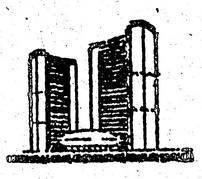

Toronto Pilsētas atkritumu savākšanas plāns

Ziemsvētku diena, piektdien, 25. decembrī, t.s. „Boxing Day", pirmdien, 28. decembrī, un Jaungada diena, piektdien, 1982. g. 1. janvārī, ir izsludinātas par svinamdienām. Šajās trīs minētajās dienās atkritumus *neaizvāks*.

Kārtējas pirmdienas (28. decembŗa) savākšanu izdarīs otrdien, 29. decembrī.

Kārtējās piektdienas (Ziemsvētku dienas) un otrdienas (29. decembŗa) savākšanu izdarīs trešdien, 30. decembrī.

Kārtējās 1. janvāŗa (Jaungada dienas) savākšanu izdarīs nākamā kārtējā savākšanas dienā, otrdien, 1982. g. 5. janvārī.

Kārtējo smago priekšmetu un laikrakstu savākšanu izdarīs trešdien, 1981. g. 23. decembrī, un 1982. g. 6. janvārī. Trešdien, 1981. g. 30. decembrī, **nesavāks** ne smagos priekšmetus, ne laikrakstus.

Mēs atzinīgi novērtēsim jūsu sadarbību, izliekot atkritumus savākšanai norādītā dienā.

Atgādinājums: Toronto ir 18 savākšanas vietas pārstrādāšanai stiklam un skārdenēm. Oktobŗa mēnesī savāktas 283 tonnas laikrakstu, 41 tonna stikla un 5 tonnas skārdeņu. Tuvākai informācijai zvaniet 367-7742.

R. M. Bremner, P. Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works
City of Toronto

CREST MOTORS CUSTOM SERVICE
Labo visāda veida automašīnas
Latviešu uzņēmums, īpašnieks S. MIĶELSONS
253 Merton Str. (starp Yonge un Mt. Pleasant)
Tel. 485-5537
Sestdienās strādā līdz pl. 12.00

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19½ mārc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Jūnijā, jūlijā un augustā — atvērts trešdienās, slēgts sestdienās.
BALTIC Exporting Co.
432 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
Tālr. 531-3098

A. Egļītis — TV RENTALS
1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3
Tel. 537 1401

Andrejs M. Stiķuts
B.A., LL.B.
ADVOKĀTS
35 Richmond St. W., #620, Toronto, Ont. M5H 2C9.
Tel. 364-6970

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
Mūsdienīgi personīgi pakalpojumi
pastāvīga kapella.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglington Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8902

Latviešu nams Toronto
IZĪRĒ TELPAS
SARĪKOJUMIEM UN VIESĪBĀM
Pēc vēlēšanās nama dāmu komiteja rīko
GODĪBU GALDUS
491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5
Tel. 922-2931

Plašā izvēlē
latviska un moderna keramika, skulptūras, siens segas
Pieņem pasūtinājumus brokastu un pusdienu trauciņiem (īpatnēji latviski medus dzelteni un zaļi)
ZIGFRĪDS JURSEVSKIS — ZIGFRID POTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M3P 3L6, tel. 536-8183

Pirmais sporta kongress

(Pārnesums no 9. lp.)

LSAK bērnu nometne bija pirmā brīvajā pasaulē, un tā atrada mājvietu īrētā pļavā Strītsvillē, Toronto tuvumā. Teltis un gultas deva Kanadas armija. Nometnes komandants bija ierēdniskais E. Šteinhards, bet nodarbību programmu izstrādāja J. Pālens. Gadu vēlāk nometne pārcēlās uz Sv. Jāņa draudzes jauniegūto lauku īpašumu — Saulaini ar J. Pālenu par komandantu. 1953. gadā LSAK nometne mainīja vēlreiz adresi, pārceļoties uz Sv. Andreja draudzes lauku īpašumu, un izvēlēja Ž. Zentiņa ierosināto nosaukumu Sidrabene. Pirmo nometni Sidrabenē vadīja E. Šteinhards. Atbildīgā nometnes vadītāja amatā visu laiku bija R. Plūme. Tie bija ražīga darba prieka pilni laiki, kad sporta darbinieki plānoja savus atvaļinājumus tā, lai varētu uzņemties atbildīgos darbus nometnē pārmaiņus, iesaistot darbā visus ģimenes locekļus, protams, bez atlīdzības. LSAK vadīja Sidrabenes jaunatnes un bērnu nometni piecus gadus. LSAK darbība bija ļoti vispusīga, un valdes sēdes notika gandrīz vai katru nedēļu, it sevišķi sākuma posmā.

Fiziskās audzināšanas programmu skolām izstrādāja profesore Elfrīda Bērziņa. J. Pālens iepazīstināja ar šo programmu LNAK, bet dažādu apstākļu dēļ tā netika iedzīvināta.

Nākošais LSAK kapitāldarbs bija sporta laikraksta izdošana un pirmais Trimdas Sports ieraudzīja dienas gaismu 1952. gada 5. jūlijā ar redaktoru Paulu Plīsi. 1953. gadā redaktora pienākumus uzņēmās Gunārs Gubiņš. 1955. gadā laikraksts mainīja nosaukumu un tagad saucas Sporta Apskats. Vēlāk laikraksta izdošanu pārņēma Latviešu sporta padome brīvajā pasaulē. G. Gubiņš joprojām ir Sporta Apskata redaktors.

Robertam Plūmem aizejot veļu valstī 1958. gadā, viņa darbu uzņēmās Vilis Rozenbergs, bet 1960. gada martā viņš sekoja savam priekšgājējam un iesākās Jāņa Ādmiņa valdīšanas laiks. J. Ādminis veica savu darbu ar lielu pienākuma apziņu un ipašu vērību veltīja sadarbībai ar latviešu sporta saimi ASV, ko savā laikā bija uzsācis R. Plūme. Darba apstākļu dēļ J. Ādminis nekandidēja, un 1967. gadā par sporta dzīves vadītāju ievēlēja Viktoru Sališu.

V. Sališu iepazīnām kā labu organizātoru, kas nebīstas uzņemties arī plaša vēriena pasākumus. Viņa laikā LSAK uzcēla sev pieminekli, pārvēršot pauguraino pļavu Sidrabenē par modernu stadionu. Sākot ar 1973. gada 20. janvāri, V. Sališam atteicoties kandidēt, LSAK priekšsēža amatu uzņēmās Arnolds Dzilna. A. Dzilnas darbības laikā sporta dzīves rosība izvērtās vēl plašāka, un sacīkšu kalendārs kļuva pārbagāts sarīkojumiem. Viņa laikā pastiprinājās sadarbība ar LNAK. 1977. gada 16. janvāra kongresā, A. Dzilnam atteicoties kandidēt priekšsēža amatam, par LSAK priekšsēdi ievēlēja Arnoldu Tīcmani. A. Tīcmaņa laikā notika Brīvā Olimpiada, ko ierosināja ukraiņu sporta vadība. Sakarā ar piedalīšanos vecvieglatlētu pasaules meistarsacīkstēs, kur A. Tīcmanis guva izcilus pasaules mēroga panākumus, latviešu piedalīšanos Brīvā Olimpiadā lietas kārtoja Ž. Zentiņš, iesaistot Brīvās Olimpiadas rīcības komitejā J. Vilmani, E. Skujiņu, A. Ozoliņu, A. Kārkliņu, un LNAK valdes priekšsēdi T. Kronbergu. Eksekūtīvā komitejā bija arī A. Tīcmanis.

Īsu laiku par LSAK valdes priekšsēdi bija Raimonds Bulte — no 1980. gada 24. maija līdz 1980. gada augustam. A. Bultem atteicoties, par priekšsēdi ievēlēja Jāni Vilmani. J. Vilmanis pazīstams kā izcils sportists un vairākkārtējs Kanadas valsts volejbola vienības dalībnieks. Gadōs jaunais un vēl aktīvais sportists J. Vilmanis ir labs organizātors un vērtīgs ieguvums mūsu sporta organizācijas darbā.

Baltiešu sporta federāciju Kanadā nodibināja LSAK (Ž. Zentiņa un Roberta Plūmes) ierosmē. Kaut arī Baltiešu sporta federācija Kanadā un pašreizējā Ziemeļamerikas baltiešu sporta federācija darbojas patstāvīgi, taču LSAK ir netieši iesaistīta šajā darbā. Pašreizējo Ziemeļamerikas baltiešu sporta federāciju vada jau ceturto gadu Ž. Zentiņš. Federācijā vēl darbojas no latviešiem E. Pērkone, A. Tīcmanis, V. Vilmanis un G. Gubiņš.

Latviešu sporta apvienība Kanadā ir bijusi uň joprojām ir nozīmīgs faktors latviskās pašapziņas celšanā. Ir gandrīz neiespējami pieminēt visu paveikto 30 darbīgas gados. Ir mainījušies LSAK valdes priekšsēži, mainījušās valdes, un pagrūti pieminēt visus, bet ikviens ir devis kaut ko kopējam darbam. Dažs ir ziedojis šim darbam turpat vai visu savu dzīvi.

Daugavas Vanagu Toronto nodaļas
veļu pulkos aizgājušie biedri
no 1981. gada 30. jūnija līdz 1. decembrim

Aleksandrs Tirzītis
dzimis 1894. gada 15. septembrī,
miris 1981. gada 15. jūlijā Toronto

Jānis A. Šteinbergs
dzimis 1912. gada 6. maijā,
miris 1981. gada 3. augustā Priceville, Ont.

Dagnija Porietis,
dzim. Celms
dzimusi 1946. gada 10. martā,
mirusi 1981. gada 11. augustā

Edvards Žuburs
dzimis 1901. gada 3. jūlijā,
miris 1981. gada 22. jūlijā ASV

Bernhards Belārs
dzimis 1908. gada 20. oktobrī,
miris 1981. gada 23. oktobrī Toronto

Vitalijs Mukts
dzimis 1915. gada 18. maijā,
miris 1981. gada 17. novembrī Toronto

Ak, retākas rindas
Ik gadus mums tiek,
Viens biedrs pēc otra
Galvu kapenēs liek . . .

SĒRO DAUGAVAS VANAGU
TORONTO NODAĻAS SAIME

LONDONA, ONT.

● Latvijas valsts svētku aktu visu Londonas latviešu organizāciju uzdevumā šogad rīkoja Londonas Latviešu kopa 21. novembrī Kivanis senioru kluba telpās. Aktu atklāja prof. A. Dreimanis un svētku runu teica V. Upeslācis par tematu Liktenis Latvijai — ātrāks nekā trimdā, īpaši uzsverot krievu iepludināšanas briesmas Latvijā. Runātājs mudināja mūs uzstāties stiprāk trimdā pret šo padomju politiku — pārvērst latviešus par minoritāti krievu okupētajā Latvijā. Akta mūzikālā daļā spēlēja pianists Pēteris Zariņš, programmu beidzot ar J. Vītola variācijām par tautasdziesmu „Ej saulīte drīz pie Dieva".

A.

Baznīcu ziņas

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudzes tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

20. decembrī pl. 11 4. Adventa svētdienas dievkalpojums. Kristus dzimšanas dienas svētki skatos un skaņās. Piedalās svētdienas skolas bērni, draudzes jaunieši un vokālais ansamblis. Pēc dievkalpojuma eglītes sarīkojums.

24. decembrī pl. 16 un pl. 18 Svētvakara dievkalpojums. Piedalās archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide. Mūzikālā daļā draudzes vokālais ansamblis un solisti A. Jansons un J. Barušs.

25. decembrī pl. 11 Ziemsvētku dienas dievkalpojums. Mūzikālā daļa.

27. decembrī dievkalpojums nenotiks.

31. decembrī pl. 19 Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-8403, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cāliša jaunais runas stundu laiks kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10—12 un no 18 — 19. Citā laikā iepriekš sazinoties.

20. decembrī pl. 15 4. adventa svētdiena. Ziemsvētki vārdos un dziesmās. Draudzes eglītes dievkalpojums. Piedalās draudzes koris, bērni un jaunieši. Pēc dievkalpojuma baznīcas zālē bērnu eglīte.

24. decembrī pl. 16 svētvakara dievkalpojums. Dziedās draudzes koris.

25. decembrī pl. 10.30 Kristus dzimšanas svētku dievkalpojums, pl. 13.30 dievkalpojums angļu valodā — Christmas Carol Service.

27. decembrī pl. 11 dievkalpojums.

31. decembrī pl. 16 Vecgada dievkalpojums ar dievgaldu.

1. janvārī pl. 10.30 Jaungada dienas dievkalpojums.

6. janvārī pl. 19.30 vak. (trešdienā) Zvaigznes dienas dievkalpojums.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Celma adrese: 47 Lord Roberts Drive, Scarborough, Ont. M1K 3W1, tālr. 267-3507. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

20. decembrī pl. 13 dievkalpojums - koncerts. Piedalās solisti: Dzidra Egle (soprāns), Lidija Misbacha, Beatrise Upeniece (flauta) un Visvaldis Freimanis (kokle), ērģelnieks Aivars Kviesis. Pēc koncerta pl. 14.30 bērnu eglītes sarīkojums.

24. decembrī pl. 18 Ziemsvētku svētvakara dievkalpojums.

27. decembrī dievkalpojuma nebūs.

31. decembrī Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

BRAMPTONA

Māc. A. Briedis, 44 Marrylin Cr. Toronto, Ont., M4B 3C6, tālr. 757-2739.

24. decembrī plkst. 17 vakarā Ziemsvētku svētvakara dievkalpojums Grace United baznīcā.

BATISTU DRAUDZE

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 633-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola visām vecuma grupām katru svētdienu pl. 15. Bibeles studiju - lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

20. decembrī pl. 16 Kristus dzimšanas svētku dievkalpojums.

27. decembrī pl. 13 Ziemsvētku eglīte ar jaunatnes un svētdienas skolas priekšnesumiem un sadraudzības brīdi.

31. decembrī pl. 20 Vecā gada izvadīšanas dievkalpojums. Austrumu draudze

31. decembrī pl. 18 Vecgada vakara dievkalpojums ar dievgaldu.

KATOĻU DRAUDZE

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, plkst. 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc K. Kuškēvics, 53 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

20. decembrī pl. 10 Ziemsvētku dievkalpojums angļu valodā, kopā ar igauņu draudzi. Pl. 17 — Draudzes kora Ziemsvētku koncerts ar svecītēm; dziesmu lapiņas.

24. decembrī, Ziemsvētku vakarā, pl. 17 un 19 — Svētvakara dievkalpojumi, koris, dziesmu lapiņas.

25. decembrī, Ziemsvētku dienā pl. 11 Svētku dievkalpojums ar jauniešu piedalīšanos, dziesmu lapiņas.

27. decembrī dievkalpojuma nebūs

31. decembrī, Vecgada vakarā, pl. 17, dievkalpojums ar dievgaldu. Dziesmu grāmatas.

1. janvārī pl. 18 draudzes dievkalpojums. Dz. grāmatas.

3. janvārī dievkalpojuma nebūs.

10. janvārī pl. 10.30 — Bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bibeles klase; pl. 11 draudzes dievkalpojums.

17. janvārī pl. 10 — dievkalpojums angļu valodā, kopā ar igauņu draudzi; pl. 11 draudzes dievkalpojums.

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3438 Roscedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trisvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

20. decembrī, 4. adventā, pl. 15 Ziemsvētku ieskaņu sarīkojums Anšgara baznīcā.

24. decembrī pl. 17 Ziemsvētku svētvakara dievkalpojums.

27. decembrī pl. 13,30 dievkalpojums.

31. decembrī pl. 20 Vecgada dievkalpojums ar dievgaldu.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

20. decembrī Ziemsvētku dievkalpojums un eglīte Soo draudzē.

24. decembrī pl. 17.45 Ziemsvētku svētvakara dievkalpojums baznīcā. Dziesmu lapiņas.

25. decembrī pl. 14 Ziemsvētku dievkalpojums baznīcā.

27. decembrī pl. 14 dievkalpojums ar dievgaldu baznīcā.

1. janvārī pl. 14 Jaungada dievkalpojums baznīcā. Archibīskapa Gana raksts.

3. janvārī dievkalpojums nenotiks.

10. janvārī pl. 14 dievkalpojums baznīcā. Pēc dievkalpojuma jaunu dziesmu mācīšanās.

17. janvārī pl. 14 dievkalpojums baznīcā. Bībeles stunda pēc dievkalpojuma.

LATVIEŠU MISIJAS RADIO RAIDĪJUMS „BRĪTIŅŠ AR DIEVU" nepārtraukti 26. gada gājumā katru svētdienas rītu n e pl. 9 — 9.30 Vilnis 1270 AM

no Niagaras WILD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis 106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 261-4218 Latviešu misijas

PRIEKAVĒSTS

Kristīgo latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WILD raidītāja Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons, 60 Stevenson Rd., Rexdale Ont. tālr. 749-0832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntley St., Toronto, no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ikdienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.1 24 stundas. Tel. 889-3128.

Mūsu nodaļas vanags

Kazimirs Smolinskis

Dzimis 1907. gada 23. novembrī Latvijā

Miris 1981. gada 22. novembrī Vinipegā

Par viņu sēro

DV Manitobas nodaļas saime

Kanadas latviešu mežkopju un meža darbinieku kopas lietvedis

inž. mežk.

Herberts Jeckalējs

dzimis 1912. gada 27. augustā,

miris 1981. gada 31. oktobrī.

Dievs, dus Tavās rokās mūžība un laiks . . .

Viņu mīļā piemiņā paturēs

Latviešu meža darbinieku saime Kanadā

Mūsu mīļais brālēns

Egons Gemsts

dzimis 1923. gada 17. maijā Rīgā,

miris 1981. gada 27. novembrī Montrealā

Dziļās sērās

māsīca Astrīda ar ģimeni Toronto un brālēns Leons ar ģimeni Latvijā

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM — $4.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmdienas — ceturtdienai, iesk., no pl. 12 dienā- 12 naktī,
piektd., sestd. no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

Fotogrāfisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.
BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD.
(416) 863-1166
247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma — pārstāvis
41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1X9
Tel. 444-2447
Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

ĒRGĻU LIGZDAS
MEDUS
30 Dewson St.
Toronto, Ont.
Telefons 534 0563
S. Vasarājs

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4x 1K5. Tel 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJUTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Igauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto
M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville

Alcan Building Products Authorized Dealer
Māju īpašnieki!
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING:
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku — bez starpniekiem
1) Ietaupa darbu un laiku
2) Instalācijas un apkures izdevumus
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju
△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)
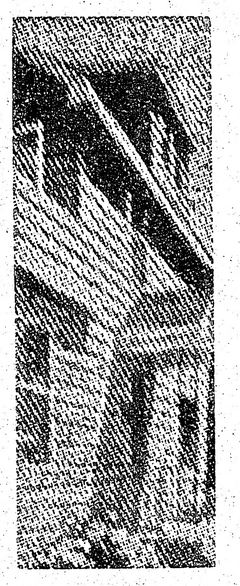
CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *īpašnieks Artūrs Mīme*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1B3

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja picturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Veikals atvērts darbdienu vakaros līdz pl. 18, ceturtdienu vakaros līdz pl. 20 un sestdienās līdz pl. 17.
Māra Lūsis un Inta Tauriņš

R. S. KANE Ltd.
APBEDĪŠANAS BIROJS
4812 Yonge Street
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Hello WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304
Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumiem sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto tel.

VALUBE JEWELLERY LTD.
• DIMANTI • PULKSTEŅI
• LATVISKAS ROTAS
Zeltkaļi
ALDONA KORMS UN TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenšu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W. Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor modaļas. Telef. 535-6252.

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266; 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
72 Northdale Rd. Willowdale, Ont. M2L 2M1
445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību — Zvaniet pēc izvēles.

Ticība nākotnei

Vairāk nekā nedēļu ilga dāžādie Latvijas neatkarības atceres sarīkojumi Ņujorkā. Īsas, izteiksmīgas runas, teicama mākslinieka izcils koncerts ievērojamākā Ņujorkas koncertzālē, labi apmeklēts svētku akts bija galvenā sarīkojuma iezīmes.

Svinīgo aktu 21. novembrī Avery Fisher zālē Linkolna centrā ievadīja karogu ienešana. Mācītāja Lauma Lagzdiņa-Zuševica svētrunā aizrādīja, ka latviešiem sērās jādalās ar pagātni. Ja mēs nedalīsimies, tad mēs sadalīsimies, būsim tikai daļa no visas tautas. Pateiksimies, ka brīvības gaisma spīdēja dzimtenē, kaut uz īsu laiku.

Ņujorkas latviešu organizāciju padomes priekšsēde S. Grava atzīmēja, ka Latvijas ideja un mērķis nav radies tikai 1918. gada 18. novembrī, tos neradīja arī laimes pilnie 22 gadi pēc tam. Tos radīja gadu tūkstoši pirms tam un latviešu tautas apņēmība, cīņa un darbs pēc neatkarības zaudēšanas. Jaunā paaudze būs tā, kas Latvijai atnesīs neatkarību. Latviešu tauta dzīvoja, dzīvo un dzīvos.

BATUN latviešu nodaļas vadītājs I. Rupners svētku runā norādīja, ka 18. novembris ir svarīgākā nacionālās izpausmes diena, ko nekas neaizēnos, lai cik nozīmīgs notikums tas būtu. Svešinieki saka, ka dzīvojam atmiņā par kādu notikumu, kura vairs nav. Tautieši apbrīno, ka vēl pēc 42 gadiem svešumā to atzīmē. Latvijā cilvēki šodien dzīvo nelabvēlīgos, pat katastrofālos apstākļos, latviešu skaits nav audzis, dzimstība maza, iedzīvotājiem augsts vecums, latvieši noveco. Rūpniecības attīstības dēļ vairums cilvēku dzīvo pilsētās, tur ieplūst arī daudz krievu. Alkohola lietošanas sērga veicina sadzīves tikumu sabrukumu. Pēdējā laikā saņemtās ziņas rāda par pretestības pieaugumu pret pastāvošo varu Latvijā, jaunieši izplata skrejlapas. Pretestība manāma pat partijas biedros. Kādā sēdē kāds partijas ierēdnis aicinājis runāt latviski, ne krieviski. No visiem Pad. savienības politiskiem ieslodzītiem 30 proc. ir baltieši.

Latviešu ārzemēs ir labi organizēti, ko atzīst pat mūsu pretinieki. Tie ir labi izglītoti, turīgi, cilvēki ar drosmi, tie atbalsta savu kultūru. Taču runātājs aicināja kļūt vēl labākiem. Latviešu uzdevums pielikt savu roku pasaules likteņu veidošanā.

Vēsture latviešiem uzlikusi smagu nastu. Lai gan citām tautām bijuši vēl smagāki laiki, tomēr tās ir pārdzīvojušas. Nobeigumā runātājs aicināja savu pārliecību pierādīt vairāk ar darbiem nekā ar vārdiem.

Sveicienus nodeva igauņu un lietuviešu pārstāvji. Pilsētas galva Kočs 18. novembri bija izsludinājis par Latviešu neatkarības dienu.

Ņujorkas pavalsts gubernātors Karijs bija sūtījis rakstveida sveicienus. ALA priekšsēdis J. Riekstiņš sveica KF apbalvotos, bet ALA Izglītības biroja vadītāja A. Lejiņa izdalīja 29 Ņujorkas latviešu labākiem skolniekiem balvas un atzinības par pavasara pārbaudījumos iegūtām labām sekmēm. Diplomus saņēma jaunie Brīvības fonda dalībnieki. Nobeigumā Bronksas latviešu skola nodeva Latvijas karogu Longailendas skolas glabāšanā uz vienu gadu.

Aktā bija ap 1300 apmeklētāju, bet lieliskā pianista Artūra Ozoliņa izcilā spēle bija pievilinājusi ap 1800 klausītājus. Mākslinieks atskaņoja cittautu un latviešu Alfreda Kalniņa, Arnolda Šturma un Jāņa Mediņa darbus, bet nobeigumā deva trīs piedevas. Klausītāji godināja pianistu ar piecelšanos.

Ņujorkas radio stacijas latviešiem veltītu programmu noraidījā 11. un 18. novembrī. Daudzi tautieši bija ievērojuši ALA aicinājumu 18. novembrī neierasties darbā. Ap 30 tautiešu 18. novembrī pulcējās DV namā, kur pārrunās par pagātni un nākotni pavadīja četras stundas. Daži piedalījās U. Bluķa rīkotajā talkā, sagatavojot materiālus protestam par „sirdsapziņas cietumniekiem"— Padomju savienībā. Šos materiālus varēja saņemt 21. novembŗa sarīkojumā, tos izpildīt un nosūtīt Leonīdam Brežņevam uz Maskavu vai Latvijas PSR Augstākās padomes priekšsēdim Pēterim Strautmanim Rīgā.

18. novembŗa vakarā notika svētku dievkalpojums Ņujorkas latviešu ev. lut. baznīcās Jonkeros, Bruklinā un Salā. Bija ieradušies ap 300 dalibnieku, krietni vairāk nekā parastajos svētdienas dievkalpojumos. 19. novembrī bija labdarības sarīkojums, kur ar 25 dolaru dalības maksu varēja iepazīties ar pianistu A. Ozoliņu.

V. Irbe

GRĀMATA **LATVIA** IR SAGATAVOŠANĀ

Mēs maksāsim jums līdz $800, lai jūs pārietu no eļļas apkures uz citu veidu

JŪS IETAUPĪSIT NAUDU, PĀREJOT NO EĻĻAS APKURES UZ CITU, TĀPĒC KA EĻĻAS CENAS CEĻAS UN ARĪ TURPMĀK CELSIES.

Kanadieši izmantoja eļļas apkuri, kad eļļa bija pietiekami un tā bija lēta. Pašreiz eļļas avoti kļūst arvien dārgāki. Bet Kanadai ir pietiekamā daudzumā vēl citi enerģijas avoti, un galu galā lētāki par eļļu.

Kanadas eļļas aizstājēja programma (COSP) ir galvenā daļa no federālās valdības Nacionālās enerģijas programmas.

COSP piedāvā ar nodokli apliktu bezmaksas piešķīrumu līdz pat 800 dol., kas sedz pusi no iekārtas un darba spēka, ja jūs maināt mājas vai karsta ūdens apkures sistēmu no eļļas apkures pret kādu citu.

Centrālās apkures ēkā ar diviem vai vairāk apartamentiem pārejai no eļļas apkures COSP neatmaksājams piešķīrums ir no 1000 līdz 5500 dol. apmērā.

KĀ PIEPRASĪT NEATMAKSĀJAMU PIEŠĶĪRUMU

Eļļas aizstāšanas iespējas pa visu Kanadu ir dažādas.

- Pārejai uz apkuri ar elektrību pēc COSP plāna, sazinieties ar tuvāko elektrības iestādi, lai saņemtu pieprasījuma veidlapas un informāciju.
- Pieprasījuma veidlapas un informācija eventuālai pārejai uz dabisko gāzi saņemama gāzes iestādē.
- Lai saņemtu informāciju COSP ietvaros pāriešanai uz propeina, malkas, solāro vai cita veida jaunu apkures veidu, rakstiet: Enersave, P.O. Box 3500, Postal Station "C", Ottawa, Canada, K1Y 4O1.

SAMAZINĀT EĻĻAS PATĒRIŅU IR SVARĪGA DAĻA NO KANADAS NACIONĀLĀS ENERĢIJAS PROGRAMMAS

Energy, Mines and Resources Canada / Energie, Mines et Ressources Canada

Canada

Gaišus Ziemsvētkus un Laimīgu Jauno gadu novēl:

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD

467 SHERBROURNE ST. TORONTO M4X 1K5

Tel. 924-1408

Rūpiga un smalkjūtiga

apbedīšanas ceremoniju

izkārtošana

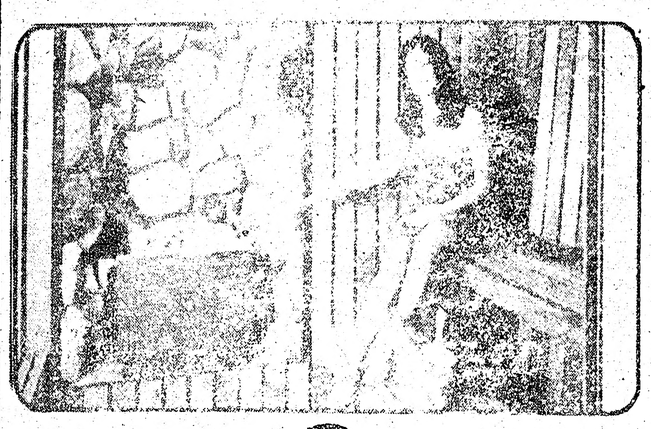

sauna world

PILNĪGA SAUNAS IEKĀRTA UN VINGROŠANAS TELPAS PIEDERUMI

„SAUNA LODGE" — iekārtojiet paši sev saunas * krāsnis * dušas * „whirlpool" * vingrošanas iekārtas.

Ja jūs plānojat iekārtot saunu,

APCIEMOJIET MŪSU SKATES TELPU JAUNIEM IEROSINĀJUMIEM.

TORONTO — 3317 Dufferin St. (netālu no Yorkdale iepirkumu centra), Toronto, Ont. M6A 2T7, tel. (416) 789-1128

LONDONĀ — Hwy 135 Industrial Mall, London, Ont. N6A 4B8, tel. (519) 652-3519

OTAVĀ — 855 Bank St., Ottawa, Ont. K1S 3W2, tel. (613) 233-2565

Al. Williams

PREZIDENTS

EXCLUSIVE DELICATESSEN CO.

ZIVJU PĀRSTRĀDĀŠANA,

TIRDZNIECĪBA,

TIRDZNIECĪBA, IMPORTS UN EKSPORTS

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

43 Mulock Avenue **Toronto, Ont. M6N 3C3**

Tel. 766-6007 ***J. MIŠKINS***

VALUPE • DIMANTI • PULKSTEŅI • LATVISKAS ROTAS

JEWELLERY LTD.

Zeltkaļi

ALDONA KORMS UN TĀLIS KIVLENIEKS B.Sc. G.J.

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125

College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

PAUL'S GARAGE

125 Blake St., Toronto

(Dienvidos no Danforth Ave., starp Pape un Jones Ave.)

MECHANIĶA UN KAROSERIJAS DARBS.

463-9505

SARĪKOJIET OMULĪGAS VIESĪBAS!

Varam sagatavot garšīgāko viesību galdu pēc jūsu vēlmēm jūsu pašu mājā.

SCANDIA DELICACIES

Visu sagatavojam jūsu mājās pēc jūsu vēlmēm un gaumes. * Iespējams maltīti paēst vai nu mūsu veikalā vai pārnest mājās.

Piedāvājam Somijas ražojumus jūsu mājai vai somu pirtij (saunai).

2079 Yonge St., Toronto, Ont. M4S 1P8

Tel.: (416) 489-0162

R. S. KANE Ltd.

APBEDĪŠANAS BIROJS

4812 Yonge Street (Sheppard Avenue tuvumā)

Willowdale, Ont.

221-1159

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI

šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes

Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider

7 Riverview Gardens — 769-9535

pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane

DARBĪGA VĪRA JUBILEJA

Rietumvācijas LCP un DV valdes priekšsēdis Dr. med. Jānis Platais 1981. g. 19. decembrī atskatījās uz 60 nodzīvotiem mūža gadiem. Jubilārs dzimis Dobelē, beidzis Herzoga Pētera ģimnaziju Jelgavā, uzsācis medicīnas studijas Latvijas universitātē. 1943. g. iesaukts Latviešu leģionā, piedalījies cīņās Krievijā un Kurzemē. Bijis gūstā Cēdelgemā, kur lasījis referātus medicīnas jautājumos un piedalījies DV organizācijas dibināšanā. Pēc atlaišanas no gūsta 1946. g. atjaunojis un 1950. g. beidzis medicīnas studijas Vircburgas universitātē, kur 1955. g. ieguvis Dr. med. gradu. Kopš studiju beigšanas ir amerikāņu armijas vienību ārsts ar dzīves un darba vitu Manheimā.

Vairāk nekā 20 gadus Dr. Platais bijis gan DV Rietumvācijas valdes, gan revīzijas komisijas loceklis. Kopš 1957. g. viņš nepārtraukti ir DV Saules nodaļas (pie 8252 LS rotas Manheima) valdes priekšsēdis. Par nopelniem DV organizācijas darbā un mērķu sekmēšanā apbalvots ar DV krūšu nozīmi zeltā. Pirms ievēlešanas par LCP priekšsēdi bijis LCK un LAK EC loceklis un darbojies dažados amatos. Ir korporācijas Talavija filistrs.

Ģimene svētīta ar trim meitām. Jubilāra dzīvesbiedre ir pianiste. Jubilārs ir nerimtīgs kalpotājs savai tautai un dedzīgs savu uzskatu paudējs. Viņa ideālisms un entuziasms ir tie motori, kas mudina viņa līdzgaitniekus un liek arī viņam pašam uzņemties aizvien jaunus pienākumus, lai uztūretu ticību Latvijas brīvības stundai.

Novēlam jubilāram vēl jo daudz baltu un raženu dienu.

Ž. Indriksons

Latvijas Brīvības Fonds novēl visiem tautiešiem priecīgus Ziemas svētkus un daudz veiksmes Jaunajā gadā un aicina atbalstīt LBF ar iestāšanos vai ar ziedojumiem, tā atpērkoties no kartīšu sūtīšanas gadu mijā.

Čeki rakstāmi uz LATVIJAS BRĪVĪBAS FONDS LTD. vārda un nosūtāmi:

Dr. A. M. Steins
33 King St. W.
Bolton, Ont. L0P 1A0

12.	Aleksandrs un Vija Jomas	100
13.	V. un A. Rozes ģimene	40
14.	Heinrichs Urķis	40
15.	Guntis Sukse	25
16.	Aleksis Kalniņš	25
17.	J. un M. Pētersoni	50
18.	Pēteris un Skaidrīte Kļaviņi	35

A. Sedasdēls

ES ATCEROS...

(turpinājums)

Kā zeltaini dzīpari no svešuma uz mājām skrēja vēstules piederīgiem un draugiem, kas palika ienaidnieka apsēstos novados, bet kas ticēja draugu pārnākšanai. Tikai laiks ar mainīgiem notikumiem bija izšķirīgs.

Vai šoreiz nepaudās līdzīgs stāvoklis — Kalnājs jautāja. Viņš arī pats atrada izskaidrojumu, kas iedrošināja cerības.

Kad devāmies šurp, ticējām: kāds mūsu nelaimi izpratīs, neliegs atbalstu mūsu vēlmēm. Mūs sagaidīja ar līdzjutību un šķietamu stāvokļa izpratni. Būtu netaisni neatzīt pasniegto pajumti un rokām nepierasto darbu. To pieredzējuši tūkstoši un atkal tūkstoši, kas dažādu ieganstu secībā ieceļojuši jaunajā pasaulē. Mēs tajā neienācām, lai taustītu laimi materiālā gaisotnē, bet mūsu nodomos bija atrast sapratēja sirdi neslāpējamām alkām tautas brīvībai. Bet vai tas, kas tajā tīksminās, spēj izprast tautu un cilvēkus, kas to zaudējuši? Mūsu cerības virmo, līdzīgi nemierīgai straumei sitoties pret krastiem, un nespēdama tos mainīt, atkrīt atpakaļ savā plūsmā . . .

Pasaules izplatījumā patstāvības dzīvību gan iegūst tautas, kas tikko izķūņojušās no primitīvas dzīves un domāšanas, paņemtas zem milžu rokas un ievestas brīvības gaismā. Nekad un nekur to pašas tās nav varējušas atrast.

Bet kā ar tiem, Baltijas jūras krastā, kas jau sen apliecinājuši savas pastāvēšanas tiesības? Tiem jāgaida uz sirdsapziņas atmošanos, ja tāda vēl dzīva cilvēku dvēselēs. Šais nemierīgajos cerētājos arī Kalnājs, tu un es. Ja šīs degsmes nebūtu, sagrūtu arī dzīves pamati svešajām mājām.

Mēs tur ieraugām savējās. Sapņos un īstenībā. Meklējam tās, kā neredzīgais dienas gaismu. Mīlestība vēl liela un degoša.

Uz pelēkas plūksnainas papīra lapiņas vijas vārdi un teikumi, nākdami no tālienes, jo tur ikvienam kāds draugs vai tuvinieks. Vēstules no dzimtenes. Tās uzcēlušas neredzamu tiltu, ar balstiem divos krastos. Nekas, ja arī dažu vējš aizpūš nesaņemtu un nelasītu. Rakstām atkal, līdz tā cauri glūnētājām acīm nonāk ceļa galā.

Vai arī viņiem pašu zeme nav pārvērtusies svešajās mājās? Tā ir dzīva un patiesa valoda, kas plūst no vēstulēm. Svešu cilvēku pūlis ar katru laika sprīdi kļūst lielāks, nomāc apkārtni, nerimtīgiem viļņiem skalojas nepiederošā zemē, noslāpē iedzimto mēli, iznīcina dziļās un dzīvās tautas saknes. Viņi nāk un nāk bez mitas, kā siseņu bari, kas noēduši kailas savas ganības, metas uz jaunām, pašiem nepiederošām vietām. Šie izvārgušie grauzēji netaupa neko, lai apmierinātu izsalkumu.

Reiz Ziemas svētku vēstulē uz dzimteni ieliku sarakstu, minot dāvanas, kas ceļo līdz svētku sveicienam. Viņiem taču noderīgs niecīgākais sīkums, nemaz jau neminot kādu ietērpa gabalu vai svētku galdā liekamu gardumu.

Laiks bija aiznesis daudzas nemierā gaidītas nedēļas. No dzimtenes puses lauzās klusums. Un tad tā pēkšņi atnāca. Maziņa, sarāvusies, sāpīga: sūtījums gaŗajā ceļā bija saplacis — no tā izgarojis mazs trauciņš ar medu un māmuļas vecajiem pleciem sūtītais vilnas lakats. Tā vietā ielikts vietējais stachanoviešu ražots produkts . . . Zilgans, plāns un stīvs . . . Vajadzēja pasmīnēt: gaŗajā ceļā arī Austrālijas aitu vilnas siltais un baltais lakats pārtop . . . Kaut kur tačū darbojas izsalkušas un zaglīgas rokas. Bet — kuŗš tās sodīs?

It kā kāda metalla masa, cietībā neiedragājama un spožumā neapēnota, mūs tur kopā ar viņiem. Tā liek atskārst, ka varam dzīvu uzturēt savu zemi svešumā. Vēl arī citas spožas zīmes, kuŗās izjūtam savas zemes elpu, kaut nošķirti jūdžu tūkstošos.

Latviešu dziesmu dievs vēlīgi piestājies svešās zemes kalnos un lejās. Varam spodrināt savas pērles, izcelt tās svešuma saulē un apliecināt savas tautas dziesmotos mūža posmus. Brīvība svešumā mums atļauj paust savas tautas dvēseli tās patiesajā krāšņumā. Mēs varam skandēt savas dziesmas bez priekšrakstiem un ierobežojuma! Neviens mums neņosaka — paši izvēlamies, kas rada visdziļākām dvēseles dzelmēm. Vai tas neliecina, ka arī te kaļam rotas savai Latvijai, kuŗas zemi vairs nejūtam zem kājām, bet kuŗā atgriežamies, turpinot cerību ceļu svešajās mājās.

Vasara te atnāk ar to pašu sauli, vējiem un ziedēšanu. Un kad tā uzlīgojusi debesu kalna virsotnē, cauri briestošām druvām un leknajām ieleju pļavām atnāk mūsu pašu Līgo nakts. Varbūt tikai nedaudziem svešumā pieder lauki un tīrumi, pa kuŗiem staigā brieduma dievs ar līgo nakts ugunīm sejā. Bet katru vasaru mēs tās skatām un apbrīnojam, jo tās mūs uztur kopības spēkā.

Jaunā audze, kas savu dzīves sauli ieraudzījusi ārpus dzimtenes, meklē tautas dzīves ziņu svešumā. Ar alkām — pasaules tālēs augsim vienoti Latvijai — tā kopj savu dvēseli.

(Turpinājums sekos.)

JA ESAT IEDZĒRIS, NEBRAUCIET

Ministry of the Attorney General
Ontario
Roy McMurtry, Attorney General
William Davis, Premier

(51. turpinājums)

34

Pastalnieks ilgi nevarēja atģistiet no lielā pārdzīvojuma pie Dr. Tin-Čanga, kur pēkšņi bija atradusies Pamela. Viņš vēlējās, kaut tas būtu bijis tikai nelāgs sapnis. Nu arī Linards zinās viņa apmeklējumu pie ķīniešu ārsta, kur uzbraucis vienu stāvu par augstu. Ķīnietis visu stāstīto un izprašņāto bija rūpīgi pierakstījis un nodevis Pamelai kā vērtīgu vēsturisku dokumentu. Viņa to bija ielikusi jaunos aktu vākos. Ja šeit nerīkotos Pamela, tad šis gaŗais apraksts ar svešai mēlei gandrīz neizrunājamo Pastalnieka gaŗo vārdu pazustu daudzajās Čanga kartotēkas atvilktnēs kā Gerharda Hauptmaņa Nogrimušais zvans, bet tiklīdz šī tievā un lunkanā zebiekste sāks skraidīt apkārt pa pagastu, iznesīs visu nesmukumu ārpusē.

Tā bija, kā Pastalnieks domāja. Tikko viņš no lielā pārdzīvojuma bija mazliet atžirdzis, tā lunkanā zebiekste ieslīdēja viņa mājā.

„Es atnesu kaut ko tavai terapijai," Pamela priecīgi pavēstīja un piegrūda Pastalnieka sānam savu mazo dūrīti.

„Man nekādu zāļu tavs dakteris neparakstīja, iedeva tikai to ķīniešu sakni, bet man bail to aiztikt, ka nenoindējos," Pastalnieks žēlojās.

„Tev vajadzīga terapija, to Čangs ierakstīja tavā slimības lapā. Psichoterapija. But he took the wrong way. Tev nepieciešama seksa terapija," Pamela nosvieda Pastalnieka priekšā uz krēsla kaudzi illustrēto žurnāļu par vairākiem mēnešiem.

„Čangs tos man lika novietot slimnieku uzgaidāmās telpās, bet tos visiem nedrīkst dot lasīt. Mums ir arī daudz ar slimām sirdīm. Tev tie noderēs."

„Kāpēc tu domā man?"

Tev jāsastiprinās, you see!"

„Mans gars ir vesels. Ar savu terapiju tavs dullais dakteris iedzīs mani vēl trako mājā!" Pastalnieks uztraucās.

„Ko tu man te īsti esi atnesusi?" Viņš sāka klāstīt Pamelas žurnālus.

„Tur ir tikai par seksu. Par seksu vien. Bildēs. Tev nebūs nemaz jālasa, tikai skaties. Vienā sainītī ir žurnāli zēniem, otrā — meitenēm, bet tu vari skatīties abus, tie tev palīdzēs," Pamela pamācīja.

„Kur lai es visu to šļuru noglabāju! Vai tad kādam godīgam cilvēkam drīkst rādīt?"

„Nebaidies, te ir free country."

„Tu sāc aizmirst latviešu valodu. Ko tu pinies ar tiem angļu vārdiem?" Pastalnieks saskaities jautāja.

„Pie Čanga latvieši nenāk, tu biji pirmais. Nav čoize latviski runāt."

„Kāpēc nestrādāji pie Linarda?"

„Viņš bija par daudz lēns, you see. Slow! Bet parunā ar viņu, man Čangs sāk jau apnikt."

„Ko tu gāji pie tā ķīnieša?"

„Viņš nāca pie manīm!"

„Labi, es mēģināšu ar Linardu parunāt. Tikai nesaki viņam, ka es biju pie Čanga."

„Don't worry!" Pamela iesaucās.

Tā viņa atkal aizskrēja.

Pastalnieks, iespiedis žurnālu klēpi padusē, grozījās pa istabu un meklēja, kur tos noglabāt. Nekad dzīvoklis viņam nebija licies tik šaurs kā tagad. Nekur nevarēja atrast īsto vietu, kur šo mantu paslēpt. Labi, ka Mirdza vēl strādāja draudzes kancelejā, bet viņa ik brīdi varēja parādīties, jo draudzes darbā strādāja kā nu pagadījās. Galvenais, ka atradās savā vietā mācītāja runas stundās, kad vajadzēja pieteikt apmeklētājus, jo mācītājs tās kārtīgi ievēroja.

Pastalnieks vēl brīdi pagrozījās pa leju, tad uznesa žurnālus Kaluma istabā, kur sāka tos pārlapot. Mīļais Dievs, kādi vien trakumi tur nebija iekšā! No krāsainajām bildēm viņam smaidīja pretī jaunas, glītas sejiņas, apmēram tādas, kādu viņš redzēja Pamelu Dr. Čanga kabineta stikla būrī. Pamelu viņš gan nekad nebija redzējis kailu, bet šīs visas bija izģērbušās līdz ādai un nostājušās dažādās pozēs, kādas vien fotografs savā fantazijā spējis iedomāties. Tās bija pagriezušas muguru, gan sānus un priekšpusi dažādos ķermeņa stāvokļos — gulus, sēdus un stāvus, lai labāk izceltos kuplās krūtis, slaidās kājiņas vai viduklis. Ja cilvēks nebija sauss koka gabals un šādus plikņus ilgāk aplūkoja, viņš nevarēja palikt vienaldzīgs.

Pastalnieks nevarēja nociesties neieskatījies arī sieviešu pasaulei domātos žurnālos, kur bija vīrieši ar kuplām bārdām, gaŗiem matiem un spalvainām krūtīm, arī pilnīgi kaili, uzlikuši vienu kāju uz krēsla un raugoties kaut kur tālumā, vai iespieduši rokas sānos, izaicinoši pavērsušies pret skatītāju. Pastalnieks nevarēja saprast, kā šādas bildes un pozes varēja sievietes valdzināt? Noskrēja nepatīkamas tirpas līdz papēžiem. Viņš atminējās, ka bēgļu gados kādreiz bija iegriezies mākslas mūzejā Kopenhagenā, kur arī redzēja šādus plikņus, tikai ne tik izaicinošās pozēs. Tie stāvēja uz augstiem postamentiem kā goda sardzē par visas cilvēku sugas uzturēšanu pasaulē un izskatījās sakropļoti un nožēlojami ar savām nodauzītām priekšām. Viņš tad arī saprata, kādēļ sargs visām vecākām dāmām bija atņēmis lietussargus, pirms ielaidis mūzejā.

Pastalnieks bieži uzturējās Kaluma istabā, kur turpināja Pamelas ieteikto terapiju, taču nekādus panākumus nenovēroja. Viņš bija kļuvis pat neuzņēmīgāks, kad televīzijas kastē skatoties, Mirdza piesēdās cieši klāt. Reiz viņš iedrošinājās tai aplikt roku ap pleciem un noskūpstīt, bet tūliņ atraisījās. Likās, ka pie mutes viņam kāds būtu pielicis aukstu cāļa gaļu.

Kad Pamela apprasījās, kā veicas ar ārstēšanos, Pastalnieks pastāstīja par auksto cāļa gaļu.

„Tas būs bijis vecs cālis," viņa sniedza tam pretī savas krāsotās lūpas.

„Nu, kā bija?"

„Nekas, liekas, ka būtu noskūpstījis svaigi krāsotu dēli," Pastalnieks ar delnu norausa muti.

„Kaunies tā runāt!" Pamela viņam viegli iesita ar pirkstgaliem pa vaigu.

„Tev pirms gulētiešanas katru vakaru pus stundu jāsēž karstā vannā un pirms iemigšanas jālasa mani žurnāli. Došu tev arī kaut ko iekšā dzeŗamu. Tās ir E-vitamīna kapsulas, trīs reizes dienā un kiploku tabletes. Pa divām katru dienu, no rītiem. Es atkal atnākšu. Un aizrunā mani pie Linarda, es pie Čanga vairs nepalikšu," viņa vēl teica.

Kad Pastalnieks dēlam ieminējās par Pamelu, Linards sarauca pieri.

„Man nepatīk viņas klaidonība."

„Lai iztrakojas, gan pāries. Labāk lai sieviete patrako jaunības gados nekā kad viņa kļuvusi jau sieva," Pastalnieks lietpratīgi sprieda.

Pamela drīz sēdēja Dr. Linardo Pastello kabinetā un pierakstīja slimniekus. Vecās sekretāres laikā Linarda uzgaidāmās telpās parasti gaidīja tikai pāris slimnieku. Bija brīži, kad vecā sekretāre tur ilgu laiku sēdēja viena pati, bet ārsts gaŗlaikojās. Kad viņas vietā iesēdās Pamela, uzgaidāmā istabā gandrīz visi krēsli bija vienmēr aizņemti.

„Nenoliec apmeklēšanas laikus visiem vienā stundā, bet sadali ik pa pus stundai katram, apmēram tik ilga ir izmeklēšana. Es nevaru kā vietējie, darbs jādara labi," Dr. Pastello aizrādīja.

Pamela pierakstīja slimniekus ik pa piecām minūtēm, samazinot uz pusi pat Dr. Čanga izmeklēšanas laiku. Linarda pacienti atkal berzās viens gar otru.

Latvieši tomēr pie ārsta bija daudz pacietīgāki gaidītāji nekā vietējie, un tādu pie Dr. Pastello bija lielais vairums, tikai pa retam iemaldoties kādam italietim, kas bija uzķēries uz pārgrozīto Pastalnieka vārda. Pamelai nevajadzēja nervu nomierināšanas tabletes kabatā turēt.

(Turpinājums sekos.)

ZĪLE KONCERTĒ FILADELFIJĀ

Latvijas valstssvētku sarīkojumu Filadelfijā, ASV, Brīvo Latvju Biedrībā, šogad jo koši kuplināja Toronto Daugavas vanadžu koris Zīle, sniedzot vērtīgu latviskās dziesmas koncertu. Šo izcilo dziesmoto vienību pazīstam kā darbīgu kori, par kuŗa augsto mūzikālo līmeni rūpējas diriģents Arvīds Purvs.

Koncerta pirmajā daļā izcils bija T. Ķeniņa Ūbeles dziesmas (Z. Liepa) izpildījums. Šī skaņdarba mūzikālā raksta atminēšana ne katrai vienībai pa spēkam. Patīkams sniegums bija šā gada jubilāra J. Norviļa 3 dziesmas: Laiva (A. Eglītis), Burtnieku ezers (J. Akurāters) un Dziesmu svētkos (N. Kalniņš). Interesanta harmonizācija, laba balsu vešana jauki izcēlās koŗa priekšnesumā. Likās — citāds Norvilis, bet patika. B. Skultes romantiskā Sapņu zeme (K. Zāle) iesildīja klausītājus — bija jāatkārto. Vēl pirmajā daļā niansēm bagātā priekšnesumā dzirdējām V. Ozoliņa Rasa un zvaigzne (V. Plūdonis), A. Vītoliņa smalkās Ledus puķes (A. Ruņģis) un J. Kalniņa skanīgo, vieglākas spalvas uzmesto Dziesma Rīgai (E. Raisters).

Otrā daļā dzirdējām T. Ķeniņa, V. Bērzkalna, P. Līcītes, J. Graubiņa, A. Purva un J. Ķepīša tautasdziesmu sabalsojumus. Patīkams pārsteigums bija A. Purva apdares, no kuŗām sevišķi patika Nākat puiši, nelepojat. Še īpatnējiem, folklorā sastopamiem līdzekļiem uzburta jo spilgta senatnes aina un noskaņa. Koncerta beigās V. Baštika kantāte Dziesmai (I. Gubiņa) — rakstīta kā pasūtinājuma darbs Toronto dziesmu svētkiem.

Visumā — liela, mūzikāli prasīga programma, ko klausītāji uzņēma jūsmīgiem aplausiem, izprasot arī labu skaitu atkārtojumu. Kori raksturo laba disciplīna: dziedātājas izseko katram diriģenta mājienam, dziedot vienprātīgi, labi izstrādātām niansēm. Jūtam aizmugurē lielu darbu. Kaut šur tur intonācijā paspīdēja noguruma pazīmes (nakts brauciens autobusā), visa programma izskanēja pārliecinoši, jo koristes savam uzdevumam pieiet lielā nopietnībā. Labo izdošanos veicināja arī koŗa solistes: Dzidra Egle, Ariāna Liepiņa, Kristīne Vikmane, Ženija Vītola un Laura Zariņa — visas respektējamas dziedātājas. Interesanti būs vērot jauniņās Lauras turpmākās mūzikālās gaitas. Pie klavierēm savu pavadītājas uzdevumu teicami veica Rita Strautiņa. Koncerts bija vērtīgs ne vien kā skaista mūzikāla deva, bet arī kā tautas koības apziņas cēlējs. Filadelfija vienmēr gaidīs Zīles, kas allaž nes jaunas mūzikālas vēstis.

Viktors Baštiks

Priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu Jauno gadu novēl:

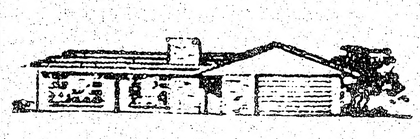

Town & Country Real Estate Ltd.
41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tālr. 444-2447
V. PALMA
LATVIEŠU PĀRSTĀVIS

Pērkot vai pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai — 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Fotogrāfisks

uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

BENJAMIN
FILM LABORATORIES LTD.
247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2 (416) 863-1166

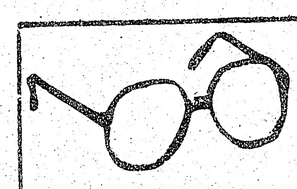

RATAS
— IGAUŅU OPTIĶIS

247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251.

Gatavo brilles pēc receptēm ● Acu pārbaude
Zeiss ● Rodenstock ● Christ. Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.
Latviešiem atlaide

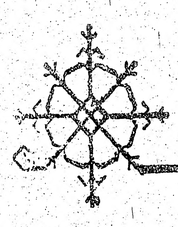

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI

ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Veikals atvērts darbdienu vakaros līdz pl. 18 un sestdienās līdz pl. 17.

Māra Gugāns-Lūsis

THE FINNISH PLACE

5463 YONGE ST., WILLOWDALE
(dienvidos no Finch Ave.)
TEL. (416) 222-7575
Somu ēdienu un dāvanu veikals.
stikla izstrādājumi * rotas * sveces

IGAUŅU
TAARA VECO ĻAUŽU MĪTNE
(NURSING HOME)

26 PETER ST. N., PORT CREDIT, ONT. L5 G7
TEL. (416) 278-2213

Mītne veciem ļaudīm un slimiem.
Reģistrētas māsas 24 stundas diennaktī.
Ārsts pieejams ikvienā stundā.

LAIPNA ĢIMENES ATMOSFAIRA.

G. N. BAJIN

MIKE PAZEK
SHELL SERVICE CENTRE
2499 BLOOR ST. W., TORONTO

Pagaidām slēgts lielāku remontu dēļ, pārveidojot par pašapkalpes benzīna pildītavu. Mūsu otrā uzņēmumā
288 JANE ST. (drusku ziemeļos no Bloor ielas)
vēl joprojām pakalpojam jūsu mašīnas problēmās.

PRASIET PĒC DANNY VAI MIKE.
(416) 762-2850

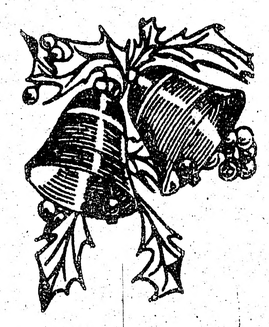

18. NOVEMBRIS LOSANDŽELOSĀ

Latvijas valsts dibināšanas atceres svinības Losandželosā sākās 18. novembrī latviešu baznīcā ar dievkalpojumu, piedaloties abu draudžu mācītājiem. Tās beidzās 23. novembrī ar televīzijas raidījumu Latviešu biedrības izkārtojumā.

Galvenās svinības notika 21. novembrī Latviešu namā, un tās rīkoja Latviešu biedrība sadarbībā ar Daugavas Vanagiem, latviešu kori un tautas deju kopu. Sarīkojums sākās ar māc. E. Caunes lūgšanu un biedrības priekšnieka Alfona Reina atklāšanas runu. Karogu nesa DV priekšn. A. Jerumanis, tautas deju kopai tautas tērpos stāvot sardzē. Koris ar deju kopu rūpējās arī par vakariņu galdu.

ALA valdes locekle Ināra Reine nolasīja Tautas balvas piešķīrumus. Kā pirmais viesus sveica Losandželosas pilsētas pārstāvis. Bija apsveikumi no Lietuvas konsula Čekanauska, Igaunijas konsula Laura, Apspiesto Nāciju prezidenta, lietuvju, igauņu un poļu organizāciju prezidentiem.

Skolas priekšnieks A. Zinbergs pasniedza atzinības rakstus ALAs apbalvotiem skolniekiem un apmeklētāji parakstīja un aizsūtīja vācu konsulam Losandželosā protesta vēstules pret Kļaviņa mājas arestu Bonnā sakarā ar Brežņeva viesošanos.

Svētku runu teica Filadelfijas latviešu mācītājs Māris Ķirsons.

Sarīkojuma koncerta daļā Milda Grimma un Hugo Štrauss iepriecināja ar skaņražu darbu koncertu. Zāli bija dekorējis Arturs Damroze.

I. Dižgalvis

Intelliģenta latviete četrdesmitajos gados vēlas iepazīties ar solīdu kungu 40 līdz 57 gadu vecumā, atturīgu alkohola lietošanā. Rakstīt līgai uz šī laikraksta redakcijas adresi.

Jebkādu informāciju par savu māti

VALENTĪNU TIRANS

dzim. Papkova, tās vīru Aleksei Tirans un radiem lūdz Natalie Glawson, 1016 North Green Drive, Newport News, Virginia 23602, tel. (804) 596-7955. 1944. g. septembrī Valentīna Tirans ievietota Salaspils nometnē, Aleksei Tirans Stutthofas nometnē pie Francigas. Pēdējā adrese pirms izsūtījuma Latgales iela 84 Ludzā.

Mārtiņjāņa piedzīvojumi

JĀŅA ŠIRMAŅA ZIEMSVĒTKU PASAKA

Mežmalietim bija plāns, gaŗš deguns un šauras acis. Izskata dēļ tas dabūja palamu Glūniķis.

Glūniķis to zināja un vīstīja dūres:

,,Drīz es būšu slavens, un zobgaļi mani pazemīgi sveicinās. Es kļūšu bagāts! Un kas bagāts, tas slavens.''

Lai bagātību iegūtu, tas pārdeva velnam savu dvēseli. Zelta naudas piedevām Glūniķis dabūja burvi Mazumiņu sev par kalpu. Viss šķita labā kārtībā. Tā kādu laiku. Glūniķa naudas šķirsts likās neiztukšojams, bet pamazām bagātnieks atskārta, ka par zeltu visu nevar nopirkt. Ziemsvētku laikā bērni gaidīja Ziemsvētku vecīti. Glūniķi negaidīja neviens, kaut gan tas bija ļoti devīgs.

Bet Glūniķis gribēja kļūt visu gaidīts. Viņš cerēja tā:

,,Ja Ziemsvētku bārdainis te vairs neklīdīs apkārt, tad es būšu bērnu mīlulis. Dāvanu gādātājs. Nu tik jādomā, kā veco bārdaini projām dabūt.''

To izdarīt arī burvis tūliņ nevarēja. Atlika Ziemsvētku vecīša gaitas jaukt.

Ar Mazumiņa palīdzību Glūniķis pārģērbās par Ziemsvētku vecīti un iekāpa viņa slavenajā briežu pajūgā. Bet brieži juta, ka kamanās sēž blēdis. Ļoti straujā skrējienā tie Glūniķi no kamanām izmeta.

Glūniķim nelaimējās arī ar Gaisa kuģa palīdzību svētku dāvanas izvadāt, pirms Ziemsvētku vecītis to darījis.

Beidzot tas izšķīnās:

,,Tēlošu šerifu un Ziemsvētku vecīti par ātru braukšanu apcietināšu.''

Domāts — darīts. Mazumiņš sagādāja Glūniķim šerifa uzvalku, šerifa autiņu. Bet steidzoties Ziemsvētku vecīti gūstīt, pašam gadījās klizma. Ātras braukšanas dēļ auto apmeta kūleni un palika ceļmalā ar ratiem gaisā. Glūniķis, bez citu palīdzības, laukā tikt nevarēja.

Par šerifa tēlošanu un ātru braukšanu Glūniķim nu draudēja sods. Aiz restēm!

Tādu kaunu Glūniķis negribēja piedzīvot un aizbēga uz Lielmeža otru malu, bet laimīgs tur nejutās. Kādā pusnaktī tas, ar apburtā zvaniņa palīdzību, atsauca Mazumiņu un drūmi teica:

,,Es esmu velnam savu dvēseli pārdevis. Vai to tu esi aizmirsis?''

,,Nē!''

,,Arī to tev vajadzētu zināt, ka es gribu šai pasaulē savas dienas ļoti priecīgi vadīt. Un tev par to jāgādā. Kā līgumā līgts.''

,,Gādāšu!''

,,Cik drīz?''

,,Ja makšķernieks sēž upmalā, tas nevar pateikt, kad zivtiņa uz āķa uzķersies,'' Mazumiņš noslēpumaini pasmaidīja. ,,Tu vari ticēt! Es centīšos!''

Pēc dažām dienām Mazumiņš atgriezās un priecīgi stāstīja:

,,Tagad es zinu, kur meklēt labu palīgu. Drēbnieks Mārtiņjānis būs īstais. Tā kā muļķis, tā kā vientiesis. Es salīgšu to, lai sagādā tev jautrus svētkus. Būs patīkams pārsteigums . . .''

*

Mārtiņjānis mācījās drēbnieka amatu. Kad puisis prata svārkiem piedurkni iesviest un apkakli piediegt, meistars teica:

,,Nu tu vari uz savu roku kaimiņiem apģērbus gādāt. Ja turēsi adatu asu un gludekli mēreni karstu, tad slavas netrūks, maizes netrūks.''

Meistara padomu iegaumējis, puisis pie savām durvīm piestiprināja dēlīti ar uzrakstu, ka aiz tām drēbnieks atrodams.

Kā dēlītis piestiprināts, tā Mazumiņš klāt. Vadmalas un zīda oderes baķi padusē.

,,Jaunekli, vai esi jau meistars? Vai tikai iesācējs?''

Mārtiņjānis kautrīgi nolieca galvu:

,,Ne viens, ne otrs. No iesācēja ceļā uz meistara pusi.''

,,Bet virsdrēbi no oderes atšķirt proti?''

,,Droši!''

,,Un ko tu par pogcaurumu teiksi?''

,,Pretī jābūt pogai.''

,,Tavas atbildes liecina, ka muļķis vairs neesi. Lūdzu gādā man uzvalku. Nekavējies! Ziemsvētki vairs nav pārāk tālu. Greznošu eglīti, greznošu sevi. Lai tev labi veicas! No piedzīvojumiem zinu, ka labsajūta veicina sekmes. Uzpīpēsim!'' ciemiņš pasniedza drēbniekam cigāru kasti.

Mārtiņjānis parasti tabaku kūpināja pēc pabeigta dienas darba, bet nu negribējās draudzīgo mudinājumu atraidīt. Un nenožēloja. Patīkama smarža kutināja degunu, un labsajūta vairojās.

Puisis nu katru dienu kūpināja cigāru. Pašam likās, ka darbs arvien labāk veicas.

Mazumiņš ieradās norunātā laikā, uzvilka žaķeti un tūliņ saviebās:

,,Viena piedurkne gaŗāka nekā otra!''

,,Es pārāk steidzos, tāpēc kļūdījos,'' drēbnieks aizbildinājās.

Ciemiņš to ņēma vērā:

,,Es biju vainīgs, jo mudināju steigties. Tagad teikšu — sāc vēlreiz visu no sākuma! Bet nesteidzies! Strādā uzmanīgi. Es gribu Ziemsvētkos ar elegantu uzvalku lepoties.''

Mārtiņjānis centās. Strādāja ļoti uzmanīgi. Piedurknes iznāca vienādas, bet biksēm viens stilbs platāks par otru.

,,Kas ar mani noticis?'' puisis brīnījās. ,,Mācekļa gados tik rupjas kļūdas negadījās.''

Mazumiņš atļāva drēbniekam vēl trešo reizi šūšanas māku izmēģināt. Bet cieši piekodināja:

,,Ievēro mērus!''

Mārtiņjānis uzmanījās.

,,Varbūt cigāru dūmi man acis bojā? Un dūmu dēļ pārskatīšanās var notikt. Iespējams! Bet par to tūliņ pārliecināšos!'' viņš darba laikā cigāru vairs nekūpināja.

Velti!

Arī trešajā reizē uzvalks izrādījās nederīgs.

,,Žaķete kā plats salmu maiss,'' Mazumiņš vērtēja. ,,Nesaprotu, kur tev bija acis, kur prāts? Un ko nu? Vēl ceturto reizi mēģināt es nevaru atļauties. Meklēšu citu drēbnieku. Arī tavas nepatikšanas nav galā. Pats zini, cik vadmala dārga, un zīds, no pasaules otras puses atvests, ļoti dārgs. Man zaudējumi lieli. Tev par visu būs jāmaksā.''

Jaunais drēbnieks smagi nopūtās:

,,Naudas man gauži maz. Esmu iesācējs . . .''

Ciemiņš drusku padomāja un tad uzsita puisim uz pleca:

,,Neraizējies! Neesmu cietsirdīgs. Ja esi ar mieru, tad ļaušu parādu atkalpot. Protams, adata un gludeklis būs jāliek pie malas. To vietā zirgs un taure. Ar tiem tu vienā vakarā visu parādu varēsi dzēst.''

,,Kas man būs jādara?'' Mārtiņjānis gribēja zināt.

,,Ziemsvētku vakarā Rūķu kalns jāuzmana. Esmu rūķu labvēlis. Baidos, ka nelietīgais bārdainis var atbraukt un rūķu gatavotās dāvanas nolaupīt. Vai esi ar mieru kalnu sargāt?''

,,Muļķis būtu, ja atteiktu,'' puisis sniedza Mazumiņam roku un droši teica: ,,Norunāts!''

Mazumiņš mīlīgi pasmaidīja:

,,Jaunekli, man prieks par tevi. Ziemsvētku priekšvakarā es gādāšu tev nepārspējamu rikšotāju un brīnumtauri.''

Mežmalas vecais šķūnis bija norunātā satikšanās vieta. Tur Mazumiņš tik tikko spēja nemierīgu zirgu valdīt un stāstīja:

,,Mans Trakulis tev būs labs palīgs. Varēsi ātri tikt gan vienā kalna pusē, gan otrā un aiztriekt katru, kas kalnam tuvosies. Vai tu kādreiz esi seglos sēdējis?''

,,Puikas gados bez segliem daudzreiz auļoju,'' Mārtiņjānis atzinās. ,,Ar apseglotu zirgu prieks būs lielāks. Kā drēbnieks esmu vājš. Varbūt ar jāšanu varēšu lepoties! Es tik vēl nezinu, kad taure jātaurē?''

,,Ja ieraudzīsi kādu, kas kalnam tuvojas, tad tūliņ taurē. Nekādas skaņas gan nedzirdēsi, bet ugunīgas dzirksteles no taures šausies laukā. Un dzirksteles aizbaidīs katru, kas tuvumā gadīsies. Īpaši uzmani nelietīgo bārdaini. Ja tas atbrauks rūķus aplaupīt, tad dzirksteles netaupi!''

,,Nebūšu skops!'' puisis apsolīja un lepni uzkāra tauri sev kaklā.

,,Pateicos par solījumu,'' Mazumiņš atkal mīlīgi smaidīja. ,,Nu iegaumē taisnāko ceļu. Tas ļoti vienkāršs. Turies pie strauta līdz trim līkiem bērziem pašā krasta malā. Pie bērziem pagriezies pa kreisi līdz lielajam akmenim. No tās vietas jau varēsi Rūķu kalnu manīt.''

Mārtiņjānis sāka ceļu tā, lai krēslas stundā jau būtu pie mērķa. Un labi veicās.

Pie Rūķu kalna ticis, jātnieks tūliņ uzsāka sarga gaitu. Tas lika Trakulim auļot gan pa labi, gan pa kreisi. Izmēģināja tauri. Tā darbojās baigi. Dzirksteles kā ugunīgas bites šāvās pakaļ lapsai, šāvās pakaļ vilkam, un jātnieks priecājās:

,,Aizbaidīju! Bet labi, ka man neviens no meža iemītniekiem nav jāsagūsta. Svētvakars . . .''

Ka svētvakars sācies, to liecināja Ziemsvētku vecīša atbraukšana.

,,Sila brīnumiņ!'' puisis pārsteigumā iesaucās. ,,Nu redzu slaveno vecīti un slaveno briežu pajūgu! Vai man tas būtu ar dzirksteļu spietu jāaizbaida?''

Īsu mirklīti puisis padomāja un tad droši izšķīrās:

,,Nē! Mazumiņš piekodināja kādu nelietīgu bārdaini vajāt. Katram zināms, ka Ziemsvētku vecītis nav nelietīgs, bet gan visu mīļots un vienmēr gaidīts. Lai brauc! Lai ved dāvanas! Man tik jāuzmana, lai kāds to netraucē.''

Vairākas reizes Ziemsvētku vecītis ar tukšām kamanām atbrauca, ar piekrautām aizbrauca, un Mārtiņjānis, ja gadījās tuvumā būt, to pazemīgi sveicināja.

Divpadsmitajā stundā Ziemsvētku vecītis ar pilnām kamanām, laikam steigas dēļ, aizšāvās tik ātri, ka sniega grīste gaisā savijās un aizklāja jātnieka seju. Kad tas sniegu norausa, sev blakus redzēja tā kā apsnigušu cilvēku, tā kā sūnainu koka stumbēnu ar bērza tāss cepurīti galā.

Pārsteigumā puisis aizmirsa tauri.

,,Labvakar . . . Labu vakariņu . . .'' tas čukstēja. ,,Vai apmaldījies? Naktī un sniegā tā viegli var gadīties. Vai palīdzēt.''

,,Nevajaga,'' dobja balss atbildēja. ,,Pats tieku, kur gribu. Šonakt atnesu tev dāvanu. Rūķi sūta. Nekas liels. Sīks vaŗa gredzentiņš, bet glabā to rūpīgi. Tas pasargās tevi no blēžiem un ļauniem gariem.''

Zirgs dīdījās, kārpīja sniegu, slējās uz pakaļkājām. Un kamēr jātnieks to savaldīja, pusnakts viesis bija nozudis. Likās neredzēts brīnums. Un tas nebija pēdējais. Tiklīdz puisis uzmauca gredzenu sev pirkstā, tūliņ Trakulis par vecu kraķi pārvērtās, un brīnumtaure kļuva plakana kā tikko aizmetusies zirņu pāksts.

Mārtiņjānis jutās ļoti apmulsis.

,,Burvja būrumi . . .'' tas tramīgi skatījās apkārt. ,,Zirgs to liecina, taure to liecina. Un es arī! Par šūšanas neveiksmēm kāds burvis gādāja. Nu steigšos dzirdēt, ko Mazumiņš teiks.''

Mazumiņu sastapt drēbnieks vairs nepaspēja. Burvja spogulī manījis, ka puisis ļauj Ziemsvētku vecītim pilnu vaļu, Mazumiņš steidzās pie Glūniķa un atzinās:

,,Man gauži žēl, ka ar muļķa drēbnieku sapinos. Nu tam vairs klāt netieku. Meža vecis par to gādāja, un mums tik atliek nozust, pirms vientiesis sāk burvim pēdas dzīt. Dīvaina sagadīšanās. Pagājušos Ziemsvētkos bēgām tevis dēļ, tagad es esmu vainīgs.''

Glūniķis dusmās sagrāba Mazumiņu aiz apkakles, purināja mazo vīreli un rēca:

,,Nepiemini manas neveiksmes! Es esmu kungs, tu — tikai kalpiņš. Tev vajadzēja man jautrus Ziemsvētkus sagādāt. Nožēlojamais kalpeli! Kur tagad prieks? Kur jautrība? Tu esi dumjāks par muļķa drēbnieku, un es tevi uz elli aiztriekšu. Prasīšu, lai velns man sūta citu kalpiņu!''

Mazumiņu nobaidīt Glūniķis nespēja. Mazais vīrelis skatījās savam pavēlniekam acīs un nicīgi smīnēja:

,,Ne tu vari mani uz elli aiztriekt, ne velnu sastapt. Ar to tev tikai divreiz tikties ļauts. Pirmā bija, kad tu ar savām asinīm līgumu parakstīji, otra būs tad, kad velns atnāks pēc tavas dvēseles. Šīs pasaules gaitās tu no manis vaļā netiksi. Kā līgumā līgts! Vai tu to saproti?''

,,J-jā . . .'' Glūniķis skumīgi atzinās. ,,Tik pagaidi, kamēr man dusmas norims. Tad bēgsim un meklēsim labāku mājvietu.''

Glūniķa dusmas drīz izgaisa, un pirms saule virs koku galiem rādījās, kungs un kalpiņš jauko meža līci jau bija atstājuši.

Jānis Širmanis

Teodors Sīlis

Betlēmes zvaigzne un krusts

Ziemsvētku laika baltais miers, kas klājās pār Latvijas laukiem, apsnigušajām mājām, piesnigušajiem siliem, gāršām, tāpat bijīgais Adventa nedēļu klusums, nav izdzēšams no manām Ziemsvētku izjūtām arī svešuma ceļos. Kā trimdinieks esmu nonācis Kalifornijā, kur daba ar krāsām spilgti neiezīmē parastos četrus gada laikus, jo šeit Sanfrancisko apgabalā lietus līst tikai laika posmā no oktobra līdz aprīlim. Daba tāpēc šeit sedzas tikai ar diviem krāsu pamattoņiem — ziema un pavasaris ar spilgti zaļo, bet vasara un rudens ar pelēcīgi brūno. Sniegs šeit redzams tikai augstos kalnos, bet pēc rudens lietiem, tieši ap Ziemsvētkiem, daba ir visspilgtākā zaļumā. Tad arī vistuksnešainākās ielejas, kalni un pat klinšu vismazākās spraudziņas sedzas svaigā zaļumā, sviežot savus zaļos atspulgus Klusā okeana līču ūdeņos un ezeru acīs. Ziemsvētku gaidās un izjūtās rodas disonance — grūti pieņemt zaļos Ziemsvētkus, kad sirds gaida sniega baltumā grimstošos seno dienu Ziemsvētkus. Tad arvien iedomājos arī Austrālijas latviešus un domāju par viņu izjūtām, jo tur Ziemsvētkus svin pašā vasaras vidū, bet Jāņus ziemas laikā.

Kalifornijas skaistākā pilsēta ir Sanfrancisko. Tā novietojusies pie Klusā okeana Zelta vārtiem, kas okeana ūdeņus savieno ar plašā Sanfrancisko līča ūdeņiem. Pār Zelta vārtiem savus gleznainos lokus ceļ slavenais Zelta vārtu tilts. Pati pilsēta izpletusies uz 7 kalniem un kādiem 30 pakalniem. Ceļotājam, vienalga, no kuras puses tas tuvotos, pilsēta acu priekšā no kādas pakalnes iznirst kā skaista, balta pērle pret Klusā okeana zilajiem ūdeņiem. Visi nami uz kalniem un pakalniem izceļas ar savu baltumu, tāpēc Sanfrancisko sauc arī par balto pilsētu. Īpatnēju dzīvības pulsu un seju pilsētai dod lielās ostas kuģu kustība, daudzie tūristi, starptautiskas konferences un ASV mēroga kongresi politiskās, saimnieciskās un kultūrālās dzīves izvērtēšanai. Sanfrancisko kā mētropoli ir ielenkušas vēl ap 20 citu pilsētu, kas visas saplūdušas kopā par vienu lielpilsētu ar ap 8 milj. iedzīvotāju.

Tuvojoties Ziemsvētkiem, viss šis pilsētu apgabals jau novembŗa mēnesī sāk pulsēt īpatnējās reklāmu ugunīs un Ziemsvētku iepirkšanās drudzī. Veikalu logos, lielo preču namu hallēs, ēdnīcās un restorānos jau novembrī sāk skanēt Ziemsvētku dziesmas un tiek iedegtas krāšņi rotātas eglītes.

Kādā saules piemirdzētā novakarē lēnā braucienā dodos caur šo daudzo pilsētu centriem un vēroju Ziemsvētku rotājumu ņirboņu veikalu logos un dažādas vītnes ar zvaniem, kas stiepjas virs galvām pār ielām no nama uz namu. Ielās plūst auto mudžeklis un nebeidzamas cilvēku straumes, kas steidzas no veikala uz veikalu. Šķiet, visus ir pārņēmusi kāda mistiska, ne ar ko neapturama steiga — iepirkšanās drudzis.

Pa kādu galveno tirdzniecības ielu virzās auto, kuŗam uz platformas uzstādīta metalla eglīte, kuŗai uz zariem lielo preču namu nosaukumi. Blakus eglītei stāv Ziemsvētku vecītis, dāvanu saiņiem apkrāvies, māj ar rokām, skaļrunī skan Ziemsvētku dziesmas, auto taurē, bērni klaigādami skrien līdz, bet ielu malās stāvošie māj ar rokām vai jūsmīgi aplaudē. Liekas, visi aizmirsuši, ka ir Adventa laiks, kad klusās pārdomās būtu jāsagatavojas Pestītāja atnākšanai, lai būtu ne tikai ārēji spoži un dāvanām bagāti Ziemsvētki, bet sirdīs iespīdētu arī Betlēmes gaisma. Iesāpas sirds, jo ir sajūta, ka viss Ziemsvētku skaistums un svētums tiek it kā pazemots — samīdīts ielās, tirgū un krogos, vadoties tikai no vienas domas, kā Ziemsvētku laiku izmantot lielākas peļņas gūšanai.

Nāk prātā J. Poruka dzejolis par eņģeli, kas Ziemsvētkos cilvēkiem izdalījis visu ārējo bagātību — zeltu, samtu, zīdu un pat savas baltās drānas atdevis, tomēr ļaužu pūlis prasa vēl un vēl. Tad eņģelis piedāvā Pestītāja mīlestību, un tūlīt „klīst ļaužu pūl's uz visām pusēm, uz ceļa paliek eņģel's viens". — viņš noskumis, visu atstāts, vientuļi iet pa klajo sniega lauku un viņam birst asaras. Cilvēki, mantas un ārējā spožuma apsēsti, nespēj vairs saskatīt Ziemsvētku lielāko dāvanu — Pestītāja mīlestību...

Gribas tikt ātrāk prom no šīs tirgus kņadas un burzmas. Pagriežos pa ceļu, kas ved ārā no pilsētas un uzvijas Skailaines kalnos. Arī šie kalni pēdējos gados nosēti dzīvojamo māju puduŗiem, bet šeit vēl valda dziļš klusums. Apstājos kalna augstākā vietā. Metas krēsla, sāk iemirdzēties zvaigznes. Tālu lejā ir palikusi tirgus burzmā dunošā pilsētas daļa. Visapkārt, cik tālu var saredzēt, māju logos un pajumtēs mirdz piestiprinātās Ziemsvētku krāsaino spuldzīšu krelles. Skatoties no kalna, viss mirdzums ir kā dažādu krāsu liels, liels tulpju lauks, kas vakara krēslā met savu skaistuma vizmu arī Sanfrancisko līča ūdeņos.

Kādā augstākā kalnā mirdz no spuldzīšu gaismas izveidots Ziemsvētku eglītes siluets ar Betlēmes zvaigzni galotnē. Uz otra kalna blāzmo liels krusts. Kristīgo baznīcas šos simbolus ir pacēlušas visaugstāk, lai Ziemsvētku laikā tos saskatītu visi. Vakara krēslas un klusuma apņemts ilgi skatos Betlēmes zvaigznē un krustā. Domāju, varbūt šie simboli atgādina arī manas tautas likteni? Saplaukst atmiņu vizijas — eju laimīgs caur tēvzemes brīvības gadiem. Esmu tēva mājās ģimenes vidū, pirmajā skolā, vidusskolā, augstskolā, kaŗa dienestā Liepājā un kā skolotājs pie bērniem. Drīz visi brīvās Latvijas gadi blāzmo kā spoža Betlēmes zvaigzne.

Pagriežu acis pret kalnā blāzmojošo krustu, un pēkšņi sāk virmot citas vizijas. Redzu ainu pēc ainas, kad komūnistu ordas okupē Latviju. Tauta iet Golgātas krusta ceļu... Karš... Pavīd cerības. Cīnos leģiona rindās pie Lubānas, Madonas, Cesvaines, Ērgļiem. Redzu bezgalīgas bēgļu vezumu rindas uz lielceļiem. Pamestas, izlaupītas mājas, sabradātas druvas. Palikusi vairs tikai pēdējā cerība — Kurzeme. Jā — „Kurzemīte, Dievzemīte, brīvās tautas auklētāj' " — tu pēdējā izmisīgā cerību zeme...

Un atmiņu vizijas ātri pārsviežas uz Liepāju, kur stāvu zenītartilerijas pozicijās un skaidri redzu, kā pār pilsētas jumtiem guļ sniega baltums. Viss kā sastindzis. Tikai retais māju dūmenis vēl veļ baltās dūmu krokas. Laukumos un māju dārzos pret debesīm kā mežs sacelti zenītartilerijas stobri. Izgāztas dārza sētas stūrī pret sniega baltumu izceļas zaļa eglīte, kuŗai sēta gāžoties nolauzusi galotni un sāna zarus. Augstu gaisā norietošās saules apmirdzēta klusi dūc izlūklidmašīna un zīmē baltu svītru debesīs. Bunkurā kāds sāk darbināt radio aparātu. Ieskanas uz brīdi bungu pavadītas marša skaņas, tad tās iekŗirkstēdamās nogriežas kā ar nazi un atskan „Klusa nakts, svēta nakts" melodija. Paskatos uz augšu. Vakarā krēslā pie debesīm sāk iedegties zvaigznes. Trauksmes sargs stāv un klausās. Ziņnesis, nākdams no komandpunkta, palēnina soli un arī klausās. Mēs visi gaidām Ziemsvētku brīnumu, vai ilgstošajā kaŗā atskanēs reiz arī prieka vēsts: „Jums šodien Pestītājs ir dzimis. Miers virs zemes un cilvēkiem labs prāts." Ziemsvētku izjūtās nolaužu zaļās eglītes zariņu un gribu to nest bunkurā.

Pēkšņi iekaucas trauksmes sirēna. Mirklī aizspraužu egles zariņu aiz jostas un esmu komandpunktā. Sirēnas kauc un gaudo vienā laidā malu malās. Zibsnī starmešu strēles, gaiss pilns lidmašīnu rūkoņas. Plaukst asiņainie rakešu ziedi. Visapkārt dun un dārd šāvieni, zemes dreb grāvienos, grūst un liesmo nami. Nāk lidmašīnu vilnis pēc viļņa. Dažas liesmodamas kūleņo lejā. Visapkārt lido gruveši, zemes pikas, paceļas kodīgu dūmu stabi un liesmas...

Caur sirdi skrien dzejnieka Andreja Eglīša vārdi: „Dievs, tava zeme deg grēka un ienaida liesmās". Šie vārdi kā iededzina pēdējo cerību... Beidzot trauksmes atsaukums. Atslogoti no sasprindzinājuma noslaukām sviedrus un putekļus. Roka neviļus skaŗ egles zariņu, ko steigā biju aizspraudis aiz jostas. Lēnām izvelku to un saspiežu saujā aso skuju zaļumu, jo gribu just kaut vai to iedomu cerību, ko saistām ar visu zaļojošo. Cerību nav, ir tikai izmisums. Sirds jūt, ka krusta ēna drīz sāks klāties arī pār visu Kurzemi...

Tie bija mani pēdējie Ziemsvētki uz Latvijas zemes Kurzemes cietoksnī, kas nu jau ir aiz 37 gadu sienas.

Esmu atkal reālā šodienā. Lejā savu dunēšanu dun un blāzmo pilsēta, kalnā Golgātas krusts, bet turpat uz otra kalna cerīgi mirdz Betlēmes zvaigzne. Jūtu ap sevi tikai klusumu un mierīgs skatos priekšā esošā mirdzumā. Sirds atkal sāk pielīt ar ticības, cerības un mīlestības gaismu — Betlēmes zvaigznes mirdzums izkliedē arī krusta ēnu. Stipra top ticība, ka Betlēmes zvaigznes apmirdzēta arī mana tauta celsies atkal brīvībā, jo šī Dieva gaisma apspīd un dzīvībā ceļ arī Golgātas krusta Gājēju.

Sanfrancisko, decembrī.

Latvija Amerikā redakcija saņēmusi Ontario ministru prezidenta Viljama Dēvisa sveicienus Ziemsvētkos, kurus nododam tālāk mūsu lasītājiem:

Ziemas svētkos un Jaunajā gadā mēs sanākam kopā ar savām ģimenēm un draugiem, lai dalītos priekā un apsolījumā par šo svēto notikumu priekš daudziem gadiem.

Lai kāda katram no mums būtu izcelsme šai daudzkultūru sabiedrībā, es cieši ticu, ka mēs visi smeļamies spēku no mīlestības pamatprincipiem cilvēku vienlīdzības un miera pagātnes mantojuma.

Es domāju, šie ir stūrakmeņi ikvienai ciešai sabiedrībai, kuŗu mēs esam izveidojuši te Ontario dažādo tautību un kultūru starpā.

Domāju, ka mūsu panākumi nesenajā konstitūcijas konferencē pamatos atspoguļo cieņu, kāda mums ir vienam pret otru, un spēju strādāt, lai gūtu panākumus, kas ir vienreizēji Kanadai.

Šī vienprātība atspoguļo jaunu nobriedumu, jaunu apņēmību veidot sabiedrību, kuŗā mēs visi dalāmies šīs valsts labklājībā un sūtībā.

Šai garā es sveicinu jūs, jūsu ģimenes un draugus Ziemas svētkos un sūtu vislabākos vēlējumus Jaunajā gadā.

William G. Davis

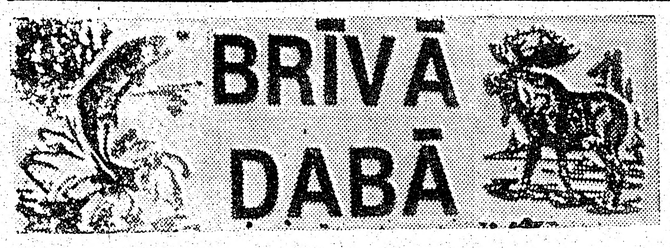

MISTISKĀ ZIVS

Simtprocentīga latviskuma saglabāšana trimdā nemaz nebūtu iespējama, ja pasaulē neeksistētu glums radījums, ko sauc par zuti. Kas gan tās būtu par latviskām godībām, ja mielasta galdā neliktu žāvētu vai marinētu zuti? Ir tiesa, ka, sekojot draudzīgai koeksistencei, mēs vienu otru reizi ielūdzam arī iedzimtos savās 24 gadu laulības jubilejās, 28 trimdā nodzīvoto gadu atceres svinībās vai jaunās motorlaivas iesvētīšanas gadījumos. Šajās godībās iedzimtie, priecīgā prātā būdami, bieži saka: ,,May I have another piece of that smoked snake?''

Pēc šāda teiciena var noklepoties un atteikt: ,,I beg your pardon! Tā nav čūska, tās ir zutis. Viņš gan izskatās pēc čūskas, bet šitas kukainis elpo ūdenī tāpat kā visas zivis ar žaunām. Visām čūskām, kā paši ziniet, taču pierīkotas plaušas. Zutim pie galvas katrā pusē ir pa spurai, un liela spura pie vidukļa līdz pat astei pāri visai mugurai, tāda pati arī pavēdere. Protams, mans dārgais draugs, jūs būsit ievērojis, ka čūskām šādu spuru nav, pat klaburčūskām ne!''

Zutis ir noslēpumaina, pat mistiska zivs, par kuŗas vairošanos un tālajiem ceļojumiem gadsimtiem ilgi pastāvēja dažādi uzskati. Senie eiropieši ticēja, ka zutis dzimst rīta rasā no zirga astes sara, no dubļiem vai vienkārši no drusku iepuvušiem salmiem. Tikai ap 1850. gadu vācu pētnieks Dr. Karps uzdūrās zušu ikriem, bet domāja, ka atradis kādu vēl nepazīstamu jaunu radību. Bija jāpaiet vēl 50 gadiem, kamēr italieši Dr. Karpa atklājumu identificēja par mazu pirmzutēnu. 1906. gadā dāņu zinatnieks Johaness Šmits sāka 15 gadu ilgus pētījumus, kuŗu rezultātā noskaidroja, ka tāpat kā Eiropas zuši, arī Amerikas zuši katru gadu dodas nārstot uz Saragasas jūras ūdeņiem pie Bermūdu salām.

Interesanti minēt, ka zutis ir mazliet atpalicis vai stūrgalvīgs radījums, jo sekojot ciltstēvu norādījumiem, uz savām pulcēšanās vietām no mūsu Baltijas jūras nepeld vis cauri Lamanšas kanālim, bet apkārt Anglijai, jo angļu salas savā laikā bijušas savienotas ar Eiropas cietzemi. Šo īsāko ceļu jaunā paaudze nav vēl papūlējusies noskaidrot. Bet iespējams, ka tagad, nākot no zemēm, kur it visiem jāzina ,,īsais kurss'', šais pārdesmit gados ir atraduši arī īsāko ceļu.

Zušu ceļojumi ir daudz mistiskāki nekā lašu dzīves gaitas. Kā Amerikas, tā arī Eiropas zuši dzīves lielāko daļu pavada saldūdeņos. Amerikas zutis savā konstrukcijā nedaudz atšķiras no sava Eiropas brāļa. Pirmajam muguras asaka sastāv no 103—111 segmentiem, bet ,,eiropietim'' no 110—119. Neticiet? Apēdiet veselu zuti un saskaitiet! Saldūdens ezeros un upēs parasti sastopam tikai zušu mātes. Sešos līdz astoņos gados zutenes pieaug un sāk domāt par dzīves drauga atrašanu. Šīs mātītes (sudraba zuši) rudenī dodas uz jūras pusi, kur saldūdeņu tuvumā satiek savu nākamo otro pusi. Pēc satikšanās pāris dodas kāzu ceļojumā uz Bermūdu salām. Saragasas jūras dziļumā zuši nārsto, un — cik arī tas traģiski un neticami izklausītos — drīz vien pēc medusmēneša mirst. Bet no ikriem izkepurojas mazie pirmzutēni, kas sākumā ir tikai pāris milimetru gari

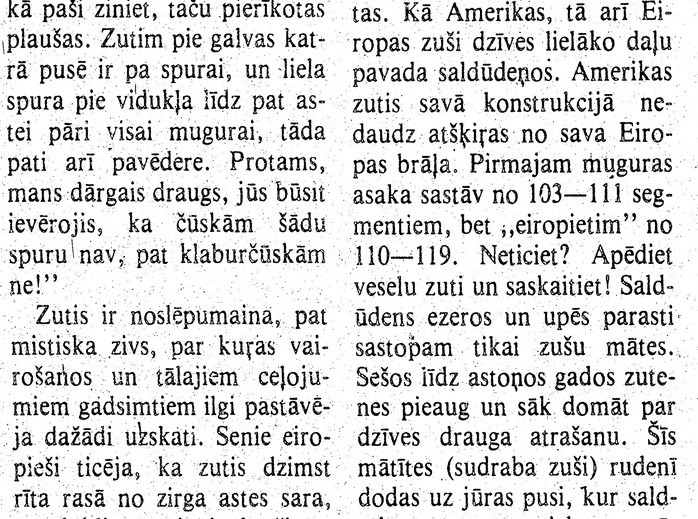

Bostonas DV apvienības priekšnieks Keipa Koda izbraukuma dalībniekus pacienāja ar paša žāvētiem zušiem un piedevām arī ar maziem vēzīšiem. Foto O. Akmentiņš.

Mazulīši paliek ap 200 pēdu dziļumā, tad, lēni pieaugot, sāk pārvietoties uz siltāku ūdeni tuvāk jūras līmenim.

Un tad notiek lielākā un vēl neizpētītā mistērija: Amerikas zušu mazulīši sāk peldēt uz rietumiem, bet Eiropas izcelsmes zutulēni laižas skaloties prom uz austrumiem. Apmēram gada laikā Amerikas zutīši sasniedz savas jaunās mājas, bet Eiropas zušu ceļojums var ilgt pat trīs gadus.

Kad pirmzutīši sasniedz piekrasti, tie no vītola lapai līdzīgā izskata pieņem saviem vecākiem līdzīgu formu, bet vēl paliek caurspīdīgi un apm. 2—3 collu gari. Drīz vien izzūd arī caurspīdīgums, un mazuļi jau izskatās uz mata kā tēvs un māte. Zušu meitenes dodas uz saldūdens upēm un ezeriem, bet zēni paliek turpat sālsūdeņu tuvumā, līčos un upju grīvās. Makšķerniekiem tagad tikai jāpaciešas, kamēr zutīši paaugas, tad var sākt priekšdarbus zušu makšķerēšanas ekspedīcijai.

No kā zuši pārtiek? Zušu ēdienu kartē ir mazi vēzīši, vardītes, sliekas, kukainīši un mazas mailītes. Sliekas un mailītes ir iecienītākā ēsma. Makšķerniekiem jālieto stipra aukla un Nr. 1 garkātains āķis. Zutis ēsmu parasti ierij ļoti dziļi un, lai mēģinātu tikt vaļā no āķa, mēdz sapīties auklā. Rupjāka aukla un garkātains āķis atvieglina piņķerēšanos un zuša nodabūšanu no āķa.

Zušus var makšķerēt no aprīļa līdz novembrim, bet pavasaŗa un rudens mēneši ir labākie. Ja atrodat upi, pa kuŗu vēl neprecētās zušu jaunkundzes dodas uz jūru meklēt brūtgānus, tad lomi var būt īsti karaliski.

Krēsla un nakts stundas ir labākais laiks zušu makšķerēšanai. Parasti visizdevīgākās ir pirmās divas stundas pēc saules rieta. Pēc tam iestājas pāris stundu neauglīgs periods, bet aktīvitāte atjaunojas atkal ap pusnakti. Jo nakts ir tumšāka, jo labāka makšķerēšana. Duļkainās upēs pēc pamatīga lietus zuši var ķerties arī dienas laikā. Naktī tie nāk meklēt barību seklākās vietās krasta tuvumā. Dienā zuši atrodami dziļākos ūdeņos, zālēs, zem klintīm un siekstām.

Ēsma jāiemet tā, lai tā atrastos apmēram pēdu virs upes vai ezera pamata. Lai tiktu pie gardajiem zušiem, jāapbruņojas ar lielu porciju pacietības un jāsamierinās ar rāmu gaidīšanu. Lai makšķeres kāts nebūtu visu laiku jātur rokā, to novieto uz spraislīša krastmalā. Kāta galā piestiprina kādu zvārgulīti: tā zutis savu piekeršanos pieteiks pats ar piešķindināšanu.

Iesācējiem būs grūtības ar zuša nodabūšanu no āķa. Zutis patiešām ir bezkaunīgi glums. Vecs kartupeļu maiss un spainis ar smiltīm ir ļoti noderīgi palīglīdzekļi. Ieteicams zuti sagrābt ar maisu un iemest smilšu spainī. Kad zutis būs smiltīs apvārtījies, nebūs vairs lielu grūtību to savaldīt.

Saldūdeņos izmakšķerētie zuši (sieviešu kārtas) parasti ir no 1 1/2—3 pēdas gari. Tikai nedaudzas zutenes, seksuāli nenobriestot, pieaug 4—5 pēdu garumā un sasniedz svarā pat līdz 16 mārciņu.

Daži makšķernieki mēdz zušus dīrāt. Var izmēģināt: zušu ādu, neiegriežot miesā, ar asu nazi iegriež visapkārt ķermenim galvas tuvumā; saturot ar sausu drānu galvu, atgriezto ādu ar makšķernieka knaiblēm strauji un spēcīgi velk uz astes pusi. Pāris sekundēs zutis būs plikāks par plikāko zuti.

No ādas, attiecīgi apstrādājot, var taisīt kurpes.

Toronto kungs Miškins žāvē zušus dienu un nakti, tā rūpējoties, lai pie zušiem tiktu arī tie, kas vēl nav ieslēgušies arvien pieaugošajā makšķernieku draudzē. Paši makšķernieki zušus žāvē katrs pēc savas pārbaudītas un īpašas receptes. Manuprāt, visgaršīgākie un sulīgākie ir Sv. Katrīnu zuši, kuŗus pārbaudīt sūta kāds nezināms labvēlis.

Ļoti garda ir svaigu zušu vira. Zuti notīra, kā nu māk. Liek katliņā uz karstas uguns. Pievieno sīpolus, dillītes, piparus un pāris lauru lapu. Gatavo viru ,,pagarina'' ar glāzi vai divām salda piena. Pieliek sāli un divas prāvas karotes skāba krejuma. Karsto viru vēl garšīgāku padara pāris glāzīšu piedzertu atspirdzinošu dzērienu.

A. Pelēkais

Informācijai par abonementa maksas kārtošanu un ievietojamiem sludinājumiem lūgums zvanīt:

466-1514

Sludinājumus laikraksta nākošajam numuram pieņem līdz pirmdienas pēcpusdienai.

PĀRDODAMI

100 akri bez ēkām, ar upīti un mazu ezeriņu; **50 akri** ar upīti; **3 zemes gabali, 10 akru katrs,** ar būvēšanas tiesībām.

90 jūdzes no Toronto, Mount Forest tuvumā.

Zvanīt: (519) 323-2867.

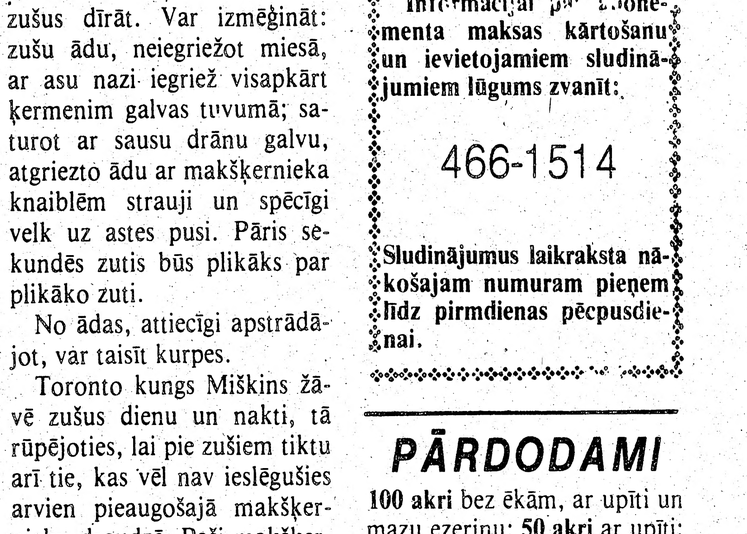

Mans vēlējums, lai priecīgā vēsts ,,Gods Dievam augstībā un miers virs zemes visiem cilvēkiem'' vēl vienmēr būtu kā Betlēmes zemē un nestu jums visiem mieru un mīlestību svētku laikā.

Es arī novēlu, lai Kristus bērns svētītu jūs un jūsu tuviniekus un būtu par vadītāju Jaunajā gadā.

STEPHEN B. ROMAN
Chairman of the Board

DENISON MINES LIMITED
TORONTO, CANADA

Priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu Jauno gadu novēl:

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA:
Latviešu Namā — 491 College ielā,
Toronto
tel. 922-2551

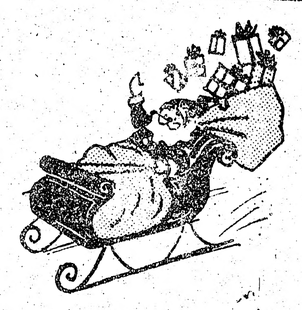

NODAĻAS
Latviešu Centrā — 4 Credit Union Drive,
Toronto
tel. 751-8982

Hamiltonā — 16 Queen Street North,
tel. 529-7939

Londonā — R. Bērziņš, pārvaldnieks

Viking Foods & Imports

133 Laird Drive, Toronto M4G 3V5
425-0450

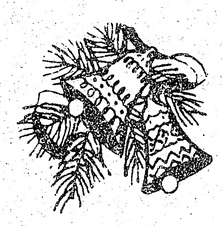

* *Žāvēts tītars, šķiņķis, lasis, zivs (white fish)*
* *Somu Baltijas jūras šprotes, Baltijas jūras siļķes*
* *Skandinavu delikateses un konservi*
* *Eiropiešu siers*
* *Eiropiešu cepumi*
* *Islandes siļķes un fileji*

MĒS NOŽĀVĒJAM JŪSU ATVESTO GAĻU.

DARBA STUNDAS: no pirmdienas — ceturtdienai no pl. 8 — 18
piektdienās no pl. 8 — 19, sestdienās no pl. 8 — 16.

LAIMON'S AUTO SERVICE

Tel. 466-0540

603 Gerrard Street, E., Toronto, Ont. M4M 1Y2
pie Broadview Avenue

LAIMONS MAROVSKIS

Pasūtiniet augstākās kvalitātes cepumus

Petit Paris

cepumi un kafejnīca

Iegriezieties un baudiet mūsu kafiju un labākos cepumus; mēs pakalpojam ikvienam, kas atzīst un vēlas labāko eiropiešu gaumē; kūkas pēc jūsu gaumes un vēlēšanās * pašu gatavota šokolāde un saldumi. Nododiet savu pasūtinājumu laikus!

2382 Bloor St. West (Armadale),
Toronto, Ont. M6S 1P5
Tel.: (416) 769-9881

ATLAS TRAVEL SERVICE

103 Roncesvalles Avenue, Toronto, Ont. M6R 2K9
Tel. (416) 531-3519

- Kārto regulāro grupu braucienus uz Latviju
- Kārto vīzas individuāliem braucieniem uz Latviju
- Izkārto vizitoru atļaujas no Latvijas uz Rietumzemēm
- Gaisa satiksmes biļetes un ceļojumu izkārtojumi uz visām pasaules daļām; kuģu ceļojumiem pases, vīzas brīvdienu un atpūtas grupu braucieniem

Birojā runā latviski.

KĀRLIS SUNTAŽS
Būvdarbi
Metro License B-2494

Būvēju jaunas mājas un vasarnīcas
Izdaru pārbūves, remontus, krāsošanas
un mūrēšanas darbus
Sagādāju atļaujas

51 Wexford Blvd., Scarborough, Ont.
M1R 1L2
Tel. 751-6829

Brīvības gaidās

RĪGĀ NOTIESĀTS ALFREDS ZARIŅŠ

Ziņas no Latvijas vēstī, ka 58 gadus vecais skolotājs un dzejnieks Alfreds Zariņš septembra otrā pusē Rīgā sodīts ar trim gadiem ieslodzījumā un soda izciešanai nosūtīts apmēram 700 km ziemeļos no Rīgas. Ne tiesāšanas laiks, ne apsūdzības saturs atklātībā nav paziņots. Kaut sods, salīdzinot ar smago apsūdzību, izliekas mērens, darba invalids Zariņš, kam bijušas divas sirdslēkmes, trīs gadus aukstajā ziemeļu klimatā varētu arī neizturēt.

Viņa dzīvesbiedre Lauma vēl strādā par skolotāju Aluksnes vidusskolā, 17 gadu vecais dēls Ainars un 14 gadu vecā meita Inga turpina izglītību.

Zariņu apcietināja Alūksnē aprīļa pirmajā pusē un tūliņ pārveda uz Rīgu, apvainojot par politisku pretvalstisku darbību un, pārmetot nacionālismu, publicēšanos klaida latviešu presē, neatļautas literatūras pieturēšanu savā dzīvoklī un ārzemju valūtas (dolāru) glabāšanā.

Zariņu ģimene cienī labu literātūru. Viņi iekārtojuši savā 25 kv. metru dzīvoklī Latvijas apstākļos prāvu bibliotēku. Tur savākti ne vien nozīmīgākie okupācijas varas, bet arī rietumos iespiestie latviešu izdevumi, kā arī grāmatas vācu un angļu valodā. Bez tam viņu bērniem katram pieder pāri par simt grāmatu katram. Abi Zariņi vidusskolā māca latviešu literātūru un literātūras kritiku, abi runā un lasa vācu un angļu valodā.

Apcietināšanas laikā, izkratot dzīvokli, bibliotēkā atrasta rietumos izdotā L. Alberinga un E. Līča sakārtotā grāmata par Rūjienu, grāmata par Rūjienas mācītāju R. Slokenbergu ,,Ne ikkatrs, kas par mani saka...'', vairākas rietumos izdotas vēstures un atmiņu grāmatas. Abi Zariņi Latvijas neatkarības laikā mācījušies māc. R. Slokenberga vadītajā pamatskolā Rūjienā.

Alfreds Zariņš apzinājies savu vietu un pienākumu pret latviešu tautu, kā viņš to raksta kādā vēstulē: ,,Literātūra un māksla ir viens no svarīgākiem izpausmes veidiem, kā mēs pasaulei varam liecināt un prasīt savas tiesības kā tauta. Bet tas nav vienīgais veids. Efektīva ir publicistika un literātūras kritika.''

Savus vārdus viņš apliecinājis ar darbiem. Viņš vēlējās publicēties ārpus Latvijas ar savu vārdu, zinot, kāds liktenis viņu varētu sagaidīt. Cik zināms, rietumos viņam publicēti 7 dzejoļi dažādos preses izdevumos. Alkas pēc brīvības viņš izteicis dzejolī ,,Vai brīv?'', kas nolasīts Zviedrijas radiofona raidījumā zviedru valodā 5. oktobrī. Zviedrijas PEN klubs nosūtījis protesta vēstuli Latvijas PSR prokuroram.

Padomju iestāžu ,,uzmanību'' viņš ieguvis ar kādu nacionāli ideoloģisku rakstu, kas izteica tautas noskaņojumu Latvijā. Vēstule pastā tika nosūtīta ar aprēķinu, lai tā rietumos pienāktu ne vēlāk kā 1980. gada novembra sākumā. Raksts nekad rietumos nepienāca, tas bija nozudis. Okupācijas varas drošības iestādes sāka interesēties par Alfredu Zariņu.

Un tagad Zariņš stāsta par sevi: ,,Trakāko sapņu piepildīšanai vajaga trakus cilvēkus. Rainis teica:

Dzīvi vien dzīvot — par maz —
Pāri par dzīvi būs augt,
Pāri pār likteni stāt.

Tas ir mūsu pienākums, ar šo dzīvi nevaru samierināties. Dzīve rit, kaut kas ir jādara. Rubļi nav svarīgi, gan kaut kā iztiks. Bet mums aug bērni, mūsos rit mūsu tautas asinis.''

XX

Ēriks Kviesis

DAŽAS ATMIŅAS PAR MANA TĒVA DZĪVES PĒDĒJO CĒLIENU

Notekot Latvijas satversmē noteiktam laikam, tēvs nolika Valsts prezidenta amatu un pārgāja dzīvot Brīvības ielā 2. nr., Elizabetes ielas stūrī. Nākamie gadi tēvam aizritēja noslēgti un klusi, bet drīz nāca liktenīgie notikumi latviešu tautas dzīvē. Sākās Otrais pasaules karš, sarkanarmija ieguva militārās bazes Baltijas valstīs. Tēvs apzinājās, ka ar labu krievi no Baltijas valstīm neaties, vienīgi izšķirīgi notikumi pasaules apjomā varētu mums līdzēt.

Vecāki pārmaiņus uzturējās lauku mājās Vacvagaros un Rīgas dzīvoklī. Tas bija Rīgas dzīvoklī, kad tēvs noklausījās radio ziņojumu par krievu uzspiestām militārām bazēm un vēlāk par robežsargu noslepkavošanu Latgales pierobežā un par Krievijas ultimātu Latvijai. Pa sava dzīvokļa logu tēvs nospiesti noskatījās iebrukušās sarkanarmijas tankos un spaidu kārtā noorganizētā un atbrīvoto cietumnieku vadītā masu demonstrācijā. Kļuva vēl skaidrāks, ka latviešu zemei un tautai draud posts un nelaime.

Kādu dienu pārnākot no darba, biju pārsteigts, ieraugot kādu svešu vīru sēžam priekšnamā. Noskaidrojās, ka čeka bija noteikusi tēvam mājas arestu miliču uzraudzībā. Miliči dežūrēja 24 stundas, mainoties ik pa 8 stundām, un viņi sniedza rēgulārus slepenus ziņojumus savai priekšniecībai. Miliči šķita dažāda rakstura cilvēki, un viņus vairākkārt nomainīja, tā ka dažs bija sardzē tikai pāris dienas. Visumā miliči bija atturīgi, mierīgi. Viņiem bija noliegts pieņemt ēdienu un dzērienu, un protams, nedrīkstēja arī gulēt. Tomēr bija pāris, kas uz šīm lietām tik strikti neskatījās un pa nakti pat kārtīgi izgulējās uz dīvana dzīvojamā istabā. Kāds pasmējās, viņš labi zinot, kāda ir dzīve apcietinājumā, un tēvs jau tāpat nekur nebēgšot. Vecāku ilggadējā mājkalpotāja, dūšīga talsiniece, bieži strostoja miličus un viņu priekšniecību, tā ka vecāki brīdināja viņu pašas labā būt piesardzīgākai. Mēs ar brāli Viktoru ar miličiem sarunās neielaidāmies un apmierinājāmies ar dažām nepieciešamām frazēm.

Pēc pārrunām ģimenē divatā ar brāli Viktoru pieteicāmies vizītē pie jaunieceltā virsprokurora — agrākā zvērinātā advokāta Vagnera. Vagners bija pazīstams kā advokāts ar kreisu noslieci; viņš bieži bija uzstājies tiesā kā aizstāvis komūnistu prāvās, lai gan to pašu bija darījuši arī citi izcili advokāti. Bez tam Vagners privātā dzīvē bija ar labu humoru, omulīgs un sabiedrisks. Starp citu, tēvs Vagneru pazina ilgus gadus. Vagners mūs pieņēma bez ceremonijām savā kabinetā Tiesu pilī. Uzklausījis mūsu bažas par tēva mājas arestu, Vagners nožēloja, ka nevarot mums palīdzēt. Jaunais laikmets nenovēršami nesot lielas pārmaiņas, un visa dzīve pārkārtojama. Viņš nedomājot, ka pret tēvu vērsta kāda smaga apsūdzība, lai mierīgi nogaidot, kamēr piekritīgās iestādes mājas aresta lietu pienācīgi izkārto. Tā mūsu apmeklējums palika bez redzamām sekmēm.

Tēvs vairākkārt ieminējās miličiem, ka vēlētos pastaigāties pa Rīgu, bet vēl labāk izbraukt uz savām lauku mājām Vecvagariem, un lūdza miličus aprunāties ar priekšniecību. Atļauju iziet no dzīvokļa apsarga uzraudzībā tēvs drīz arī saņēma. Bija norādījums neiet pa centrālām ielām, bet gan izraudzīties pilsētas nomales un klusākas ielas. Tāpat nebija vēlams ielaisties sarunās ar ļaudīm, un apsargam bija jāpieteic pastaigas maršruts. Apsargiem savukārt bija noteikts neuzkrītoši sekot no muguras un neizlaizt tēvu no acīm. Parasti es tēvu pavadīju šais pastaigās un pieskatīju, lai apsargs spētu mums sekot, sevišķi, ja braucām ar tramvaju. Viss ritēja samērā gludi, un arī sargi bija tīri priecīgi par šādu izklaidēšanos. Ar dažiem staigājot tēvs pat sarunājās par nenozīmīgām lietām. Miliču ziņojumi priekšniecībai, jādomā, bija apmierinoši, jo pēc neilga laika tēvam atļāva uz dažām dienām izbraukt uz laukiem, protams, apsarga pavadībā. Tas bija režīma ievērojams atvieglojums, par ko tēvs ļoti priecājās, un šādi izbraukumi atkārtojās vairākas reizes. Kāds no apsargiem bija liels spēcīgs vīrs. Viņš nometa svārkus un gāja uz lauka palīdzēt ievākt ražu. Citu reizi gadījās, ka atgriežoties no laukiem Rīgā, braucēju burzmā noklīda apsargs, un mēs ar tēvu nogaidījāmies labu brītiņu dzelzceļa stacijas priekšā, iekāms mūs panāca apsargs, acīm redzot priecīgs par atkalredzēšanos.

Viens no apsargiem, pajauns cilvēks, bija visumā mazrunīgāks par citiem un, pēc izturēšanās spriežot, īsts komūnists un ar lielāku teikšanu kā viņa līdzgaitnieki. Kādu dienu viņš likās nervozs un norūpējies. Izrādījās, ka viņa mazais dēlēns bija stipri slims. Viņš uzrunāja tēvu, ka uz īsu brīdi aizskriešot mājās apraudzīt slimnieku un lai tēvs nekur neejot projām. Pēc neilga laika apsargs atgriezās dzīvoklī vēl nelaimīgāks, jo bērnam esot augsta temperātūra un ārstu nevarot sadabūt. Tēvs telefonēja mūsu ģimenes tuvam draugam — ārstām un lūdza apmeklēt slimo bērnu. Tā bija tīri cilvēciskas līdzjūtības rīcība, nevadoties no nekādiem citiem motīviem. Ar lietpratīgu ārstēšanu bērns īsā laikā izveseļojās, un apsargs tēvam pateicās par izpalīdzēšanu. Nepagāja ilgs laiks, un arestu tēvam atcēla, piešķirot pilnīgu kustības brīvību. Kas bija īstais iemesls aresta atcelšanai, to nekad neuzzināsim. Iespējams, ka to ietekmēja apsargu ziņojumi, ar kuriem bija uzturētas relātīvi neforsētas, mierīgas un vienkāršas attieksmes. Apsargi visumā bija caurmērā vienkārši cilvēki, bez izlēcieniem, un bieži vien likās jūtamies neveikli un ne visai priecīgi par savu apsarga uzdevumu. Varbūt ka gala punktu tam pielika gadījums ar slimo bērnu.

Tēvs aizbrauca atpūtā uz Penkules pagasta Vecvagariem. Laiks gāja lēni, bet dzīves pārmaiņas risinājās ātri. Ļaudis zaudēja darbu, naudu, īpašumus un elementārās pilsoņu brīvības tiesības. Krievijas un vietējie komūnisti pilnīgi pārņēma visu vadību. Lauku īpašumus sadalīja 10 ha vienībās un pilsētu dzīvokļos noteica apdzīvojamo platību. Ja laikus nedabūja sarunāt ar radiem vai paziņām, nācās dzīvot saspiestiem ar svešiem vai pat krieviem. Vecāki iebrauca Rīgā, lai kārtotu dzīvokļa problēmu. Kādu dienu Brīvības ielas dzīvoklī ieradās kāds sarkanarmijas virsnieks ar sievu miliča pavadībā. Pilsētas pārvalde bija viņam norādījusi, ka vecāku dzīvoklī ir plašas telpas, kurās varot iekārtoties kā īrnieki. Vecāki jau bija paredzējuši, ka no dzīvokļa būs jāizvācas, un vienojās ar virsnieku par izvākšanos. Tā vecāki pameta daļu mēbeļu un pārcēlās uz Miera ielu, kur dzīvoja brālis Viktors ar ģimeni.

Vecvagaros tēvam bija atstāti 10 hektari zemes un daļa dzīvojamās mājas. Tāpat 10 ha bija piešķirti bijušajam graudniekam un pāris laukstrādniekiem. Vecāki pavadīja lielāko tiesu laika uz laukiem.

Jūnija sākumā tautu pārņēma briesmu un posta nojauta. Pasiepus runāja, ka sagaidāmas apcietināšanas un ka tiekot sagatavoti preču vagoni aizrestotiem logiem, acīm redzot cilvēku transportam. Arī čekas darbība šķita dzīvāka. Mani vecāki bija pierakstīti Rīgā Miera ielas dzīvoklī, bet tobrīd līdz ar brāļa Viktora bērniem uzturējās Penkules pagasta Vecvagaros. Es mitinājos istabā pie brāļa sievasmātes Vecrīgā. Turpat kā īrnieks dzīvoja kāds students, kas bija uzzinājis, ka 14. jūnijā sagaidāmas plašas apcietināšanas. Viņš nekavējoties devās uz Vecvagariem, lai brīdinātu manus vecākus un lai pārvestu mana brāļa bērnus uz Rīgas Jūrmalu, drošāku vietu. Arī es aizsteidzos uz Vecvagariem. Vectēva (mirušā) mājās, Tērvetes pagasta Ērgļos, joprojām dzīvoja agrākais graudnieks, strādīgs un godīgs cilvēks, kuram tēvs bija krietni piepalīdzējis kļūt par graudnieku. Liktenīgo nakti uz 14. jūniju es un vecāki aizvadījām kāda nomaļa mežsarga mājā, kurš bija rads minētajam graudniekam. Pēc tam vecāki pārcēlās pie kādiem labi pazīstamiem kaimiņiem, bet es 15. jūnijā atgriezos Rīgā, lai gan Miera ielas dzīvoklī nerādījos. Redzot čekistu rosību Rīgā un Jelgavā un dzirdot par 14. jūnija nakts notikumiem, izšķīros braukt atpakaļ uz laukiem.

Vēlāk dzirdēju runājam, ka kāds pagasta izpildkomitejas varasvīrs esot izteicies, ka tēvs no Vecvagariem esot aizmucis un noslēpies, bet kad vajadzēs, gan jau viņu sadabūs. Vai tā tiešām bijis un vai tēvs un kāds no ģimenes locekļiem bija ievests 14. jūnija deportējamo sarakstos, to nekad neuzzināsim.

Arī Penkules pagastā bija daži pārliecināti komūnisti un arī daļa to līdzskrējēju. Tā, piemēram, pagasta dārznieks, jauns cilvēks, agrāk bieži mēdza iegriezties Vecvagaros, kur viņu allaž labi uzņēma un pacienāja. Baigajā gadā viņš piebiedrojās sarkanajiem varasvīriem. Tāpat izpildkomitejas ziņneši pa retam iegriezās Vecvagaros, lai uzdotu tēvam izpildīt kādas pagasta klaušas. Varēja vērot, ka viņi jutās neveikli un centās ilgi nekavēties. Ar mieru un izturību tēvs pārdzīvoja neizbēgamās likstas un grūtības. Personisku ienaidnieku tēvam nebija ne Rīgā, ne uz laukiem. Ar savu izlīdzināto raksturu tēvs prata uzklausīt, saprast un aprunāties ar ikvienu cilvēku, lai no kādas tautas daļas vai zemes stūŗa tie nāktu. Tēva raksturu jau no bērnības bija veidojuši viņa vecāki un Zemgales lauku plašums un miers. Vēlāk šīs rakstura īpašības stiprinājās studiju laikā Tērbatā un Lettoniā, kur izauga un izveidojās spēcīga nacionāla latviska paaudze ar apņēmību kalpot tēvzemei un tautai. Ilgus gadus tēvs nostrādāja Tiesu Palātā. Tiesneša darbs nav viegls. Bez juridiskām zināšanām tiesneša darbs prasa izlīdzinātu nosvērtu raksturu, mierīgumu, prasmi uzklausīt otru cilvēku un objektīvitāti secinājumos un spriedumos. Nekad neatceros tēvu sarunās uzkrītoši iekarsušu vai skaļu. Šādām rakstura īpašībām, jādomā, bija sava nozīme, kad tēvu ievēlēja par valsts prezidentu.

Tēvam piemita ievērojamas darba spējas. Gadi pagāja intensīvā darbā: pa dienām tiesas darbā, pēcpusdienās un vakaros saeimā. Kurjēri rēgulāri piegādāja mājās tiesu aktis kaudzēm, kas bija pamatīgi jāizpētī pirms tiesas sēdes. Bez tam bija vēl dažādu komisiju sēdes, bet tēvs par intensīvo darbu nesūdzējās, lai gan rezultātā dabūja sirdskaiti un cieta no kuņģa brūces. Rīgā tēvam patika satikties ar ļaudīm, ne vien ar radiem plašākā nozīmē, labiem draugiem un tiesas darba kollēgām, bet tikpat labi arī plašākos sarīkojumos vai sanāksmēs. Viņš kopš jaunības bija iemīļojis mūziku un rēgulāri apmeklēja Rīgas operu un Nacionālo teātri. Veicot valsts prezidenta amatu, tēvam jo bieži bija jāreprezentējas dažādās organizācijās un gan lielos, gan arī vietējos sarīkojumos. Savu tiesu laika un pūļu prasīja sakaru uzturēšana ar diplomātisko korpusu. Tēvs pārzināja svešas valodas un jutās brīvi ārzemju pārstāvju vidū. Ar vairākiem sūtņiem nostiprinājās draudzīgas attieksmes. Tēvs arī labprāt brauca medībās gan ar pašu ļaudīm, gan ar diplomātiem. Šī savā ziņā ekstrovertā dzīve mainījās, kad tēvs

(Turpinājums 5A. lp.)

Dažas atmiņas . . .

(Turpinājums no 4A. lp.)

lauku mājām Vecvagariem. Vienkārši apģērbies, ar spieķi rokā, tēvs varēja visu dienu pavadīt saimniecības laukos. Viņš mīlēja plašos Zemgales tīrumus un zaļās birzis tāpat kā šo tīrumu kopējus. Dabiski, ka tēvs zināja daudz apkārtējo saimnieku, kas bieži vien vēlējās vai nu vienkārši aprunāties, vai arī lūgt padomu un atbalstu. Tēvs bija redzams arī pagasta dievnamā, lauku gada tirgū un dažādās godībās un izdarībās. Jaukā atmiņā palikuši Jāņi, kuŗus gandrīz ik gadu jautri nolīgoja Vecvagaros kopā ar mājas saimi, kaimiņiem un viesiem no Rīgas.

Atgriežoties pie agrākā stāstījuma — vecāki bija Tērvetes pagastā, bet mēs ar brāli Rīgā, kad radio ziņoja, ka Vācija uzsākusi kaŗu ar Krieviju. Izšķīros atstāt Rīgu un aizbraucu uz laukiem. Arī uz laukiem bija liels satraukums. Pa Jelgavas - Auces lielceļu bija ļoti dzīva sarkanarmijas smagō automobiļu kustība. Sāka organizēties nacionālo latviešu partizānu grupas, un vietām tās apšaudīja sarkanarmijas transportus. Penkules pagasta robežās apšaudē krita kāds aizsargs. Vācu armija neatturami virzījās uz priekšu, un vajadzēja būt piesardzīgiem, lai pēdējā brīdī nenokļūtu kaŗa darbības joslā, un tāpat vajadzēja izvairīties no vietējo komūnistu varasvīriem. Garastāvoklis uzlabojās, un ar graudnieku nosvinējām paklusu Līgo vakaru. Tā kā Vecvagari bija tuvu lielceļam, pa kuŗu krievi atkāpās Jelgavas virzienā, un bez tam pagasta izpildkomiteja piespiedu kārtā norīkoja vīriešus lidlauka būvei pie frontē, tad paslepus ar riteni aizbraucu uz Tērvetes pagastu, kur kopā ar vecākiem uzturējāmies līdz Rīgas krišanai. Pēc tam kopīgi pārcēlāmies atpakaļ uz Vecvagariem.

Publiskā satiksme ar Jelgavu un Rīgu vēl nebija atjaunota. Pēc kādas nedēļas Vecvagaros ieradās brālis Viktors. Viņš bija sadabūjis kādu automobili, un es brālim sekoju uz Rīgu. Tur valdīja tāds pats pacilāts noskaņojums kā uz laukiem. Visi krietnie un nacionālie ļaudis jutās kā no jauna murga atmodušies. Iestādes stājās pie darbības atjaunošanas un ikvienš, kā nu varēja, mēģināja atsākt dzīvi, ko bija pārtraukusi komūnistu okupācija. Brālis atgriezās darbā miertiesā un es prokurātūrā. Tēvs Rīgā ieradās septembrī un cerēja, ka varēs atkal ziedot savas zināšanas un spējas Latvijas valsts atjaunošanai. Tēvs jau tīri labi būtu varējis baudīt pelnīto mieru un atpūtu savās lauku mājās, bet juta, ka viņa vieta, kaut uz laiku, ir Rīgā, kur jādarbojas sabiedrības labā.

Latviešu pašpārvaldē par Tieslietu ģenerāldirektoru bija apstiprināts A. Valdmanis. Viņš savā departamentā par referentiem un konsultantiem pieaicināja izcilus juristus un sabiedriskus darbiniekus. Tēvs jau bija apstiprināts par pagaidu advokātu padomes priekšnieku, un decembrī viņu iecēla par pastāvīgu konsultantu Tieslietu ģenerāldirekcijā. Fronte aizvirzījās tālāk Krievijā, un Latvijā varu pārņēma vācu civīlpārvalde nacionālsociālisma garā. Nesaprašanās un konflikti latviešu un vācu pārvaldes starpā pieauga. Tautā pirmatnējā sajūsma par krievu padzīšanu un vāciešu ienākšanu sāka izgaist. Latviešu pašpārvaldei bija nepārtraukti dialogi ar vāciešiem, lai aizstāvētu latviešu intereses un pasargātu tautu un zemi no apspiešanas un izmantošanas. Kļuva skaidrs, ka vāciešiem Baltijas telpa bija tikai daļa no jaunās Eiropas partijas skatījumā, un viņi nedomāja atbalstīt neatkarīgu Latvijas valsti un brīvu latviešu tautu.

Pēc konflikta ar vācu pārvaldi Valdmanis aizgāja no Latviešu pašpārvaldes un tēvam uzdeva Tieslietu ģenerāldirektora pienākumu pildīšanu. Tēvs nelabprāt uzņēmās šo pienākumu, jo bija pieredzējis grūtības pašpārvaldes darbā. Tomēr bija jāņem vērā, ka latviešu interesēs bija izraudzīt patriotiskus vadītājus ar stāju un pieredzi. No otras puses, nevienu nevarēja ielikt kaut cik augstākā postenī bez vāciešu piekrišanas. Arī no vācu puses bija spiediens, lai tēvs uzņemtos ģenerāldirektora pienākumus. Jādomā, ka vācieši cerēja celt sava režīma prestižu ar to, ka Latviešu pašpārvaldē darbosies vairāki izcili latvieši. Latviešu pašpārvalde darīja grūtu un labu darbu kā valsts administrācijā, tā arī aizstāvot atsevišķu cilvēku un veselu ļaužu grupu tiesības pret vācu patvaļu un varmācībām. Kaut vai jāpiemin pretošanās pret nāves soda ievešanu un pret miesas soda lietošanu dzelzceļniekiem, aizstāvēšanās pret darba pārvaldes netaisnībām, rūpes par latviešu kaŗavīru apgādi un organizēšanu latviešu vienībās u.tml.

Pastāvīgā nervozēšana, rūpes un tielēšanās ar vāciešiem tēvu nogurdināja un nomāca. Sirdskaite progresēja, bija regulāri jāņem medikamenti un jāiet pie speciālistiem. Tēvs izšķīrās darbu atstāt, bet arī tas nebija tik viegli izdarāms, jo vācieši vilcinājās dot piekrišanu. Tēvs neatlaidās, un pēc paša lūguma 1944. gada pavasarī tēvu atbrīvoja sākumā no Tieslietu ģenerāldirektora pienākumiem un nedaudz vēlāk arī no juriskonsultanta posteņa. Tēvs pensionējās un aizbrauca dzīvot savās lauku mājās Vecvagaros.

(Nobeigums nāk. n—rā.)

Daugavas Vanagu Namā
125 Broadview Ave., Toronto

JAUNGADA SAGAIDĪŠANAS BALLE

Ceturtdien, 31. decembrī, plkst. 20.

Piedalīšanās: 20 dol. no personas, ieskaitot aukstas uzkodas un šampanieti.

Loterija un ieejas laimests.

Pilna bufete * Šampanietis * Atspirdzinoši dzērieni

Galdiņi rezervējami pie A. Selgas līdz 28. decembrim.
Tel. 759-0460

Spēlēs ELMĀRA ZAKUĻA orķestris
Visi laipni ielūgti. — **DV Toronto nod. valde**

JAUNGADA SAGAIDĪŠANA

ar vakariņām un deju!

ROBERT'S
RESTORĀNĀ
Melody zālē,
747 King Street East,
Hamiltonā
(ieeja no King ielas).

- *Girgensona mūzika*
- *Pilna bufete.*

Ieejas cenas: Vakariņas un deja — $17.50
— jauniešiem — $12.50.

Biļetes iepriekšpārdošanā, vēlākais līdz š.g. 26. decembrim, pie N. Pulciņas, tālr. un J. Gailīša, tālr. 383-7717.
Visus laipni ielūdz DV Hamiltonas nodaļa.

DOWNTOWN WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
9 Queen St. East (pie Simpsona un Yonge).
Lielā izvēlē dažādu rokdarbu materiāli.
Padomi rokdarbu jautājumos.
TEL.: 368-5011

Latvijas Brīvības Fonds novēl visiem tautiešiem priecīgus Ziemas svētkus un daudz veiksmes Jaunajā gadā un aicina atbalstīt LBF ar iestāšanos vai ar ziedojumiem, tā atpērkoties no kartīšu sūtīšanas gadu mijā.

Čeki rakstāmi uz LATVIJAS BRĪVĪBAS FONDS LTD. vārda un nosūtāmi:

Dr. A. M. Steins
33 King St. W.
Bolton, Ont. L0P 1A0

PIEDALĪJUŠIES:

1.	Viļa Kaļiņa ģimene	$ 50
2.	Valdis un Judīte Vāgneri	15
3.	Ēvalds Berķis	20
4.	Žanis un Austra Bukovski	25
5.	Alberts un Nina Černavski	25
6.	Ansis un Inese Semenovi	600
7.	Alfons un Sigrida Kalni	20
8.	Dr. Elsa Pole (Memingenā, R-Vācijā)	15
9.	Adolfs un Vilma Steini	50
10.	Pēteris un Alma Zwirbuļi	25
11.	Paulis un Nina Černavski	25

Aicinājums

Līdzīgi lielajiem notikumiem 1918. gadā, arī šodien svarīgās pārmaiņas kaimiņu valsts Polijas dzīvē var dziļi ietekmēt mūsu tēvzemes Latvijas nākotni.

Poļu tauta šogad pirmo reizi kopš Otrā pasaules kaŗa varēja oficiāli atzīmēt savas neatkarīgās valsts dibināšanas dienu.

Palīdzēsim viņiem, lai Solidaritātes klusās revolūcijas iedegtās liesmas neapdzistu cīņā pret Maskavas uzspiesto režīmu. Šī ziema Polijā būs it īpaši grūta sakarā ar pārtikas un medicīnas trūkumu.

DV Hamiltonas nodaļa atbalsta poļu demokratiskos brīvības centienus ar naudas ziedojumu un lūdz tautiešus pievienoties ar savu devumu. Saziedotā nauda tiks nodota „Polish National Council" tālākai rīcībai.

Ziedojumus kopā ar pavadzīmi lūdzam sūtīt:

Verai Immurs
19 Carmen Avenue
Hamilton, Ontario
L8V 2H5

.....

Vārds, uzvārds: .....

Adrese: .....

Ziedojums poļu brīvības centienu atbalstam — $ ....

1981. gada ..... **decembrī.**

Priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu jauno gadu novēl:

FURS by FINN

Plānojiet priekšsvētku iepirkšanos

Ziemsvētku izpārdošana FINN firmas kažokiem

sākās pirmdien, 23. novembrī

IZCILI LIELI IETAUPĪJUMI

Jūs varat izvēlēties minku, svakaru, rakūnu, lapsu un daudzas citas ādas, visas jaunākās modēs.

191 EGLINTON AVE. EAST, TORONTO

TEL. (416) 488-1701

VISA & MASTER CHARGE

DELAROSA LTD.

IMPORTĒTI AUGSTĀKĀS KVALITĀTES AUDUMI

94 Cumberland St.
pie Bay pazemja stacijas
(Bellair ielas izeja)
Toronto, Ont., Canada M5R 1A3
(416) 920-9737

Toronto pirmais uzņēmums šai laukā aicina jūs aplūkot mūsu nesen pienākušos sūtījumus. Piedāvājam plašā izvēlē: vilnas audumus, kamieļvilnas un kažmira, lāma — alpaka, kā arī citas augstas kvalitātes preces. Zīds, samts — vienkrāsains un musturā. Kokvilnas raibie audumi — „dirndelaudums" un kokvilnas adīts. Pasaulslavenas kvalitātes Kalvera segas. Lāma — alpaka, kamieļvilnas, kažmira, tīras vilnas, kā arī piemīlīgas dralona dubultsegas. Mēs speciālizējamies vislabākos Eiropas un Kanadas audumos. Cenas piemērotas ikviena kabatai. Piedāvājam lielā izvēlē izcilākos importa audumus.

Robertson

Chevrolet
Oldsmobile
pārstāvība
35 gadi vienā vietā

1555
DANFORTH AVE.

Toronto, Ont
M4J 1N8

Tel. 466-1131

Mūsu klientu un draugu rīcībā ir mūsu latviešu pārstāvis

HANSS PLAUDE

Nevilcinieties piezvanīt Plaudes kungam gadījumā, ja jums rodas problēmas jauna vai lietota automobiļa pirkšanā vai tā finansēšanā.

Piegādā nekavējoties

Noteikti griezieties pie HANSA, lai parāda

1981. gada

CHEVROLET un OLDSMOBILE MODEĻUS

BŪVUZŅĒMUMS

A. PĒTERSONS Limited

P. O. BOX 326, WILLOWDALE, ONT.
M2N 5S9

Tel. 889-7121

GYAKI AGENCIES

25 GOLDEN GATE COURT, SCARBOROUGH
(starp Ellesmere un Progress)

TEL. (416) 299-5080

PIEZVANIET MUMS, UN MĒS PIEGĀDĀSIM.

Augstas kvalitātes labi pazīstami Eiropas alkoholiskie dzērieni, vīni un alus no Vācijas, Austrijas, Francijas, Spānijas, Dienvidslavijas un Somijas.

MUMS IR JAUNI DĀVANU SAINI — LŪDZU PASŪTINIET LAIKUS.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

Crest Florists

567 MT. PLEASANT RD., TORONTO, ONTARIO
M4S 2M5

487-0491

pēc darba

223-4484

PIEGĀDE LIELTORONTO ROBEŽĀS

• PINU, PINU ZIEDU VIJU
PĪPENES UN SMILGAS MIJU,
METRU SAUJU, ROŽU SAUJU •

Elmara Gulbis

BROADVIEW DELICATESSEN

141 Danforth Ave., Toronto, Ont.
Tel.: (416) 465-9905

POKO'S MEAT

376 College St. (netālu no Bathurst ielas), Toronto, Ont.
Tel.: (416) 922-1300

Abos veikalos dabūjamas augstākās kvalitātes preces par mērenām cenām.

Izdarait pasūtinājumus jau labi laikus savam svinīgajam gadījumam.

Svaiga gaļa un gaļas produkti. * Importēti eiropiešu produkti lielā izvēlē. * Viss ir svaigs, tīrs, gaumīgs!

Īpašnieki Ausma un Jānis Miķelsoni.

FINN HOME BAKERY & DELICATESSEN

281 Danforth Ave., Tel. 463-3331
Toronto, Ont. M4K 1N2

Somu maiznīcas produkti, kardamona maizītes, štrūdeles, somu kūkas, cepumi, pīrāgi.

SOMU RUPJMAIZE

Lielā izvēlē eiropiešu siers, zivju konservi, delikateses, brūkleņu konservi un ievārījums.

Eiropas latvieši mēģina atrast kopīgu valodu

Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra delegātu kopsapulce 24. un 25. oktobrī noritēja šī latviešu kopības pasākuma 30 gadu pastāvēšanas zīmē. Zīmīgi, ka šī delegātu sapulce notika turpar kur pirmā — Londonā.

Sapulci sāka ar svētbrīdi MLĢ direktora A. Liepkalna un prāv. P. Cirša vadībā. Māc. A. Liepkalns novēlēja sapulcei Dieva palīgu domu izmaiņai saprāta robežās! Prāvests P. Cirsis atgādināja, ka cilvēks ir visuma būte, visas pagātnes, visas nākotnes nesējs, ko nosaka Dieva griba un ne ,,zinātniskais ateisms'', kā to sludina komūnisma tirannija.

,,Latviešu nacionālpolitiskās intereses prasa visciešāko LAK EC prezidija sadarbību ar PBLA.'' — Ar šādu atzinumu šķīrās ALK EC delegāti savā 30. kopsapulcē Londonā, DVF namā 25. oktobrī. Pēc dzīvām un reizēm pat stipri asām vārdu izmaiņām sapulces laikā tās vadītājam A. Muchkam ar lielu iecietību un taktu izdevās sapulci pārvest pāri ne vienai vien bīstamai krācei. Liekas, ka viņš bija paturējis prātā MLG direktora mācītāja A. Liepkalna svētbrīdī teiktos vārdus: domas var būt dažādas, bet domu izmaiņai jānotiek saprātības un apdomības robežās.

Delegātu kopsapulci sestdien, 24. oktobrī, atklāja LAK EC priekšsēdis L. Apkalns. Pirmais savu ziņojumu sniedza LAK EC priekšsēdis L. Apkalns. Debātēs par šo ziņojumu piedalījās visi trīs LAK EC pārstāvji PBLA valdē — A. Abakuks, A. Cipulis un I. Freimanis, tuvāk paskaidrojot par savu piedalīšanos PBLA valdes sēdē Straumēnos jūnijā. Uz šo sēdi bijis aicināts arī LAK EC priekšsēdis, bet viņš nav ieradies. Debatēs ierosināja arī jautājumu par LAK EC prezidija slēgto sēdi 21. maijā un par tur pieņemto lēmumu tiesīgumu. Norādīja, ka šogad LAK EC neesot piedalījies ne Tautas balvas kandidātā nominēšanā, nedz arī balsošanā par to. Šajā sakarā A. Abakuks izteicās, ka svarīgi esot pārbaudīt, vai varot uzticēt LAK EC vadību līdzšinējam priekšsēdim un prezidijam. Atsaucoties uz ZLCP lēmumu, I. Freimanis ierosināja izteikt LAK EC vadībai — priekšsēdim un prezidijam neuzticību. Vēlāk par šo ierosinājumu balsojot, neuzticības izteikumu atbalstīja 23, bet pret to bija 19 mandāti, nesasniedzot šādam lēmumam nepieciešamās 2/3 balsu vairākuma.

Kultūras daļas vadītājs R. Legzdiņš bija atsūtījis ziņojumu par pag. darbības gadu, minot izcilākos notikumus — 6. Kultūras darbinieku kongresu Kastaņolā, Gotlandes dziesmu dienu materiālu kārtošanu u.c. 1982. gadā notiks Jāņa Jaunsudrabiņa piemiņas sarīkojumi Minsterē un Kerbekā; 7. Kultūras darbinieku kongresu ierosināts rīkot 1985. gadā sakarā ar Kr. Barona 150. dzimšanas dienu.

Nacionālo uzdevumu daļas vadītājs J. Andrups norādīja uz dažādām akcijām politiskajā laukā, kam sagatavoti attiecīgie materiāli. Apvienotās Nācijas izsludinājušas astoņdesmitos gadus par ,,rasisma apkarošanas'' dekadu; jādara viss iespējamais, lai šajā programmā atbalsotos arī krievu piekoptais rasisms pret latviešu tautu. Nosūtīts īss raidījuma teksts ,,Radio Free Kabul'' raidītājam. Tālāk daļas vadītāja ziņojumā apskatīta trimdinieku nostāja pret okupētajā Latvijā radītajām kultūras vērtībām un t.s. ,,kultūras sakariem''. Domstarpības starp LAK EC un PBLA priekšsēžiem, nevajadzīgā un pat kaitīgā polemizēšana presē izraisījusi bažas organizācijās un sabiedrībā. J. Andrups atspēkoja pret viņu vērstos L. Apkalna pārmetumus. Ziņojumu viņš nobeidza ar atteikšanos no nacionālo uzdevumu daļas vadītāja pienākumiem. Tā kā vairākkārt debates minēja LAK EC prezidija slēgto sēdi 21. maijā, tad ierosināja noturēt slēgtu sēdi sapulces laikā, lai iepazīstinātu delegātus ar 21. maija sēdes protokolu. Par šo slēgto sēdi sapulces laikā presei informāciju neizsniedza.

Ļoti plašu pārskatu par ,,lielo politiku'' un tās iespaidu uz mūsu tautas problēmām sniedza ārējās daļas vadītājs R. Reinhards. Nozīmīgi ir notikumi Tuvējos austrumos, sevišķi attiecībā uz cilvēka tiesību jautājumu. Visnozīmīgākie tomēr notikumi Polijā, kuŗu gaita var ietekmēt ne tikai Polijas, bet arī Latvijas un citu padomju okupēto zemju likteni.

Jaunatnes daļas vadītājs A. Homka ziņoja par jauniešu aktīvitātēm Eiropā un apsveica ELJAs delegātus šajā sapulcē. ELJA's nodaļu darbība Vācijā, Anglijā un Zviedrijā kļuvusi rosīgāka. Arī DV jaunatne kļuvusi darbīgāka, sevišķi Anglijā. Noorganizēts 5. jauniešu politiskais seminārs novembrī Minsterē. Uz A. Leimaņa jautājumu A. Homka tuvāk paskaidroja par materiālo un morālo atbalstu, ko LAK EC jaunatnes daļa devusi jauniešiem Madrides konferences laikā un citos pasākumos.

Gaŗākas pārrunas izraisīja Finanču daļas vadītāja J. Apiņa ziņojums ar ierosinājumu paaugstināt LAK EC dalības maksu par 33%. Lai dalības maksa atbilstu delegātu un mandātu skaitam, ierosināja pārkārtot maksājamās summas aprēķināšanu. Nolēma segt visus 6. Kultūras darbinieku kongresa izdevumus, saskaņā ar R. Legzdiņa ziņojumu. J. Apinis vēl ziņoja par budžeta izpildīšanos un iesniedza nākamā gada budžeta projektu, ko sapulce apstiprināja.

Administrātīvās daļas ziņojumu sniedza A. Jērumanis; izsūtīta informācija un apkārtraksti. Izglītības daļas vadītājs A. Šalts teica, ka šīs daļas darbība bijusi ļoti cieši saistīta ar PBLA ierosinājumiem un atzinumiem, par ko runāts sēdē Straumēnos un kas jau presē minēti.

Informācijas daļas vadītājs K. Štamers ziņoja par sadarbību ar presi. Ir bijuši gadījumi, kad piesūtītie raksti nav ievietoti laikrakstos. Palaikam dažādos laikrakstos ievietotā informācija atšķiroties. Debatēs norādīja uz redaktoru tiesībām rakstus ievietot vai noraidīt, kā arī uz korespondentu atšķirīgo notikumu izvērtējumu.

Pirmās dienas sēdes nobeigumā ar 29 balsīm ,,par'', 2— ,,pret'' un 7 — atturoties, LAK EC uzņēma DV Zviedrijā, kuŗu delegāts A. Rozenbachs piedalījās sapulces turpmākā gaitā ar 2 mandātiem. Tāpat uzņēma Nacionālo darbinieku apvienību Zviedrijā (politiska partija) — ar 24 ,,par'', 6 — ,,pret'' un 10 — atturoties — kuŗas valdes priekšsēdis P. Pētersons sapulcē jau piedalījās ar citu mandātu. Ar šo brīdi mandātu skaits pieauga uz 42, bet delegātu uz 26.

Otrās dienas sapulci ievadīja atsevišķo zemju pārstāvju ziņojumi. Par Vācijas latviešu problēmām paskaidrojumus sniedza Dr. J. Platais, A. Cipulis un L. Apkalns. Galvenās rūpes ir par MLĢ, kam nepieciešams lielāks skolēnu skaits. Dzīvu interesi un atsaucību izraisīja ierosinājums par Latviešu centra radīšanu Minsterē. Ierosināja jauniešu sanāksmju laikā lielāku vērību pievērst sporta nodarbībām, rīkojot sporta sacensības. Šo debašu laikā izpaudās Vācijas latviešu pārstāvju dažādie uzskati iecerēto un jau pastāvošo pasākumu izvērtējumos, ko pārējie delegāti atzina par Vācijas latviešu ,,iekšējo lietu''.

I. Freimanis ļoti atzinīgi izteicās par Zviedrijas latviešu saimes atsaucību kopējo pasākumu atbalstīšanā, sevišķi Madrides akciju.

Par Latviešu apvienību Francijā ziņoja P. Reinhards. Līdzšinējais LAF priekšsēdis N. Bonaparts atteicies no pienākumiem un tagad darbību vada priekšsēža vietniece Ilga Valdberga ar valdes kasieri un sekretāri. Vēsturiski un kultūrāli nozīmīgi materiāli, kas glabājušies Latvijas sūtniecībā Parīzē, nosūtīti uz Kanadu — LNAK rīcībā.

Par Beļģijas un Italijas latviešu darbību ziņoja A. Jerumanis. Latviešu skaits šajā zemēs ir ļoti mazs, tomēr arī tur ir uzņemti sakari ar valsts iestādēm, kam sniegta informācija par apstākļiem Latvijā. Vatikāna raidītājs sniedz ziņas par latviešiem, kā arī raida uz Latviju. Šveicē pēc A. Skrēbera nāves latviešu saimi tagad pārstāv Ansis Reinhards, kas izteicis vēlēšanos arī turpmāk darboties LAK EC. Norvēģijā latvieši pulcējas galvenokārt svētku un svinību gadījumos. Dānijas latviešu ziņojumā, ko sniedza I. Freimanis, bija lūgums t.s. ,,lielajām zemēm'' palīdzēt ,,mazajām'' saimēm izkārtot mākslinieku un referentu turnejas, sevišķi tajos gadījumos, kad tie ierodas no tālām zemēm. Dānijas latviešu mazajai saimei pašai nav iespējams turnejas financēt. I. Freimanis norādīja, ka Zviedrijas latviešu organizācijas jau mēģina šo lūgumu ievērot.

Tālāk sekoja politisko partiju ziņojumi, ko sniedza: A. Homka — Latviešu kristīgo demokratu partija; J. Dervinieks — Latvijas katoļu un demokratisko zemnieku bloks; A. Šalts — Latviešu zemnieku savienība; J. Apinis — Latviešu jaunsaimnieku partija; J. Kadelis — Latviešu konservātīvo partija; J. Dervenieks — Latviešu liberāļu partija; P. Pētersons — Nacionālo darbinieku apvienība. Partiju pārstāvji norādīja uz sadarbību ar patvērumu zemju attiecīgām partijām un savu biedru līdzdalību latviešu politiskā un sabiedriskā darbā. Pārejot pie organizācijas pārstāvju ziņojumiem, kā pirmais par DVF darbību informēja J. Ranka, izceldams DVF biedru lielo aktīvitāti nacionālpolitisko veikšanā, labo sadarbību ar LNPL un citām latviešu organizācijām, biedrībām un draudzēm.

Par ELA's darbību ziņoja Anna Muchka.

Par PBLA valdes darbību ziņoja šīs valdes loceklis I. Freimanis. I. Freimanis papildus vēl ziņoja par baltiešu centrālo organizāciju pārstāvju apmeklējumu Šveices Ārlietu ministrijā.

A. Cipulis ziņojumu papildināja ar informāciju par iecerēto 2. PBLA dziesmu dienu rīkošanu un nodomu nodibināt stipendiju pie LBF darbinieku sagatavošanai latviešu nacionālpolitiskam darbam. Kultūras fonda darbības pārskatu sniedza J. Andrups; par Izglītības padomes darbu referēja Dz. Purmale.

Par Latvijas brīvības fondu ziņoja A. Rozenbachs. Šogad paredzēts piesaistīt tikpat daudz jaunu biedru kā pagājušā gadā — 200. Pagājušā gadā ienākumi bijuši 95,000 dol., izdevumi 89,000 dol. Šī gada budžets sabalansēts uz 93,000 dol.

(Turpinājums 8A lp.)

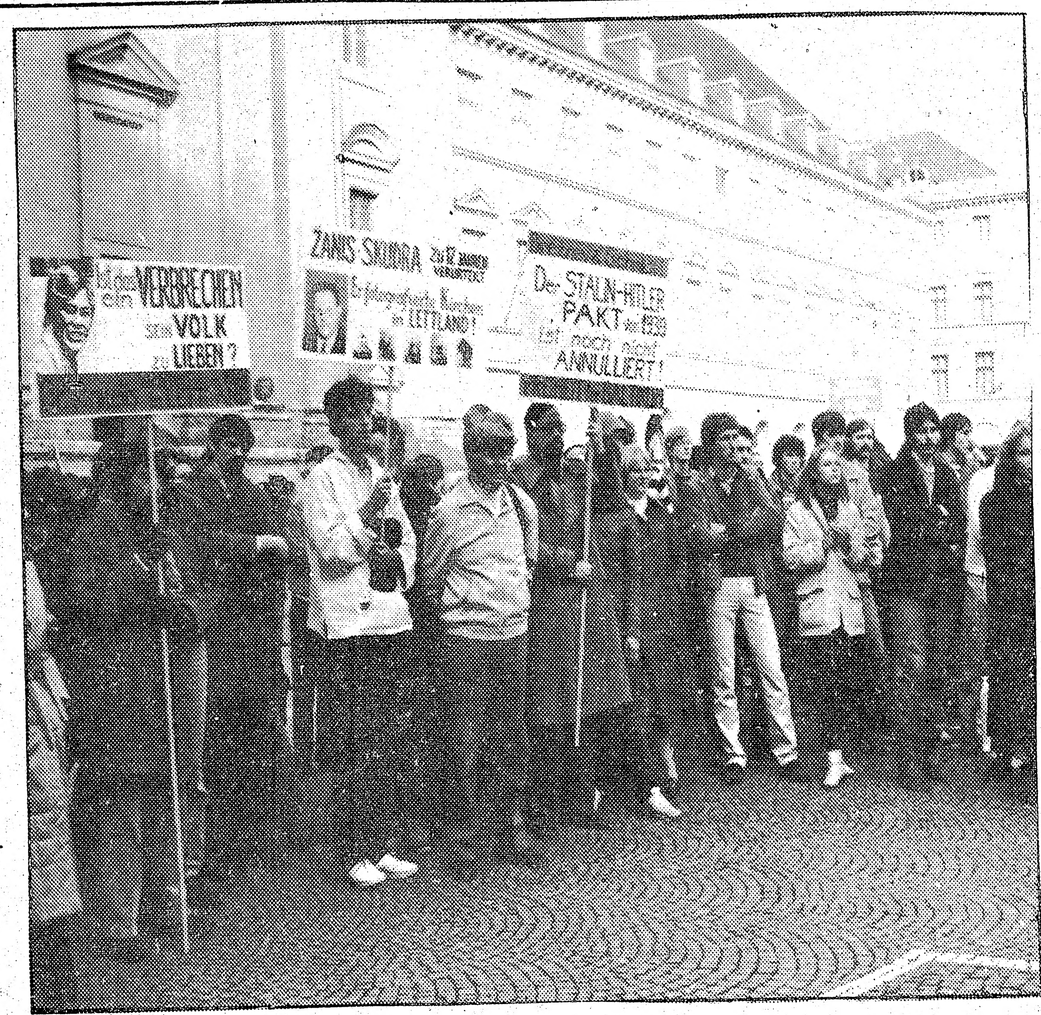

Latviešu jaunieši pretpadomju demonstrācijā

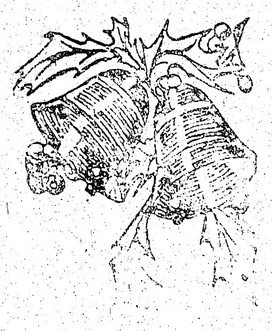

Priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu Jauno gadu novēl visiem tautiešiem tuvu un tālumā

Daugavas Vanagu grāmatnīca

DV GRĀMATNĪCA, 491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5, tālr. 921-7121.

DV GRĀMATNĪCAS NODAĻA - SALONS, 4 Credit Union Drive, Toronto, Ont. M4A 2N8, tālr. 757-1482.

Eiropas latvieši ..

(Turpinājums no 7A lp.)

Plašu informāciju par 5.Eiropas latviešu dziesmu svētkiem 1982. gadā Līdsā, Anglijā, sniedza Rīcības komitejas priekšsēde M. A. Zariņa.

Revīzijas komisija atzina, ka grāmatveža darbība ir pelnījusi atzinību. To Finanču daļas vadītājam J. Apinim sapulce arī izteica. Par LAK EC pārstāvjiem PBLA valdē ievēlēja līdzšinējos: Aug. Abakuku, A. Cipuli, I. Freimani; par kandidātiem — Andri Abakuku un Andreju Leimani. Revīzijas komisiju līdza turpināt darbību līdzšinējā sastāvā. Attiecībā uz turpmāko darbību, LAK EC priekšsēdis L. Apkalns paskaidroja, ka, sakarā ar trīs daļu vadītāju atteikšanos no pienākumiem (J. Andrups, J. Apinis un A. Šalts), prezidijs samazinājies no 8 uz 5, kas tomēr vēl darbību nekavēs. Par Finanču d. vad. domāts pieaicināt bij. darbinieku D. Pavasaru; Nacionālo uzdevumu daļu līdz nākamām vēlēšanām vadīs LAK EC priekšsēdis pats, bet Izglītības daļas vadību līdz uzņemties Jaunatnes daļai. L. Apkalns teica, ka nākamajos mēnešos viņš būšot ļoti aizņemts darbā, tomēr cerot savus pienākumus LAK EC veikt tāpat kā līdz šim.

J. Andrups nolasīja iesniegtos atzinumus, ko delegātu sapulce pieņēma. Nākamo LAK EC delegātu sapulci nolēma sasaukt 1982. gada 25./26. jūlijā Līdsā, Anglijā. Sapulces vadītāja J. Muchka pateicās delegātiem, mājas tēviem — Anglijas saimes pārstāvjiem un DVF un sapulces noslēgumā aicināja vienoties Latvijas himnā.

Pēc šī sarīkojuma LNPI aicināja tālos ciemiņus — LAK EC delegātus pakavēties pie glāzes vīna.

LAK EC delegātu kopsapulcē pieņēmtie atzinumi: LAK EC delegātiem PBLA valdē ir jāseko LAK EC delegātu sapulču, kā arī LAK EC prezidija norādījumiem; LAK EC delegātu sapulce atzīst, ka latviešu nacionālpolitiskās intereses prasa visciešāko LAK EC prezidija sadarbību ar PBLA.

Ar okupētajā Latvijā radītiem kultūras veikumiem trimdinieki var iepazīties individuāli, bet nav organizējama to iepazīstināšana uz sabiedriskas bazes, jo tas sašķeļ trimdas sabiedrību. Tāpēc sarīkojumi ar Kultūras sakaru komitejas sūtītiem programmas sniedzējiem no trimdas interešu viedokļa ir nevēlami. Trimdinieki aicināti nestāties personiskos kontaktos ar Kultūras sakaru komiteju, jo šī komiteja kā čekas iestāde šādus sakarus mēģina izmantot spiegošanai un trimdas sabiedrības graušanai.

LAK EC delegātu sapulce Londonā atzīst, ka latviskā izglītība ir latviskās eksistences pamats, tādēļ sesija aicina visus latviešus — draudzes, sabiedriskās un akadēmiskās organizācijas, biedrības un atsevišķas ģimenes rūpēties par skolas vecuma jauniešu sūtīšanu Minsteres latviešu ģimnazijā. Šis aicinājums attiecas uz visiem latviešiem brīvajā pasaulē. bet sevišķi Rietumvācijā un citās Eiropas zemēs.

LAK EC delegātu sapulce apsveic Minsteres latviešu centra (MLC) iniciātīvu un ieteic visām latviešu pārstāvībām, garīgām un laicīgām organizācijām un atsevišķiem tautiešiem atbalstīt šī projekta īstenošanu.

KANADAS LATVIEŠU CENTRS TORONTO

JAUNGADA SAGAIDĪŠANA

LIELIEM UN MAZIEM VISĀS Centra zālēs.

Spēlēs RUNČI, CONTINENTAL un ELEKTRISKIE BURKĀNI.

BĀRS, VECGADA BUFETE UN ŠAMPANIETIS.

Bērniem uzraudzība un jauniešiem nodarbības.

Galdiņi rezervējami, biletes izņemamas un bērni pieteicami Centra birojā līdz 30. decembrim.

Tālr. 759-4900

Priecīgus Ziemas svētkus un Laimīgu Jauno gadu visiem mūsu draugiem un klientiem vēlē:

Anna Andrejsons

un

Hornera apdrošināšanas aģentūra

1425 BAYVIEW AVE.
TORONTO, ONTARIO
486-7073

Nupat iznākusi latviešu deju orķestra RUNČI ceturtā skaņu plate

RUDENS ZELTS

Tanī jūs atradīsit šoreiz studijā ieskaņotas 11 patīkamas melodijas ar romantisku, sentimentālu un jautru liriku kā dejai, tā atpūtai.

● STEREO $9.00 ●

● SŪTĪŠANAS IZDEVUMI 75 CENTI. ●

Plates dabūjamas vietējās grāmatnīcās.

Vēl krājumā: „Jaunība", „Zilās acis" un „Dzeltenie bērzi".

Skaņu plate pasūtināma:
ALFRĒDS GRĪNBERGS
151 East 42nd St.
Hamilton, Ont.
Canada L8T 3A4

TEL. 383-0795

ZIEMSVĒTKU STĀSTI PASAKAS, LEGENDAS UN DZEJA
ANŠA BĒRZIŅA ILLUSTRĀCIJAS
CENA 7.00 DOL., PASTA IZD. $1.00.
Dabūjama grāmatu galdos vai pie autores:
5430 16th Ave. N.
St. Petersburg, Fl. 33710
USA

JANĪNAS BABRES
BRĪNIŠKĀ ZVAIGZNE

Ziemsvētkos dāviniet savai ģimenei kopīgu latvisko pārdzīvojumu.

TRĪSREIZTRĪS 1982
no 15. — 22. aug.
GAREZERĀ RIETUMKRASTĀ

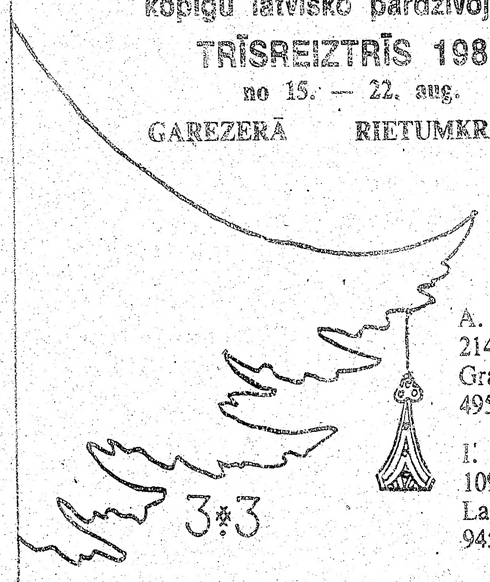

Tuvāka informācija:

A. RUPERTS
2141 Brunsink NE
Grand Rapids, MI
49503

I. MIČULS
1092 Oak Hill
Lafayette, CA
94549

DŪNU SEGAS

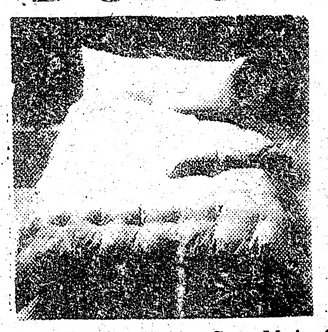

Pērciet tieši no rūpnīcas dūnu segas, gultas, spilvenus un palagus. Spilvenu pārvalki. Labo, pārveido, gatavo pēc mēra.

MASTER DOWN PRODUCTS

4544 Dufferin St., Unit. 25, Downsview, Ont. (dienvidos no Finch). Tel. (416) 638-2255.
un otrs veikals
2311 Bloor St. W. (rietumos no Runnymede).
Tel. (416) 763-7326.